НАРЕДБА № 13 ОТ 1 СЕПТЕМВРИ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г. В СЕКТОРИТЕ "ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ" И "МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ"

В сила от 12.09.2023 г.

Издадена от министъра на земеделието и храните

Обн. ДВ. бр.78 от 12 септември 2023г., изм. и доп. ДВ. бр.55 от 8 юли 2025г., ***изм. ДВ. бр.81 от 4 септември 2026г.***

Глава първа.
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 1. (1) С тази наредба се уреждат условията и редът за прилагане на:

1. интервенции в сектор "Плодове и зеленчуци" по чл. 47 от Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегическите планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013 (ОВ, L 435/1 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2115", включени в Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 - 2027 г., наричан по-нататък "Стратегическия план";

2. интервенции в сектор "Мляко и млечни продукти" по чл. 67 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план;

3. административните проверки и проверките на място на интервенциите по т. 1 и 2;

4. намаления на плащанията по интервенциите по т. 1 и 2;

5. реда за налагане на административни санкции по интервенциите по т. 1 и 2.

(2) Интервенциите по ал. 1 се прилагат в съответствие с изискванията на:

1. Регламент (ЕС) 2021/2115;

2. Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета от 2 декември 2021 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1306/2013 (ОВ, L 435/187 от 6 декември 2021 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) 2021/2116";

3. Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета с допълнителни изисквания по отношение на някои видове интервенции, посочени от държавите членки в стратегическите им планове по ОСП за периода 2023 - 2027 г. съгласно същия регламент, както и с правила във връзка със съотношението за стандарт 1 за добро земеделско и екологично състояние (ОВ, L 20/52 от 31 януари 2022 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2022/126";

4. Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 на Комисията от 7 декември 2021 г. за допълнение на Регламент (ЕС) 2021/2116 на Европейския парламент и на Съвета с правила по отношение на разплащателните агенции и други органи, финансовото управление, уравняването на сметките,

обезпеченията и използването на еврото (ОВ, L 20/95 от 31 януари 2022 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2022/127";

5. Стратегическия план.

Глава втора.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В СЕКТОР "ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ"

Раздел I.
Подпомагани интервенции

Чл. 2. По реда на тази наредба се предоставя финансова помощ в сектор "Плодове и зеленчуци" чрез прилагане на следните интервенции по чл. 47 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план:

1. Интервенции, свързани с инвестиции в материални и нематериални активи.

2. Интервенции, свързани с целите в областта на агроекологията и климата.

3. Интервенции, свързани с научноизследователска и развойна дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване изменението на климата и адаптиране, иновативни практики и производствени техники.

4. Интервенции, свързани с консултантски услуги и техническа помощ, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

5. Обучение и обмен на най-добри практики, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

6. Интервенции за популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите за схемите на Съюза за качество и за значението на здравословното хранене, както и към диверсифициране и консолидиране на пазарите с действия за популяризиране, комуникация и маркетинг.

7. Интервенции за допринасяне смекчаването на изменението на климата и действия за адаптиране към това изменение.

8. Изтегляне от пазара за безвъзмездно разпределяне или други дестинации, включително, където е необходимо, обработване за улесняване на това изтегляне.

9. Застраховане на реколтата и на продукцията, което допринася за запазване на доходите на производителите, когато има загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления, болести или нашествия от вредители, и в същото време гарантира, че бенефициерите предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете.

10. Индивидуално обучение за други признати организации на производители и асоциации на организации на производители или за отделни производители с оглед предотвратяване и справяне с кризи и управление на риска.

Чл. 3. Финансовата помощ по интервенциите по чл. 2 се предоставя чрез одобрена оперативна програма, посредством която се постигат една или повече от целите по чл. 46 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

Чл. 4. Изменения в интервенциите по чл. 2 се извършват по реда на чл. 48, ал. 1 - 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Раздел II.
Изисквания към кандидатите

Чл. 5. (1) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) За финансова помощ по интервенциите по чл. 2 могат да кандидатстват организации на производители на плодове и зеленчуци и техните асоциации, признати със заповед на министъра на земеделието и храните, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти, и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (ОВ, L 347, 20.12.2013 г.), наричан по-нататък "Регламент (ЕС) № 1308/2013", и в съответствие с условията на Наредба № 11 от 15.05.2007 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на плодове и зеленчуци и на техните асоциации и за условията и реда за одобряване и изменение на одобрените оперативни програми (ДВ, бр. 42 от 2007 г.), наричана по-нататък "Наредба № 11 от 2007 г.", в случай че:

1. нямат изискуеми и ликвидни задължения към Държавен фонд "Земеделие" (ДФ "Земеделие"), освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не са обявявани в несъстоятелност или не са в производство по несъстоятелност, или не са в процедура по ликвидация;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) нямат изискуеми публични задължения, установени съгласно чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) представляващите ги лица и членовете на управляващия им орган, като в случай че членовете са юридически лица - от техните представители в съответния представляващ орган, не са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс или не са осъдени с влязла в сила присъда за аналогично престъпление в друга държава членка или трета страна;

5. не са създали изкуствено условия за получаване на предимство при получаване на помощта в противоречие с целите на Стратегическия план и чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

6. нямат акт на компетентен орган, с който е установено, че са предоставили документ с невярно съдържание при представяне на информация на ДФ "Земеделие" във връзка с кандидатстването и получаването на финансова помощ;

7. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение, нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения, установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

8. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен.

(2) Съответствието с обстоятелствата по ал. 1 се проверява от ДФ "Земеделие" преди одобрение и изменение на оперативната програма, както и преди изплащане на финансовата помощ, чрез извършване на административни проверки и проверки на място при необходимост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай че не може да бъде извършена служебна проверка за обстоятелствата по ал. 1, т. 4 и 7, ДФ "Земеделие" с писмото по чл. 11, ал. 8, чл. 14, ал. 4, чл. 15, ал. 4 и чл. 33, ал. 3 уведомява кандидата, който в предвидения срок трябва да предостави свидетелство за съдимост или легализиран превод на свидетелство за съдимост, когато то подлежи на издаване от чуждестранен орган. Когато в съответната чужда държава

свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация съгласно законодателството на държавата, в която е установено.

Раздел III.
Финансови условия за подпомагане

Чл. 6. (1) Максималният размер на финансовата помощ от Съюза по интервенциите по чл. 2 се определя като минимална стойност между следните две ограничения:

1. до 50% от реално извършените разходи, или

2. до 4,1% от стойността на предлаганата на пазара продукция от организацията на производители и до 4,5% от стойността на предлаганата на пазара продукция от асоциацията на организации на производители на плодове и зеленчуци.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Предвиденото ограничение по ал. 1, т. 2 може да бъде увеличено с 0,5%, при условие че сумата, съответстваща на увеличението с този половин процентен пункт, се използва за възстановяване на разходи по интервенциите по чл. 2, с които се постигат целите по чл. 46, букви "г", "д", "е", "з", "и" и "й" от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(3) По искане на организация или асоциация на организации на производители при представяне на оперативната програма предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение на финансовата помощ от Съюза от 50% се увеличава на 60% от реално извършените разходи, ако е изпълнено поне едно от условията, посочени в чл. 52, параграф 3 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(4) За разходи по интервенции по чл. 2, т. 3 предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение на финансовата помощ от Съюза от 50% се увеличава на 80%, когато тези разходи покриват най-малко 5% от разходите по оперативната програма.

(5) Предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение от 50% на финансовата помощ от Съюза се увеличава на 80% за разходи по интервенции по чл. 2, т. 2 и 7, в случай че тези разходи покриват най-малко 20% от разходите по оперативната програма.

(6) Предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение от 50% на финансовата помощ от Съюза се увеличава на 100% за разходи по интервенции по чл. 2, т. 8, в случай че количеството на изтеглените от пазара плодове и зеленчуци не надвишава 5% от обема на предлаганата на пазара продукция и са предназначени за безплатно разпространение.

(7) Предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение от 50% на финансовата помощ от Съюза се увеличава на 100% за разходи по интервенции по чл. 2, т. 10, при условие че тези разходи са извършени за индивидуално обучение на организации на производители от регион с ниска степен на организираност под средната за Съюза.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Максималният размер на допустимите разходи за една оперативна програма не може да надвишава 2 300 000 евро.

Чл. 7. (1) Стойността на предлаганата на пазара продукция по чл. 6, ал. 1, т. 2 за дадена организация на производители се изчислява въз основа на стойността на предлаганата на пазара през съответния референтен период продукция от организацията и се отнася само до стойността на реализираните продукти, за които е призната организацията на производители. При изчисляването на стойността се вземат предвид само продукти, произведени от членовете на организацията на производители и реализирани чрез нея.

(2) Стойността на предлаганата на пазара продукция по чл. 6, ал. 1, т. 2 за дадена асоциация на организации на производители се изчислява въз основа на предлаганата на пазара продукция от самата асоциация, като се включват само продуктите, за които е призната асоциацията на организации на производители. Когато членуващите в асоциацията организации на производители имат одобрени оперативни програми, стойността на предлаганата на пазара продукция, отчетена за

оперативните програми на членовете, не се взема предвид при изчисляването на стойността на предлаганата на пазара продукция на асоциацията.

(3) Стойността на предлаганата на пазара продукция по ал. 1 и 2 може да включва и стойността на реализираната от организацията или асоциацията на организации на производители продукция от предназначени за преработка плодове и зеленчуци, изчислена в съответствие с чл. 31, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126. Единствено продукцията на организацията на производители и на нейните членове производители, предлагана на пазара от същата организация на производители, се взема предвид при изчисляване на стойността на предлаганата на пазара продукция.

(4) Стойността на предлаганата на пазара продукция по ал. 1 и 2 може да включва и продукцията на производители, членуващи в друга организация на производители или асоциация на организации на производители, определена от тяхната собствена, която е дала съгласие конкретни продукти да бъдат предлагани на пазара чрез друга организация на производители или асоциация на организации на производители.

(5) Стойността на реализираната на пазара продукция се изчислява на етап пресни продукти и се фактурира на етап "франко организация или асоциация на организации на производители" и не включва:

1. разходи за по-нататъшна преработка или допълнително сортиране и опаковане;

2. разходи за данък добавена стойност;

3. разходи за вътрешен транспорт в организацията на производители или асоциацията на организации на производители;

4. стойността на продукти, за които организацията или асоциацията не е призната;

5. стойността на продукти, които не са произведени от членовете на организацията или от членове на организации на производители, членуващи в асоциацията на организации на производители;

6. стойността на продукция на членовете, предлагани на пазара от друга организация или асоциация на организации на производители.

Чл. 8. (1) Стойността на предлаганата на пазара продукция се изчислява въз основа на 12-месечен референтен период, предложен от съответната организация на производители или асоциация на организации на производители, който се одобрява от ДФ "Земеделие" в съответствие с чл. 32, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Референтният период по ал. 1 представлява отчетният период на организацията или асоциацията на организации на производители и не може да се променя в периода на одобрената оперативна програма.

(3) За новопризната организация или асоциация на организации на производители, която още през първата година на признаване кандидатства за финансова помощ по интервенциите по чл. 2 и за която за определения в съответствие с ал. 1 референтен период липсват данни за предлаганата на пазара продукция, стойността на предлаганата на пазара продукция се определя в съответствие с чл. 30 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, като се взема предвид стойността, представена от организацията или асоциацията за целите на нейното признаване.

Чл. 9. (1) Организация на производители и асоциация на организации на производители на плодове и зеленчуци кандидатства за финансова помощ по чл. 6, като създава оперативен фонд, от който се финансират интервенции по чл. 2, включени в оперативната програма.

(2) Финансирането на оперативния фонд по ал. 1 се извършва:

1. чрез влагане на собствени средства на организацията на производители, и/или

2. чрез финансови вноски от членовете на организацията или асоциацията, предвидени в устава на дружеството; размерът на вноските на членовете на организацията на производители и на

асоциацията на организации на производители се определя с решение на управителния орган;

3. от финансовата помощ от Съюза, която следва да получи организацията/асоциацията след одобрение на оперативната им програма.

(3) Собственото участие в оперативната програма на асоциация на организации на производители се осигурява от приноса на организациите, членуващи в асоциацията, като средствата се вземат от оперативните фондове на организациите.

(4) Собственото участие по ал. 2, т. 1 и 2 в оперативния фонд не се осигурява чрез средства, които предстои да бъдат изплатени като финансова помощ от ДФ "Земеделие".

(5) Оперативният фонд по ал. 1 се използва единствено за финансиране и администриране на одобрената оперативна програма на организацията или асоциацията на организации на производители, като произходът на средствата в него следва да бъде доказан със съответните счетоводни документи и отчети.

(6) Организацията или асоциацията на организации на производители води аналитично счетоводство съгласно Закона за счетоводството за създадения оперативен фонд, което позволява идентифициране на всички приходи и разходи.

(7) Годишните финансови отчети се заверяват от независим одитор в случаите, предвидени в Закона за счетоводството.

(8) Организацията или асоциацията на организации на производители, която е създала оперативен фонд, е длъжна ежегодно в срок до 1 септември да съобщава на ДФ "Земеделие" прогнозни суми за вноската на Съюза, исканата национална помощ и вноската на самата организация и на членовете ѝ в оперативния фонд за следващата година. Прогнозните суми се съобщават чрез подаване на заявление за одобрение или изменение на оперативната програма.

(9) Изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява размера на оперативния фонд.

Чл. 10. (1) Организации на производители в региони от страната, в които степента на организираност на производителите от сектора на плодовете и зеленчуците е значително под средната за Съюза, могат в допълнение към финансовата помощ по чл. 6 да кандидатстват за национална финансова помощ, определена като минимална стойност между следните две ограничения:

1. до 80% от средствата по чл. 9, ал. 2, т. 1 и 2, вложени в оперативния фонд, или

2. до 10% от стойността на предлаганата на пазара продукция на организацията на производители.

(2) Националната финансова помощ е в допълнение към оперативния фонд.

(3) Степента на организираност на производителите от сектора на плодовете и зеленчуците в определен регион на страната се изчислява в съответствие с чл. 34, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 и чл. 53, параграф 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(4) Организациите на производители кандидатстват за национална финансова помощ чрез подаване на заявление по чл. 14, ал. 2 и чл. 15, ал. 2.

Раздел IV.
Условия и ред за кандидатстване. Условия за одобрение, изменение и изпълнение на оперативни програми

Чл. 11. (1) За прилагане на интервенциите по чл. 2 кандидатите за финансова помощ по чл. 5 изготвят оперативна програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", и я представят за одобрение в периода от 1 август до 1 септември на годината, предшестваща тази, през която започва изпълнението ѝ. Образецът на оперативна програма се

публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения период на прием.

(2) В периода по ал. 1 кандидатите за финансова помощ подават заявление за одобрение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения период на прием по ал. 1.

(3) Заявлението за одобрение на оперативната програма се подава по електронен път чрез индивидуален профил на кандидата в СЕУ по чл. 30, ал. 2, т. 6 от Закона за подпомагане на земеделските производители. В случай че документите не се подават лично от кандидата, същият, чрез индивидуалния си профил в СЕУ, определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с квалифициран електронен подпис (КЕП).

(4) Кандидатите за финансова помощ прилагат към заявлението по ал. 3 изготвената оперативна програма и документи съгласно приложение № 1. При наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи.

(5) Кандидатите удостоверяват подаването на заявлението за одобрение на оперативната програма в електронна форма чрез КЕП.

(6) Подадените оперативни програми се регистрират в системата за регистрация на кандидатите и на заявленията за подпомагане по чл. 30, ал. 2, т. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители. Всички заявления за одобрение получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута на регистрацията им.

(7) С цел преценяване допустимостта на оперативната програма след приемане на заявлението по ал. 3 служителите на ДФ "Земеделие" извършват административна проверка на документите и при необходимост проверка на място.

(8) В случай че в резултат на проверките по ал. 7 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо кандидата за финансова помощ.

(9) Писмото по ал. 8 се съобщава в СЕУ в индивидуалния профил на кандидата за финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(10) Кандидатът изпраща отговор на писмото по ал. 8, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(11) След изтичането на срока за отговор по ал. 10 кандидатът няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 10 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(12) Когато кандидатът не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неясностите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 10, заявлението за одобрение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(13) Кандидатите по чл. 5, ал. 1 може да изготвят и подават повече от една оперативна програма по реда на ал. 1 - 12, при условие че:

1. за отделните програми се прилагат различни референтни периоди по чл. 8, ал. 1, или

2. всяка програма е насочена към различни продукти, за които организацията или асоциацията на организации на производители е призната.

(14) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Кандидатите могат да оттеглят изцяло или частично заявлението за одобрение на оперативната програма от крайната дата за подаване на заявления по ал. 1 до сключване на договора за предоставяне на финансова помощ. Не се допускат изменения или оттегляния, след като кандидатът е бил информиран за намерението на ДФ "Земеделие" да извърши проверка на място или ако кандидатът узнае за дадено неспазване в резултат

на необявена проверка на място. Изменения или оттегляния се разрешават по отношение на частта, която не е засегната от неспазването, установено при проверката на място.

(15) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Заявления за одобрение на оперативната програма и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани след подаването им само в случаите на чл. 59, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/2116, признати от ДФ "Земеделие", въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че кандидатът за финансова помощ е действал добросъвестно. Искането за извършване на поправка се подава от кандидата или упълномощено от него лице чрез СЕУ.

(16) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато кандидатът е уведомен от ДФ "Земеделие" за случаи на съмнение за нередности в документите по ал. 4 или когато кандидатът е уведомен за намерението да му бъде извършена проверка на място и когато в резултат от извършената проверка на място се установи съмнение за нередност, не се разрешава коригиране по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи на кандидата се изпраща уведомление чрез СЕУ с решението по направеното искане за корекция.

Чл. 12. (1) Подадената оперативна програма получава одобрение, когато:

1. има продължителност най-малко три години и най-много пет години;

2. е насочена към изпълнението най-малко на три цели, посочени в чл. 46, букви "б", "д" и "е" от Регламент (ЕС) 2021/2115;

3. най-малко 15% от разходите на оперативната програма покриват интервенции по чл. 2, т. 2 и 7;

4. обхваща минимум три действия, свързани с изпълнението на интервенции по чл. 2, т. 2 и 7; когато най-малко 80% от членовете на организация на производители са поели едно или повече еднакви агроекологични и климатични задължения или задължения за биологично земеделие, предвидени съгласно чл. 70 от Регламент (ЕС) 2021/2115, всяко едно от тези задължения се брои за едно действие;

5. най-малко 2% от разходите по оперативната програма покриват интервенции по чл. 2, т. 3.

(2) Оперативната програма може да включва дейности и разходи, посочени в приложение III от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 и приложение № 2, които са допустими за финансиране по интервенциите по чл. 2.

(3) По оперативната програма не са допустими за финансиране разходи:

1. за възстановим данък добавена стойност (ДДС) освен в случаите на невъзстановим ДДС, когато той действително и окончателно е поет от ползвателя на финансова помощ, различен от данъчно незадължени лица, посочени в чл. 3, ал. 6 от Закона за данък върху добавената стойност;

2. които не са платени от оперативния фонд;

3. за доставка, извършена от свързано лице с ползвателя на финансова помощ;

4. за дейности/активи, които са одобрени за финансиране по други интервенции от Стратегическия план, други инструменти на Европейския съюз и/или схеми за държавна помощ;

5. за дейности/активи, за които кандидатът е получил публична финансова помощ от държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз;

6. по приложение II, част I от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126;

7. за инвестиции за обикновена подмяна;

8. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) за закупуване и/или инсталиране на активи втора употреба.

(4) Оперативната програма се изпълнява на годишни периоди от 1 януари до 31 декември считано от годината, следваща нейното представяне за одобрение.

(5) Асоциация на организации на производители може да изготви оперативна програма, включваща интервенции, различни от тези, които са обхванати от оперативните програми на членуващите в тях организации на производители. Оперативните програми на асоциации на организации на производители се разглеждат заедно с оперативните програми на членуващите в тях организации.

Чл. 13. (1) В срок до 15 декември изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява подадената оперативна програма и размера на оперативния фонд;

2. отхвърля подадената оперативна програма или част от нея.

(2) Заповедите по ал. 1 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) В срок до 10 дни от връчването на заповедта по ал. 1, т. 1 кандидатът за финансова помощ или негов изрично упълномощен представител сключва с ДФ "Земеделие" договор за предоставяне на финансова помощ, като го подписва през СЕУ с електронен подпис. С договора се уреждат правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(4) Когато кандидатът не подпише договора за предоставяне на финансова помощ в срока по ал. 3, правото за сключване на договор се погасява.

Чл. 14. (1) Ползвателите на финансова помощ могат да поискат изменение на одобрената оперативна програма по отношение на действията и разходите за следващата година или за целия период на изпълнение на оперативната програма, ако предложените изменения съответстват на одобрените цели и продължителността на програмата.

(2) Ползвателите на финансова помощ могат да поискат изменение на оперативната програма по ал. 1, включително удължаване на продължителността ѝ до 5 години, най-късно до 1 септември на годината, предшестваща тази, през която ще се изпълнява, като подават заявление за изменение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие".

(3) Заявлението по ал. 2 се подава по електронен път чрез индивидуалния профил на ползвателя в СЕУ. Към заявлението ползвателите на финансова помощ прилагат:

1. изменената оперативна програма;

2. документи за планираните интервенции за следващия годишен период съгласно приложение № 1; при наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи;

3. документи, които доказват необходимостта от исканата промяна; при наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи.

(4) Когато след приемане на заявлението по ал. 2 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи по ал. 3, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо ползвателя на финансовата помощ.

(5) Писмото по ал. 4 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(6) Ползвателят изпраща отговор на писмото по ал. 4, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(7) След изтичането на срока за отговор по ал. 6 ползвателят няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 6 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ

"Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(8) Когато ползвателят не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неяснотите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 6, заявлението за изменение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(9) В тримесечен срок от датата на подаване на заявлението по ал. 2 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява цялостно или частично исканите промени или мотивирано отказва промените. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) В случаите на констатирани нередовности и/или непълноти, за отстраняването на които ползвателят е уведомен с писмото по ал. 4, срокът по ал. 9 се удължава със срока за получаване на отговор от ползвателя.

(11) В срок до 10 дни от връчването на заповедта за одобрение на промените ползвателите на финансова помощ или техни изрично упълномощени представители подписват през СЕУ с електронен подпис допълнително споразумение към договора по чл. 13, ал. 3. Когато ползвателят на финансова помощ не подпише допълнително споразумение в посочения срок, одобрената оперативна програма остава без промяна.

(12) Не се допуска изменение и/или допълнение на оперативната програма, което:

1. води до несъответствие с одобрените цели на интервенциите, включени в програмата, и/или променя предназначението на дейностите по интервенциите;

2. води до несъответствие с условията за предоставяне на финансова помощ, определени в тази наредба и договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 15. (1) По време на изпълнението на оперативната програма ползвателите на финансова помощ могат да поискат не повече от два пъти годишно, в срок до 1 септември, следните изменения през текущата година:

1. частично изпълнение на оперативната програма;

2. да променят съдържанието на оперативната програма;

3. да увеличават или намаляват размера на оперативния фонд с максимум 25% от първоначално одобрения размер за целия период на изпълнение на оперативната програма, при условие че се докаже, че това изменение е в съответствие с целите на оперативната програма; при всяко заявяване на изменение в размера на оперативния фонд ДФ "Земеделие" извършва проверка за спазване на посочения процент;

4. да добавят национална финансова помощ към оперативния фонд.

(2) Ползвателите на финансова помощ могат да поискат изменение на оперативната програма по ал. 1, като подават заявление за изменение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие".

(3) Заявлението по ал. 2 се подава по електронен път чрез индивидуалния профил на ползвателите на финансова помощ в СЕУ. Към заявлението се прилагат документи, посочващи причината, характера и последствията от промените.

(4) Когато след приемане на заявлението по ал. 2 бъдат установени нередовности в подадените документи или непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо ползвателите на финансова помощ.

(5) Писмото по ал. 4 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(6) Ползвателят изпраща отговор на писмото по ал. 4, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(7) След изтичането на срока за отговор по ал. 6 ползвателят няма право да предоставя

документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 6 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(8) Когато ползвателят не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неясностите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 6, заявлението за изменение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(9) В двумесечен срок от датата на подаване на заявлението по ал. 2 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява или мотивирано отказва измененията по ал. 1. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) В срок до 10 дни от връчването на заповедта по ал. 9 за одобрение на промените ползвателите на финансова помощ или техни изрично упълномощени представители подписват през СЕУ с електронен подпис допълнително споразумение към договора по чл. 13, ал. 3. Когато ползвателят на финансова помощ не подпише допълнително споразумение в посочения срок, одобрената оперативна програма остава без промяна.

(11) В съответствие с чл. 13 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/891 на Комисията от 13 март 2017 г. за допълване на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на секторите на плодовете и зеленчуците и на преработените плодове и зеленчуци, за допълване на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на санкциите, приложими в посочените сектори, и за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 543/2011 на Комисията (ОВ, L 138/4 от 25.05.2017 г.), наричан по-нататък "Делегиран регламент (ЕС) 2017/891", по време на изпълнение на оперативните програми организациите на производители на плодове и зеленчуци могат с разрешение на ДФ "Земеделие" да делегират чрез договор изпълнението на определени дейности на призната асоциация на организации на производители на плодове и зеленчуци, в която членуват. Разходите по делегираните дейности се финансират от оперативния фонд на съответната организация на производители на плодове и зеленчуци.

(12) Когато се налагат изменения на одобрените оперативни програми през текущата година, които не се отнасят до размера, вида и периода на изпълнение на одобрените разходи и дейности по интервенциите или до размера на оперативния фонд, ползвателите на финансова помощ уведомяват с мотивирано писмо ДФ "Земеделие" чрез СЕУ.

(13) Посочените изменения по ал. 12 отговарят на условията за отпускане на помощ само ако ползвателите на финансова помощ са уведомили за тях ДФ "Земеделие" с писмо чрез СЕУ в срок до 5 работни дни от настъпване на обстоятелствата.

(14) В срок до 10 работни дни от получаване на писмото по ал. 13 ДФ "Земеделие" уведомява ползвателите на финансова помощ с писмо чрез СЕУ, с което мотивирано съгласува или не съгласува исканите промени.

(15) Не се допуска изменение и/или допълнение на оперативната програма, което:

1. води до несъответствие с одобрените цели на интервенциите, включени в програмата, и/или променя предназначението на дейностите по интервенциите;

2. води до несъответствие с условията за предоставяне на финансова помощ, определени в тази наредба и договора за предоставяне на финансова помощ.

Раздел V.
Специфични условия за подпомагане на интервенциите в сектор "Плодове и зеленчуци"

Чл. 16. (1) Интервенциите по чл. 2 отговарят на условията за финансиране, когато са

насочени към продукти от сектор "Плодове и зеленчуци", попадащи в част IX на приложение I от Регламент (ЕС) № 1308/2013, за които е призната организацията или асоциацията на организации на производители, като стойността на тези продукти е над 50% от стойността на всички продукти, които се предлагат на пазара от тази организация или асоциация на организации на производители.

(2) Съответствието с изискванията по ал. 1 се проверява от ДФ "Земеделие" чрез извършване на административни проверки преди одобрение/изменение на оперативната програма и сключване на договор за предоставяне на финансова помощ/допълнително споразумение към договора за предоставяне на финансова помощ, както и преди изплащане на финансовата помощ за съответната година.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Интервенциите по чл. 2, с които се постигат целите по чл. 46, букви ж", "з", "и" и "к" от Регламент (ЕС) 2021/2115, обхващат продукти независимо дали са в пресен, или преработен вид, докато интервенциите с които се постигат останалите цели по чл. 46 на регламента обхващат само продукти в пресен вид.

Чл. 17. (1) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) С цел определяне на основателността и допустимия размер на заявените разходи по интервенциите по чл. 2 кандидатът за финансова помощ представя най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал. Не се изисква представяне на съпоставими оферти при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост и за разходите по интервенцията по чл. 2, т. 9. При заявяване на разходи за покупка на земя, сгради и друга недвижима собственост допустимият размер на посочените разходи се определя на база представено от кандидата копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявление за изменение/одобрение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато в случаите по ал. 1 има референтни цени, определени със заповед на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", същите се прилагат и по интервенциите по чл. 2, като се представя една независима оферта в оригинал с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените разходи. При съпоставяне на референтните цени с тези на оферента ДФ "Земеделие" одобрява по-ниската от двете стойности. Ползвателят на финансова помощ представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители. Списъкът с разходите, за които са определени референтни цени, се утвърждава от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" и е публикуван на електронната страница на ДФ "Земеделие" към началото на определения период на прием по чл. 11, ал. 1.

(3) Офертите по ал. 1 и 2 трябва да съдържат наименование на оферента, ЕИК, срок на валидност, дата на издаване, цена без ДДС, размер на ДДС, подпис и печат на оферента. В случаите на доставка на машини и/или земеделска техника офертите трябва да съдържат вид, марка, модел, капацитет, мощност и други специфични технически данни. В случаите на строително-монтажни работи офертите следва да съдържат разгъната застроена площ, номер на имот, в който ще се извършват дейностите, количествено-стойностни сметки и други специфични данни, съответстващи на работния/техническия проект. В случаите на създаване/презасаждане на трайни насаждения офертите следва да съдържат номер на имот, в който ще се извършват дейностите, площта, върху която ще се извършват, остойностена технологична карта за мероприятията и дейностите спрямо схемата за засаждане и други специфични данни. Ползвателят на финансова помощ представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители.

(4) Оферентите в случаите, когато са местни лица, трябва да са вписани в търговския регистър, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националната им нормативна уредба.

(5) Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централния професионален регистър на строителя съгласно Закона за Камарата на

строителите (ЗКС) и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗКС.

(6) Оферентите на посадъчен материал трябва да имат издадено разрешително за производство и заготовка на посадъчен материал и/или удостоверение за регистрация като търговец на посадъчен материал в случаите, предвидени в Закона за посевния и посадъчния материал.

(7) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Оферентите, включващи дейности по монтиране на оборудване и съоръжения за производство на биогаз, на инсталации на ВЕИ или слънчеви фотоволтаични инсталации, трябва да са юридически лица, ангажирали в екипа си лица, които притежават необходимата професионална квалификация и са вписани в списъка по чл. 21 на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), поддържан на интернет страницата на Агенцията за устойчиво енергийно развитие (АУЕР). Това обстоятелство следва да бъде посочено в офертите по ал. 1 и 2.

Чл. 18. (1) Интервенциите по чл. 2, т. 1 и 2 се изпълняват на имот, който е собствен, нает или арендован от организацията на производители или от неин член, или на имот, за който е учредено право на строеж на ползвателя на финансова помощ за извършване на строително-монтажни дейности. Когато интервенциите по чл. 2, т. 1 и 2 са свързани със създаване на трайни насаждения или строително-монтажни дейности, договорът за аренда или правото на строеж трябва да е със срок не по-кратък от 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма.

(2) Когато в оперативната програма са предвидени строително-монтажни работи, ползвателят на финансова помощ представя работен проект и/или архитектурно заснемане, и/или разрешение за строеж или еквивалентен документ в съответствие със Закона за устройство на територията.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Чл. 19. (1) При одобрението на интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7, включени в оперативната програма, се извършва оценка дали планираните действия допринасят за постигането на една от целите по чл. 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Очакваната полза и допълнителното въздействие на интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7, свързани с цели в областта на агроекологията и климата, се доказва чрез представяне на предварителна оценка, изготвена от независим квалифициран орган или лице с придобита правоспособност, която ползвателите на финансова помощ представят при подаване на заявление за одобрение на оперативната програма или за изменение на програмата.

(3) За извършването на интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7 организацията на производители или асоциацията на организации на производители следва да:

1. разполага с достъп до съответните знания и информация, необходими за изпълнението на такива интервенции, и/или

2. има достъп до експертен опит с цел подпомагане на земеделските стопани, които се ангажират да променят производствените си системи, и/или

3. осигурява необходимото агроекологично обучение на лицата, които имат нужда от него, насочено към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата.

(4) Изискванията по ал. 3, т. 1 и 2 се удостоверяват с наличието на персонал и/или членове, които ще изпълняват заложените действия по интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7 и които имат една от следните придобити професионални умения и компетентности:

1. завършено средно професионално образование с придобита степен за професионална

квалификация по една от специалностите от професионалните направления "Растениевъдство" или "Растителна защита", и/или

2. завършено висше образование в областта на селското стопанство с образователно-квалификационна степен бакалавър или магистър по една от специалностите от професионалните направления "Растениевъдство" или "Растителна защита", "Трайни насаждения", "Агроекология" и специалности в областта на аграрната икономика, и/или

3. удостоверение за преминато агроекологично обучение, насочено към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчиво развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата, и/или

4. свидетелство за придобита степен за професионална квалификация по една от специалностите от професионалните направления "Растениевъдство" или "Растителна защита".

(5) Удостоверението за преминато обучение по ал. 3, т. 3 и ал. 4, т. 3 следва да бъде издадено от:

1. обучаваща институция, акредитирана по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Растениевъдство" и "Растителна защита", или

2. институция по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, която има право да обучава по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(6) Съответствието с изискванията на ал. 3, т. 1 и 2 и проверката на професионалните умения и компетентности по ал. 4 се извършва преди одобрение/изменение на оперативната програма, като:

1. представени дипломи за средно образование, издадени след 1.01.2006 г., и дипломи за висше образование, издадени след 1.01.2007 г., се проверяват служебно чрез регистрите за електронни услуги на Министерството на образованието и науката;

2. свидетелствата за получена степен на професионална квалификация се проверяват служебно чрез регистъра на лицензите и свидетелствата на Националната агенция за професионално образование и обучение;

3. извън случаите по т. 1 и 2 ползвателят на финансова помощ прилага към заявлението за одобрение/изменение на оперативната програма документите за придобити професионални умения и компетентности.

(7) Ползвателите на финансова помощ поддържат съответствието с изискванията по ал. 4, т. 1 и 2 през целия период на изпълнение на интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7. Условията по ал. 4, т. 3 трябва да са изпълнени преди извършване на дейностите по интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7.

(8) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай че в периода на изпълнение на оперативната програма настъпят изменения в съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, свързани с изпълнение на целите в областта на агроекологията и климата, ползвателите на финансова помощ са длъжни по реда на чл. 14 да променят дейностите, които се изпълняват в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 2 и 7, така че да бъдат адаптирани към новите изисквания.

(9) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Оперативни програми с инвестиции за производство на енергия от биомаса, включително производство на енергия от течни, газообразни и твърди горива от биомаса, се одобряват за подпомагане, при условие че съответстват на критериите за намаление на емисиите на парникови газове и/или критериите за устойчивост, определени в чл. 37 - 40 от ЗЕВИ. Съответствието с тези критерии се удостоверява с предварителната

оценка по ал. 2 или чрез прилагане към оперативната програма на анализ, доказващ изпълнението на тези изисквания, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област.

(10) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Заявени разходи по т. II.4.3 от приложение № 2, без да са заявени разходи по т. II.3.1 от приложение № 2, са допустими за подпомагане, когато кандидатите имат действаща инсталация за производство на енергия от биогаз, включена в списъка по т. 7 от приложение № 1. Кандидатите представят валидна гаранция за произход на енергията, налична в "Регистър издадени гаранции" на електронната страница на АУЕР, или документ, доказващ монтажа от правоспособно лице по чл. 21 от ЗЕВИ, и/или договор за доставка на инсталация за производство на енергия от ВЕИ, и/или фактури и/или приемно-предавателни протоколи за доставка, и/или разрешение за ползване/удостоверение за въвеждане в експлоатация (когато е приложимо).

Чл. 20. (1) Предвидените в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 1 и 2 инвестиции в напоителни системи и специфични инвестиции за напояване се подпомагат, при условие че съответстват на изискванията на чл. 11, параграфи 4 - 8 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Финансова помощ за инвестиции в напоителни системи се предоставя, когато:

1. са в съответствие с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) за съответния район, в чийто териториален обхват ще се извършват инвестициите;

2. по предварителна оценка осигуряват:

а) най-малко 15% потенциална икономия на вода и действително намаляване на потреблението на вода с не по-малко от 50% от потенциалната икономия на вода в рамките на система за съответното земеделско стопанство, или

б) най-малко 7% потенциална икономия на вода и действително намаляване на потреблението на вода с не по-малко от 50% от потенциалната икономия на вода, когато чрез инвестициите се постига и друга агроекологична цел и цел в областта на климата, различна от посочената в чл. 12, буква "г" от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, или

в) най-малко 5% потенциална икономия на вода и действително намаляване на потреблението на вода с не по-малко от 50% от потенциалната икономия на вода в случай на инвестиции в система за капково напояване или друга подобна система;

3. кандидатът има осигурен достъп до услуги за напояване и/или е титуляр на действащо разрешително за водовземане или за ползване на воден обект за изграждане, реконструкция или модернизация на съоръжение за водовземане по Закона за водите и се изпълняват параметрите и условията в разрешителното;

4. са налични или в рамките на планираните инвестиции са предвидени закупуване и монтиране на уреди за измерване на потреблението на вода;

5. има влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие, или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционното предложение.

(3) Финансова помощ за инвестиции за рехабилитация на съществуващи напоителни инсталации се предоставя, когато:

1. осигуряват най-малко 15 на сто потенциална икономия на вода, когато се използва вода от водно тяло, определено в съответния действащ ПУРБ, най-малко в добро екологично състояние - за повърхностните води, или добро количествено състояние - за подземните води;

2. осигуряват най-малко 15 на сто потенциална икономия на вода и ефективно намаление на консумацията на вода с не по-малко от 50 на сто от потенциалната икономия, когато се използва вода от водно тяло, определено в по-ниско от добро екологично или количествено състояние в съответния действащ ПУРБ и е обосновано изключение по чл. 156в или 156е от Закона за водите.

(4) Изискванията на ал. 3 не се прилагат за инвестиции, свързани само с енергийна ефективност на съществуващо съоръжение, инвестиции за съоръжения за съхранение на вода или за инвестиции, които използват само рециклирани води.

(5) Финансова помощ за инвестиции в създаването или разширяването на резервоар за целите на напояването се предоставя, при условие че не оказват значително отрицателно въздействие върху околната среда, което е преценено по съответната процедура по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда.

(6) Когато в оперативната програма са предвидени инвестиции по ал. 2 и 3, към нея се прилага:

1. становище за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, издадено от директора на съответната Басейнова дирекция за управление на водите към Министерството на околната среда и водите, за съответствие на инвестиционното предложение с действащите План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения;

2. разработен проект от инженер, вписан в регистъра на Камарата на инженерите в инвестиционното проектиране, правоспособен да проектира системи за напояване, удостоверяващ изпълнението на изискванията на ал. 2 и 3;

3. действащ договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване" или действащо разрешително за водовземане, издадено от съответната Басейнова дирекция за управление на водите или министъра на околната среда и водите.

(7) Ползвателите на финансова помощ поддържат съответствието с изискванията на ал. 2 и 3 до края на периода по чл. 40, ал. 1 или 2, в противен случай възстановяват пълния размер на полученото подпомагане за инвестициите в напоителни системи и/или инвестиции за рехабилитация на съществуващи, заедно със законната лихва върху него.

Чл. 21. (1) Предвидените в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 2 инвестиции за повишаване на икономиите на енергия се подпомагат, при условие че количеството произведена енергия не надвишава годишното количество енергия, което може да бъде използвано за обичайните дейности на организацията или асоциацията на организации на производители и/или техните членове. Инвестициите са допустими за подпомагане, при условие че водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%.

(2) Очакваното намаляване на консумацията на енергия по ал. 1 се удостоверява чрез доклад и резюме за отразяване на резултатите от енергийно обследване съгласно Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г. за определяне на показателите за разход на енергия, енергийните характеристики на предприятия, промишлени системи и системи за външно изкуствено осветление, както и за определяне на условията и реда за извършване на обследване за енергийна ефективност и изготвяне на оценка на енергийни спестявания (ДВ, бр. 81 от 2016 г.), наричана по-нататък "Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г.", от които да е видно, че инвестициите водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%. Докладът и резюмето са изготвени от лице, вписано в публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(3) В срок от четири месеца след изтичане на една година от изпълнението на инвестициите за повишаване на икономиите на енергия ползвателят на финансова помощ представя в ДФ "Земеделие" чрез СЕУ оценка на постигнатите енергийни спестявания, изготвена по реда на чл. 23 - 26 от Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г.

(4) Оценката по ал. 3 следва да удостовери, че в резултат на изпълнението на

инвестициите е постигнато повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%. В противен случай ползвателят на финансова помощ възстановява пълния размер на полученото подпомагане за инвестициите за повишаване на икономиите на енергия заедно със законната лихва върху него.

Чл. 21а. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) (1) Предвидените в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 3 дейности се подпомагат, при условие че са в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители, и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

(2) По интервенциите по чл. 2, т. 3 са допустими за подпомагане разходи по договори за сътрудничество, сключени между ползвателя на финансова помощ със:

1. научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване;

2. висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Хранителни технологии", "Биотехнологии", "Науки за земята";

3. други специализирани структури и/или изследователски центрове, извършващи експериментални научни изследвания в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

(3) Разходите по т. III.1, III.3 и III.4 от приложение № 2 могат да се извършват пряко от ползвателя на финансова помощ, при условие че не надвишават лимита съгласно чл. 23, параграф 2 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(4) Разходите по т. III.3 от приложение № 2 са допустими за подпомагане, в случай че не попадат в Приложение II, част 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

Чл. 22. (1) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 2, т. 4 са разходи за консултантски услуги и техническа помощ, предоставени от:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение;

2. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Хранителни технологии", "Биотехнологии", "Науки за земята";

3. еднолични търговци и юридически лица с предмет на консултантската дейност в областта на селското стопанство или храните, регистрирани по Търговския закон или по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и Националната служба за съвети в земеделието (НССЗ);

4. квалифицирани лица с професионална квалификация или доказан професионален опит в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-техническите дисциплини в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост.

(2) Организациите по ал. 1, предоставящи консултантски услуги и техническа помощ, отговарят на следните условия:

1. разполагат с квалифициран персонал с придобита квалификация в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-техническите дисциплини в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост;

2. имат опит в консултантските услуги в областта на селското стопанство или опазване на околната среда и водите;

3. разполагат с най-малко двама консултанти, които притежават професионална

квалификация или доказан професионален опит в областта на предоставяните услуги.

(3) Изискванията по ал. 2 към консултантската организация могат да бъдат изпълнени и чрез сключване на договор за партньорство с организации, притежаващи персонал, опит и познания, съгласно заложените изисквания и/или чрез наемане на служители, притежаващи необходимата квалификация, на граждански/трудови договори.

Чл. 23. (1) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 2, т. 5 са дейности за организиране или участие в обучения, курсове или информационни и демонстрационни дейности, насочени към техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

(2) Доставчик на дейностите за обучение и обмен на най-добри практики са:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване изменението на климата и адаптиране към това изменение;

2. висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Растениевъдство", "Растителна защита", "Биотехнологии", "Науки за земята", и професионални гимназии в областта на селското стопанство.

3. (отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(3) Организациите по ал. 2, предоставящи обучение и обмен на най-добри практики, отговарят на следните условия:

1. имат квалифициран персонал с квалификация в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-техническите дисциплини в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост; или

2. разполагат с персонал, който притежава професионална квалификация или доказан професионален опит в областта на селското стопанство, общественото здравеопазване, растителното здраве или опазване на околната среда и водите.

(4) Курсовете са с минимална продължителност 30 часа и включват най-малко 6 членове - производители на плодове и зеленчуци, членуващи в организацията на производители или в организации - членове на асоциация на организации на производители. Във всеки курс се предвижда провеждане на практическо обучение в най-малко 10% от общия брой на часовете.

(5) Информационните дейности са с продължителност от 6 до 18 часа и могат да бъдат семинари, информационни сесии или работни срещи. Те трябва да включват най-малко 6 членове - производители на плодове и зеленчуци, членуващи в организацията на производители или в организации - членове на асоциация на организации на производители. Информационните дейности могат да се допълват с изготвяне и разпространение на брошури и наръчници за добри практики за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

(6) За всеки курс или информационна дейност в оперативната програма се предвиждат тема и учебна програма, съдържаща времеви график на дейностите, обосновка за актуалност на темите/дейностите, резюме на информационните семинари или демонстрационните дейности, заложени цели и индикатори за резултат, подробна финансова обосновка с разбивка на разходите.

(7) Не са допустими курсове и информационни дейности, които:

1. са част от редовни програми или системи за обучение по земеделие;

2. не са свързани с техники за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение;

3. се подпомагат по други интервенции от Стратегическия план или други инструменти на Европейския съюз.

Чл. 24. (1) При одобрението на интервенциите по чл. 2, т. 6 се извършва оценка дали планираните действия допринасят за постигането на една от целите по чл. 14, букви "а" - "ж" от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 2, т. 6 са дейности в областта на популяризирането, комуникацията и маркетинга, които се извършват в страната, в други държави - членки на Европейския съюз, както и в трети страни.

(3) Административните разходи и разходите за персонал, извършени пряко от организацията или асоциацията на организации на производители по отношение на интервенцията по чл. 2, т. 6, не надвишават 50% от общите разходи за интервенцията.

(4) В случай че в рамките на интервенцията по чл. 2, т. 6 са предвидени разходи за рекламни материали за общо популяризиране и популяризиране на схемите за качество, върху тях следва да фигурират емблемата на Съюза и текстът: "Финансиран от Европейския съюз". Емблемата и текстът за финансиране се поставят в съответствие с техническите характеристики, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014 на Комисията от 28 юли 2014 г. за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на някои подробни разпоредби за прехвърлянето и управлението на приноса от програми, докладването по финансовите инструменти, техническите характеристики на мерките за информация, комуникация и видимост относно операциите и системата за записване и съхранение на данни (ОВ, L 223/7 от 29 юли 2014 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014".

Чл. 25. (1) Изтеглените от пазара продукти в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 8 могат да бъдат реализирани за безплатно разпространение или за предназначения, различни от безплатно разпространение, в случай че изтеглянето или предназначението не оказват отрицателно въздействие върху околната среда, нито има отрицателни фитосанитарни последици.

(2) Разходите за изтегляне на продукти от пазара за безплатно разпространение или за предназначения, различни от безплатно разпространение, не следва да надвишават една трета от общите разходи на оперативната програма.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Подпомагането за изтегляния от пазара се определя в съответствие с чл. 26 и 27 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 и не надвишава размера, определен в приложение V от същия регламент, включващо финансовата помощ на Съюза и вноската на организацията или асоциацията на организации на производители.

(4) Получатели на безплатно разпространение на изтеглените продукти могат да бъдат:

1. оператор на хранителна банка по чл. 95, ал. 2 от Закона за храните с цел безвъзмездно предоставяне на нуждаещи се лица по чл. 96, ал. 4 от Закона за храните и на лица, предоставящи социални услуги;

2. институциите в системата на предучилищното и училищното образование по чл. 2, ал. 3 от Закона за предучилищното и училищното образование, детските ясли и детските кухни по чл. 118 от Закона за здравето, лечебните заведения по чл. 9 и чл. 10, т. 3 - 5 от Закона за лечебните заведения, местата за предоставяне на социални услуги по чл. 17 от Закона за социалните услуги, местата за лишаване от свобода по чл. 41 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража, като се предприемат всички необходими мерки, за да се гарантира, че така разпределените количества са допълнителни спрямо обичайно доставяните за тези обекти.

(5) В случаите по ал. 4, т. 2 изтеглените от пазара продукти за безвъзмездно разпространение могат да бъдат доставяни от бизнес оператор, който е регистриран или одобрен по реда на чл. 26, 31 или чл. 37, ал. 1 от Закона за храните, при спазване изискванията на приложимото

право на Европейския съюз, Закона за храните и на подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(6) Получателите на изтеглени от пазара продукти за безплатно разпространение следва да отговарят на условията на чл. 28, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(7) При интервенциите под формата на изтегляне от пазара за безплатно разпространение допустими за подпомагане са и разходите за транспорт за безплатното разпространение на всички продукти, изтеглени от пазара.

(8) Транспортните разходи по ал. 7 се определят за единица продукт в зависимост от разстоянието между мястото на изтегляне и мястото на доставка за безплатно разпространение, като допустими за възстановяване са само транспортни разходи за разстояние до 750 км, а именно:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) за разстояние ≤ 25 км - 18,20 евро/т;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) за разстояние > 25 км, но ≤ 200 км - 41,40 евро/т;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) за разстояние > 200 км, но ≤ 350 км - 54,30 евро/т;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) за разстояние > 350 км, но ≤ 500 км - 72,60 евро/т;

5. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) за разстояние > 500 км, но ≤ 750 км - 95,30 евро/т;

6. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) добавка за хладилен транспорт - 8,50 евро/т.

(9) Транспортните разходи се изплащат в съответствие с изискванията на чл. 25, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(10) При интервенциите под формата на изтегляне от пазара за безплатно разпространение допустими за подпомагане са и разходи за сортиране и опаковането на продукти, изтеглени от пазара за безплатно разпространение, които отговарят на условията на чл. 25, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 и не надвишават размера, определен в приложение VII от същия регламент.

(11) Интервенции под формата на изтегляне от пазара на продукти за предназначения, различни от безплатно разпространение:

1. се прилагат само по отношение на бързоразвалящи се продукти, които не могат да бъдат трайно съхранявани в обичайното им търговско състояние без охлаждане;

2. могат да бъдат реализирани за предназначения, които не позволяват продуктите да бъдат върнати на пазара за хранителни цели - за храна за животни, компостиране и биоразграждане, промишления сектор за преработка в нехранителни продукти, производство на биогорива, органични торове, фуражи за добитък, алкохол, получен чрез дестилация, други нехранителни цели.

(12) Получателите на изтеглени от пазара продукти за предназначения, различни от безплатно разпространение, отговарят на условията на чл. 28, параграф 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(13) Продуктите, изтеглени от пазара за предназначения, различни от безплатно разпространение, отговарят на изискванията на чл. 29 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(14) Ползвателите на финансова помощ уведомяват чрез СЕУ ДФ "Земеделие" за всяка операция по изтегляне на пресни плодове и зеленчуци от пазара в тридневен срок преди нейното извършване. Уведомлението съдържа списък на продуктите, които да бъдат изтеглени, техните основни характеристики съгласно съответните пазарни стандарти, очакваното количество от всеки съответен продукт, тяхното предвидено предназначение и мястото, на което се осъществява изтеглянето от пазара и където изтеглените от пазара продукти могат да бъдат проверени.

Чл. 26. (1) По интервенциите по чл. 2, т. 9 допустими за подпомагане са дейности по застраховане на реколтата, при които се финансира процент от разходите за застрахователни премии, заплащани от организацията или асоциацията на организации на производители и техните членове. Застраховката се сключва от организацията или асоциацията на организации на производители в полза на неин член, като застрахователната премия се изплаща от сметката на оперативния фонд.

(2) Дейностите по застраховане на реколтата не трябва да са обвързани с условие за сключване на застрахователния договор с определено застрахователно дружество или да бъдат ограничени до застрахователните покрития, предоставяни от едно застрахователно дружество или група дружества.

(3) Със средства от оперативната програма не могат да се субсидират застрахователни премии, които са субсидирани по друга схема за подпомагане със средства от Европейския съюз или под формата на държавна помощ.

Чл. 27. (1) При одобрението на интервенциите по чл. 2, т. 10 се извършва оценка дали планираните действия допринасят за постигането на една от целите по чл. 13, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Финансовата помощ се изплаща на доставчика на индивидуално обучение, който е организация на производители или асоциация на организации на производители.

(3) Получател на индивидуално обучение е организация на производители, асоциация на организации на производители, група производители или индивидуален производител, който членува или не в организация на производители, асоциация на такива организации или група производители.

(4) Действията в рамките на интервенциите по чл. 2, т. 10 не могат да се възлагат на външни изпълнители.

Чл. 28. (1) В рамките на оперативната програма допустими за подпомагане са административни разходи и разходи за персонал, когато са свързани с подготовката, извършването или проследяването на интервенциите по чл. 2.

(2) Разходите за персонал се подпомагат при спазване на следните условия:

1. разходите са извършени пряко от ползвателя на финансовата помощ за нает персонал и/или постоянен персонал;

2. когато са извършени от постоянния персонал на ползвателя на финансовата помощ, размерът на разходите съответства на дела от работното време, през което са били заети за извършване на дейностите по съответната интервенция;

3. са удостоверени с разходооправдателни документи, съдържащи подробни данни за действително извършената работа във връзка с конкретната интервенция;

4. размерът на разходите може да бъде оценен и проверен;

5. размерът на разходите за персонал не надвишава максималните осигурителни прагове за тази дейност;

6. размерът на почасовата ставка от постоянния персонал на ползвателя на финансовата помощ може да бъде изчислен, като съдържащите се в най-актуалната документация годишни брутни разходи за заетост на конкретните служители, работили по извършването на дейностите по съответната интервенция, се разделят на 1720 часа, или пропорционално, ако служителите са били заети на непълно работно време.

(3) Административните разходи, свързани с подготовката, извършването или проследяването на интервенциите по чл. 2, не надвишават 4% от общите допустими разходи за извършената интервенция.

(4) Разходите за персонал и административните разходи, свързани с управлението на оперативния фонд или с подготовката, изпълнението и проследяването на оперативната програма, не

надвишават 2% от одобрения оперативен фонд, които включват както финансовата помощ от Съюза, така и вноската на ползвателя на финансовата помощ.

Раздел VI.
Изплащане на финансовата помощ

Чл. 29. (1) Финансовата помощ се предоставя под формата на възстановяване на изплатените от оперативния фонд действително извършени разходи, одобрени със заповедта по чл. 13, ал. 1, т. 1, чл. 14, ал. 9 и чл. 15, ал. 7, които са подкрепени с разходооправдателни документи, представени от ползвателя на финансовата помощ за извършването на интервенцията.

(2) Финансова помощ не се изплаща на ползватели на помощта, за които е установено изкуствено създаване на условия за подпомагане с оглед получаване на предимство за получаване на помощта.

(3) Финансовата помощ се изплаща, в случай че няма данни за наличие на двойно финансиране на дейностите, активите и разходите, предмет на подпомагане по интервенциите по чл. 2.

(4) Финансовата помощ по ал. 1 се изплаща чрез авансови плащания, междинни плащания и окончателно плащане.

(5) Финансовата помощ по заявленията за авансово, междинно и окончателно плащане се изплаща в рамките на финансовата година, в която са подадени.

(6) Ползвателят на помощта има право на едно авансово или едно междинно плащане за всяка година от изпълнение на оперативната програма.

Чл. 30. (1) Заявление за авансово плащане се подава, при условие че:

1. е поискано със заявлението по чл. 11, ал. 2 и е предвидено в договора за предоставяне на финансова помощ по чл. 13, ал. 3;

2. е започнало изпълнението на поне една от дейностите за съответната година от оперативната програма.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения срок по ал. 3 и е достъпно за попълване в СЕУ. Към заявлението се прилагат документите съгласно приложение № 3, удостоверяващи, че изпълнението на поне една от дейностите за съответната година е започнало и плащанията за нея са извършени.

(3) Срокът за подаване на заявление за авансово плащане по сключения договор за предоставяне на финансова помощ е два месеца считано от началото на съответния период от оперативната програма.

(4) Размерът на авансовото плащане не може да надвишава 80% от стойността на първоначално одобрената сума на помощта за съответния годишен период от оперативната програма.

(5) Авансово плащане се извършва само след депозиране на оригинал на банкова гаранция (по образец) в размер най-малко равен на размера на заявеното авансово плащане.

(6) Полученото авансово плащане се отчита със заявлението за окончателно плащане за съответната година, с което се заявява освобождаване на банковата гаранция.

(7) Съгласно чл. 28 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 депозираната банкова гаранция се освобождава при установяване на окончателното право за придобиване на авансово отпуснатата сума. В случай че при заявяване на окончателно плащане не бъдат представени доказателства за реализиране на дейностите и разходите, платени авансово от оперативния фонд, банковата гаранция се усвоява.

(8) В срок до един месец от подаване на заявлението за авансово плащане изпълнителният

директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на авансово заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на авансово заявената сума.

(9) Заповедите по ал. 8 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) В случай че е подадено заявление за авансово плащане, не се приема заявление за междинно плащане, а само заявление за окончателно плащане за останалата част от допустимата за подпомагане сума за съответния период от оперативната програма.

Чл. 31. (1) Заявление за междинно плащане се подава само за изпълнени и заплатени от оперативния фонд по чл. 9, ал. 1 разходи и дейности.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на съответния годишен период от оперативната програма и е достъпно за попълване в СЕУ. Към заявлението се прилагат документите съгласно приложение № 4, удостоверяващи реализирането на разходите и извършване на плащанията.

(3) Крайният срок за подаване на заявление за междинно плащане е до 30 юни на съответната финансова година, през която са извършени разходите съгласно договора за предоставяне на финансова помощ. След този срок заявление за междинно плащане не се приема.

(4) Размерът на изплатената финансова помощ по заявлението за междинно плащане не превишава 80% от изразходваните суми от оперативния фонд за извършените разходи от съответната година от оперативната програма. Останалата част от финансовата помощ за допустимите за подпомагане разходи, заявени на междинно плащане за съответния период от оперативната програма, се изплаща на етап окончателно плащане.

(5) В срок до три месеца от подаване на заявлението за междинно плащане изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на заявената сума.

(6) Заповедите по ал. 5 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 32. (1) Заявление за окончателно плащане се подава след приключване на всеки годишен период от изпълнението на оперативната програма за:

1. изплащане на остатъка от помощта в случаите, когато ползвателят на помощта е получил авансово или междинно плащане;

2. изплащане на допустимата финансова помощ след изпълнение на дейностите в случаите, когато ползвателят на помощта не е получил авансово или междинно плащане.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди изтичането на съответния годишен период от оперативната програма и е достъпно за попълване в СЕУ.

(3) Заявлението по ал. 1 се подава в срок най-късно до 15 февруари на годината, следваща тази, за която се иска помощта.

(4) Към заявленията по ал. 1 се прилагат документите съгласно приложение № 4.

(5) В срок до четири месеца от подаване на заявлението за окончателно плащане изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на заявената сума.

(6) Заповедите по ал. 5 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния

компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел VII.
Административни проверки и проверки на място по интервенциите в сектор "Плодове и зеленчуци"

Чл. 33. (1) След приемане на заявленията за плащане ДФ "Земеделие" определя сумата, която е платима на ползвателя на финансовата помощ след извършване на административни проверки и проверка на място на допустимостта на разходите в заявлението за плащане.

(2) В рамките на срока по чл. 30, ал. 8, чл. 31, ал. 5 и чл. 32, ал. 5 ДФ "Земеделие" извършва административни проверки:

1. за контрол на точността и пълнотата на представените документи и заявените данни, както и други обстоятелства, свързани със заявленията за плащане;

2. за допустимостта на извършените инвестиции, разходи и дейности по интервенциите по чл. 2 и съответствието им с условията за предоставяне на финансова помощ;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) за спазване на нормативни и договорни задължения от ползвателите на финансова помощ и техните членове, включително проверка за съответствие с критериите за признаване на организацията на производители или асоциацията на организации на производители; при установяване на нарушение на тези критерии се прилагат условията и реда по чл. 37 или 38.

(3) В случай че в резултат на проверките по ал. 2 бъде установена нередовност или липса на подадените документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи, поради непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо ползвателя на финансовата помощ чрез СЕУ.

(4) Писмото по ал. 3 се съобщава в СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(5) Ползвателят на помощта изпраща отговор на писмото по ал. 3, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(6) След изтичането на срока за отговор по ал. 5 ползвателят няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 5 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(7) В случай че нередовностите и/или непълнотите не бъдат отстранени в срок, заявлението за плащане се отхвърля със заповед на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Когато на ползвателя на финансова помощ е изпратено писмо по ал. 3, срокът по чл. 30, ал. 8, чл. 31, ал. 5 и чл. 32, ал. 5 се удължава със срока за получаване на отговор.

(9) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на финансова помощ може по всяко време да оттегли изцяло или частично заявлението за авансово, междинно или окончателно плащане и приложените към него документи. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на заявлението за плащане, на приложените към него документи или на част от тях.

(10) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Не се разрешава оттегляне на документи по ал. 9 или частта от тях, засегната от неспазването, когато е налице някое от следните обстоятелства:

1. ползвателят на финансова помощ е уведомен от ДФ "Земеделие" за констатирано

неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на ползвателя в приложените към заявлението за плащане документи или в допълнително представените такива;

2. ползвателят на финансова помощ е уведомен от ДФ "Земеделие" за намерението му да извърши проверка на място;

3. при проверката на място е установено неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на ползвателя.

(11) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При оттегляне на заявление за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 10, ползвателят на финансова помощ има право да подаде ново заявление за плащане до изтичане на крайния срок за това по чл. 30, ал. 3, чл. 31, ал. 3 и чл. 32, ал. 3.

(12) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Заявленията за авансово, междинно или окончателно плащане и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани по всяко време след подаването им в случаите на чл. 59, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/2116, признати от ДФ "Земеделие", въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че ползвателят на финансова помощ е действал добросъвестно.

(13) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Не се допуска коригиране на заявление за плащане и приложените към него документи извън случаите по ал. 12.

Чл. 34. (1) В рамките на срока по чл. 32, ал. 5 ДФ "Земеделие" извършва проверка на място на заявленията за окончателно плащане за установяване на изпълнението на одобрените дейности и разходи по договора за предоставяне на финансова помощ и установяване на фактическото съответствие с представените документи. Държавен фонд "Земеделие" в рамките на срока по чл. 31, ал. 5 може да извърши проверка на място и на заявленията за междинно плащане при необходимост.

(2) Проверките на място се извършват от длъжностни лица от ДФ "Земеделие" в присъствието на ползвателя на финансовата помощ, упълномощен негов представител или негов служител.

(3) Ползвателите на финансова помощ оказват съдействие за достъп до помещенията, счетоводната, търговската и техническата документация и до стопанствата на техните членове на ДФ "Земеделие", Министерството на земеделието и храните и контролните органи по чл. 28а от Закона за подпомагане на земеделските производители.

(4) Проверките на място се обявяват в СЕУ, като обявяването се извършва в срок от 2 до 14 дни преди извършването на проверката.

(5) Проверките на място могат да се извършат без предварително обявяване по преценка на компетентния орган с оглед тяхната цел и ефективност.

(6) За всяка проверка на място се изготвя доклад, в който се посочват констатациите от извършената проверка относно съответствието на представените документи и фактическите обстоятелства.

(7) Докладът по ал. 6 съдържа информация за:

1. проверените дейности/активи по интервенциите по чл. 2, заявени за подпомагане;

2. ползвателя на финансовата помощ или представителя на ползвателя и проверяващите експерти;

3. датата на уведомяване на ползвателя за проверката на място;

4. констатираните факти и обстоятелства по време на проверката;

5. стопанствата на членовете на ползвателя на финансовата помощ, налична в ИСАК, които са от значение за проверката;

6. критериите за съответствие, които са обект на проверката.

(8) Докладът по ал. 6 се предоставя на ползвателя чрез съобщение в индивидуалния му профил в СЕУ в срок до един месец след проверката на място.

(9) В случай че ползвателят на финансовата помощ не е съгласен с констатациите в доклада от извършената проверка на място, същият може да изпрати възражения до ДФ "Земеделие" чрез СЕУ в 14-дневен срок от датата на изпращане на доклада.

(10) Възраженията по ал. 9 се разглеждат в едномесечен срок, след което ползвателите на финансовата помощ се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Раздел VIII.
Контрол на изпълнението. Намаления на плащанията, откази и ред за налагане на административни санкции по интервенциите в сектор "Плодове и зеленчуци"

Чл. 35. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва част или цялото плащане, когато:

1. установи несъответствие на извършените дейности с целите, дейностите и изискванията на оперативната програма;

2. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ползвателят на финансова помощ не отстрани нередовностите, непълнотите и неясnотите в срока по чл. 33, ал. 5, освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

3. установи изкуствено създадени условия за получаване на финансова помощ с оглед извличането на предимства в противоречие с целите на подпомаганите интервенции и чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) установи, че ползвателят на финансова помощ не съответства на критериите за допустимост по чл. 5, ал. 1 и/или не изпълнява ангажиментите или други задължения, произтичащи от предоставеното подпомагане или договора за предоставяне на финансова помощ;

5. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ползвателят на финансовата помощ не допуска представители на ДФ "Земеделие" или на други, определени с нормативен акт, органи, включително на институции на Европейския съюз, за осъществяването на контрола по т. 4 и/или за извършване на проверка на място, или не оказва друго необходимо съдействие, освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

6. до края на последната година от оперативната програма не са изпълнени изискванията на чл. 50, параграф 7, букви "а", "б" и "в" от Регламент (ЕС) 2021/2115, в тези случаи изплатената финансова помощ през предходните години се възстановява в пълен размер заедно със законната лихва върху нея;

7. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ползвателят на финансова помощ не съответства на изискванията на чл. 6, ал. 4 - 7, във връзка с които е получил по-висок интензитет на финансова помощ.

(2) Когато организация на производители в изпълнение на оперативна програма направи инвестиция в стопанството на свой член и той напусне организацията преди изтичане на периода по чл. 40, ал. 1 или 2 и инвестицията не може да бъде върната на организацията, организацията на производители възстановява инвестицията или остатъчната ѝ стойност се внася в оперативния фонд.

(3) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай на замяна на инвестиции, за които е получена финансова помощ, остатъчната стойност на заменените инвестиции се възстановява в оперативния фонд на организацията или се приспада от разходите за замяната.

(4) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на финансова помощ не отговаря за неспазване на критерий за допустимост или неизпълнение на ангажимент или други задължения, когато това се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла

на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(5) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) За настъпването на което и да е обстоятелство по ал. 4 ползвателят или упълномощено от него лице е длъжен/но да уведоми ДФ "Земеделие" чрез СЕУ, а при невъзможност - писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представи доказателства за настъпване на обстоятелството, включително когато е приложимо - издадени от компетентен орган.

(6) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 5 ползвателят на финансова помощ не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Чл. 36. (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато в резултат на проверките по чл. 33 и 34 се установи, че заявената за подпомагане сума надвишава допустимата финансова помощ с повече от 10%, на ползвателя се налага административна санкция, която е равна на разликата между двете суми, но не може да надвишава пълния размер на заявената помощ. Административна санкция не се налага в случаите по чл. 59, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 37. (1) Когато при проверките по чл. 33 и 34 се установи, че ползвател на финансова помощ не спазва някой от критериите за признаване по чл. 5, чл. 7, чл. 11, параграфи 1 и 2 и чл. 17 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/891, изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед преустановява плащанията на помощи до отстраняване на несъответствията.

(2) Държавен фонд "Земеделие" уведомява компетентното звено, определено съгласно Устройствения правилник на Министерството на земеделието, храните и горите (компетентното звено), което в двумесечен срок от установяване на несъответствията по ал. 1 изпраща уведомително писмо до ползвателя на финансовата помощ за констатираните нарушения и за предприемане в срок до 4 месеца на съответните корективни мерки.

(3) Когато след изтичане на четиримесечния срок по ал. 2 установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, компетентното звено на Министерството на земеделието и храните уведомява изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", който със заповед възобновява плащанията.

(4) В случай че установените несъответствия не са отстранени в срока по ал. 2, министърът на земеделието и храните издава заповед за временно спиране на признаването за срок до 12 месеца, който започва да тече от датата на получаване на уведомителното писмо по ал. 2.

(5) През периода на временното спиране на признаването по ал. 4 плащанията по оперативната програма се преустановяват, а годишният размер на помощта се намалява с 2% за всеки календарен месец за временното спиране на признаването. От момента, в който се потвърди, че установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, спирането на признаването се отменя със заповед на министъра на земеделието и храните.

(6) Когато в рамките на срока на временно спиране на признаването съответствието с критериите за признаване все още не бъде постигнато, министърът на земеделието и храните издава заповед за оттегляне на признаването, като за периода, през който е било установено неспазването, финансова помощ не се изплаща, а неправомерно изплатените помощи се възстановяват заедно със законната лихва върху тях.

Чл. 38. (1) (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато в резултат на проверките по чл. 33 и 34 се установи, че ползвател на финансова помощ не спазва изискванията на чл. 12 от Делегиран регламент (ЕС) 2017/891 и някой от критериите за признаване по чл. 154 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, различни от посочените в чл. 37, ал. 1, по реда на чл. 37, ал. 2 му се изпраща уведомително писмо за констатираните нарушения и за предприемане в срок до 4 месеца на

съответните корективни мерки.

(2) В случай че след изтичане на срока по ал. 1 установените несъответствия с критериите за признаване не са отстранени, компетентното звено уведомява изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", който със заповед временно преустановява плащанията до отстраняване на констатираните нарушения.

(3) От момента, в който се потвърди, че условията за признаване по ал. 1 са изпълнени, изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед възобновява плащанията, като годишният размер на изплатената финансова помощ се намалява с 1% за всеки календарен месец след изтичане на срока по ал. 1.

(4) Когато установено по реда на ал. 1 - 3 нарушение на изискванията на чл. 154, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 1308/2013 не бъде отстранено до 15 октомври на втората година след годината, през която не са спазени изискванията, министърът на земеделието и храните издава заповед за оттегляне на признаването, като за периода, през който е било установено нарушението, финансова помощ не се изплаща, а неправомерно изплатените помощи се възстановяват заедно със законната лихва върху тях.

Чл. 39. (1) Когато ползвател на финансова помощ прекрати предсрочно изпълнението на оперативната си програма, включително при доброволно прекъсване на признаването, отнемане на признаването или разпускане на организацията на производители или асоциацията на организации на производители, се преустановяват плащанията към нея за дейности и разходи, извършени след датата на прекратяването и/или отнемане на признаването.

(2) Финансовата помощ, получена за допустими действия, изпълнени преди прекратяването на оперативната програма, се връща, с изключение на случаите, когато:

1. към датата на прекратяването ползвателят на финансова помощ е отговарял на критериите за признаване и целите на оперативната програма са изпълнени;

2. инвестициите, финансирани с помощ от оперативния фонд, остават в притежание на ползвателя на финансовата помощ или на неговите членове поне до края на периода по чл. 40, ал. 1 или 2 и се използват от тях.

(3) Финансовата помощ за многогодишни ангажименти, чиито дългосрочни цели и очаквани ползи не могат да бъдат постигнати поради прекъсване изпълнението на оперативната програма, се възстановява заедно със законната лихва върху нея.

Раздел IX.
Мониторинг

Чл. 40. (1) Придобитите материални и нематериални активи остават собственост на ползвателя на финансова помощ за по-дългия от следните два периода:

1. пет години от датата на придобиване на актива, за който е предоставена финансова помощ, или

2. до получаване на окончателното плащане за последната година на оперативната програма.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) За ползватели на финансова помощ, които по смисъла на Закона за малките и средните предприятия (ЗМСП) представляват микро-, малки и средни предприятия, минималният период на собственост по ал. 1 е по-дългият от двата периода:

1. три години от датата на придобиване на актива, за който е предоставена финансова помощ, или

2. до получаване на окончателното плащане за последната година на оперативната

програма.

(3) До края на периода на собственост на подпомаганите материални и нематериални активи по ал. 1 или 2 ползвателят на финансова помощ и неговите членове са длъжни:

1. да използват подобрените, реконструираните, изградените или придобитите активи, предмет на подпомагане, по предназначение в съответствие с естеството, целите и условията за прилагане на интервенциите, включени в одобрената оперативна програма;

2. да не прехвърлят правото на собственост и/или да не преотстъпват правото на ползване върху активите, предмет на подпомагане, на физически и юридически лица, които не са членове на ползвателя на финансова помощ, или на членове, които не са земеделски стопани и производители на продуктите на признаване, под каквато и да е форма, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) да не извършват промени, които засягат естеството, целите или условията за изпълнение на съответната интервенция и които биха довели до несъответствие с нейните първоначални цели.

(4) Ползвателите на финансова помощ в периода по ал. 1 или 2 са длъжни да сключат и поддържат без прекъсване валидна застраховка на подпомаганите активи в полза на ДФ "Земеделие" срещу рисковете, посочени в договора за предоставяне на финансова помощ. Срокът на застрахователната полица е от подаване на заявление за плащане до края на минималния период на собственост на имуществото, определен съгласно ал. 1 или 2.

(5) Ползвателите на финансова помощ в периода по ал. 1 или 2 са длъжни да спазват критериите за признаване съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 и Наредба № 11 от 2007 г.

(6) В срок от влизане в сила на договора за предоставяне на финансова помощ до края на периода на собственост на подпомаганите активи по ал. 1 или 2 с цел установяване на целевото изпълнение ДФ "Земеделие":

1. извършва административни проверки и проверки на място;

2. проверява материалните ценности, счетоводната отчетност, документите и техническите носители на информация, както и техническото оборудване за нейното набиране и програмно осигуряване във връзка с одобрената инвестиция;

3. изисква от ползвателя или упълномощените от него лица документи, сведения и справки.

(7) Обект на проверките по ал. 6 е спазването на договорните задължения, както и изпълнението на изискванията на ал. 3 - 5.

(8) Когато при проверките по ал. 6 се установи, че ползвателят на финансова помощ не изпълнява договорни задължения и не спазва изискванията на ал. 3 и 4, ДФ "Земеделие" изпраща уведомление за констатираното неизпълнение и за последствията от това чрез СЕУ. Уведомлението се счита за връчено с изпращането му в СЕУ.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на помощта не се санкционира, когато отстрани или преустанови неспазването на задълженията по ал. 3 и 4 в едномесечен срок, но не извън рамките на минималния период на собственост на подпомаганите активи по ал. 1 или 2.

(10) Когато при проверките по ал. 6 се установи, че ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 5:

1. Държавен фонд "Земеделие" уведомява компетентното звено по чл. 37, ал. 2, което изпраща уведомително писмо до ползвателя на финансовата помощ за констатираните нарушения и за предприемане в срок до 4 месеца на съответните корективни мерки;

2. когато след изтичане на четиримесечния срок по т. 1 установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, компетентното звено в Министерството на земеделието и храните уведомява изпълнителния директор на ДФ "Земеделие";

3. в случай че установените несъответствия не са отстранени в срока по т. 2, министърът на земеделието и храните издава заповед за временно спиране на признаването за срок до 12 месеца, който започва да тече от датата на получаване на уведомителното писмо по т. 1;

4. от момента, в който се потвърди, че установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, спирането на признаването се отменя със заповед на министъра на земеделието и храните;

5. ако в рамките на срока на временно спиране на признаването съответствието с критериите за признаване все още не бъде постигнато, министърът на земеделието и храните издава заповед за оттегляне на признаването.

(11) Когато ползвателят на помощта не отстрани или не преустанови нарушенията по ал. 8 в едномесечен срок и по ал. 10 в четиримесечен срок, дължи връщане на получената финансова помощ заедно със законната лихва върху нея, както следва:

1. когато ползвателят на финансова помощ не е в съответствие с критериите за признаване, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер 100 на сто върху общата сума на получената финансова помощ;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 3, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответната интервенция за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответната интервенция за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 1, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 2, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2;

5. когато ползвателят на финансова помощ не подновява застрахователната си полица текущо за даден актив, за всеки започнат месец без валидна застрахователна полица ДФ "Земеделие" налага по 1 на сто санкция върху размера на получената финансова помощ за този актив.

(12) Фиксираните ставки на санкциите по ал. 11 не се натрупват, като се прилагат по следния ред:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) първо се извършва проверка за наличие на санкции по ал. 11, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) в случай че няма санкции по т. 1, се извършва проверка за наличие на санкции по ал. 11, т. 2 - 4, като стойността на наложените санкции се изважда от общия размер на получената финансова помощ;

3. върху общия размер на финансовата помощ след приспадане на стойността на санкциите по т. 2 се налага определената санкция по реда на ал. 11, т. 5;

4. общият размер на санкцията се изчислява, като се вземе стойността по т. 1 или се сумира стойността на наложените санкции по т. 2 и 3.

(13) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Санкциите по ал. 11, т. 2 - 5 не се налагат, когато неизпълнението се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(14) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случаите по ал. 13 ползвателят на финансова помощ или упълномощено от него лице е длъжен/но да уведоми ДФ "Земеделие" чрез СЕУ, а при невъзможност - писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представи доказателства за настъпване на обстоятелството, включително когато е приложимо - издадени от компетентен орган.

(15) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 14 ползвателят на финансова помощ не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Глава трета.
УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В СЕКТОР "МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ"

Раздел I.
Подпомагани интервенции

Чл. 41. По реда на тази наредба се предоставя финансова помощ в сектор "Мляко и млечни продукти" чрез прилагане на следните интервенции по чл. 47 от Регламент (ЕС) 2021/2115, включени в Стратегическия план:

1. Интервенции, свързани с инвестиции в материални и нематериални активи.

2. Интервенции, свързани с научноизследователска и развойна дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на болести по животните и смекчаване на изменението на климата и адаптиране, иновативни практики и производствени техники.

3. Консултантски услуги и техническа помощ, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на болести по животните, устойчива употреба на продукти за здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на условията на заетост, задълженията на работодателите и здравословните и безопасни условия на труд.

4. Обучение, включително индивидуално обучение и обмен на най-добри практики, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на болести по животните, устойчива употреба на продукти за здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на използването на организирани платформи за търговия и стокови борси на спот и фючърсни пазари.

5. Популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите за схемите на Съюза за качество и за значението на здравословното хранене, както и към диверсифициране и консолидиране на пазарите.

Чл. 42. Финансовата помощ по интервенциите по чл. 41 се предоставя чрез одобрена оперативна програма, посредством която се постигат една или повече от целите по чл. 46, букви "а" -

"з", "й" и "к" от Регламент (ЕС) 2021/2115.

Чл. 43. Изменения в интервенциите по чл. 41 се извършват по реда на чл. 48, ал. 1 - 3 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

Раздел II.
Изисквания към кандидатите

Чл. 44. (1) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 41 са:

1. организации на производители на мляко и млечни продукти и техните асоциации, признати със заповед на министъра на земеделието и храните, съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1308/2013 и в съответствие с условията на Наредба № 1 от 2015 г. за договорните отношения в сектора на млякото и условията и реда за признаване на организации на производители, техни асоциации и междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти (ДВ, бр. 10 от 2015 г.), наричана по-нататък "Наредба № 1 от 2015 г.";

2. признати със заповед на министъра на земеделието и храните групи на производители на мляко и млечни продукти в съответствие с условията на Наредба № 12 от 2015 г. за условията и реда за признаване на организации на производители на земеделски продукти, асоциации на организации на производители и междубраншови организации и на групи производители (ДВ, бр. 34 от 2015 г.), наричана по-нататък "Наредба № 12 от 2015 г.".

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Кандидатите по ал. 1, т. 2 изготвят и изпълняват одобрен от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" план за признаване, съгласно който в рамките на преходен период с продължителност до четири години от началото на одобрената оперативна програма, приключващ най-късно на 31 декември 2027 г., следва да бъдат признати като организация на производители на мляко и млечни продукти.

Чл. 45. (1) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Кандидатите по чл. 44 могат да получат финансова помощ, в случай че:

1. нямат изискуеми и ликвидни задължения към ДФ "Земеделие", освен ако е допуснато разсрочване, отсрочване или обезпечение на задълженията;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не са обявявани в несъстоятелност или не са в производство по несъстоятелност, или не са в процедура по ликвидация;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) нямат изискуеми публични задължения, установени съгласно чл. 87, ал. 11 от Данъчно-осигурителния процесуален кодекс;

4. (изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) представляващите ги лица и членовете на управляващия им орган, като в случай че членовете са юридически лица - от техните представители в съответния представляващ орган, не са осъдени с влязла в сила присъда за престъпление по чл. 108а, чл. 159а - 159г, чл. 172, чл. 192а, чл. 194 - 217, чл. 219 - 252, чл. 253 - 260, чл. 301 - 307, чл. 321, 321а и чл. 352 - 353е от Наказателния кодекс или не са осъдени с влязла в сила присъда за аналогично престъпление в друга държава членка или трета страна;

5. не са създали изкуствено условия за получаване на предимство при получаване на помощта в противоречие с целите на Стратегическия план и чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

6. нямат акт на компетентен орган, с който е установено, че са предоставили документ с невярно съдържание при предоставяне на информация на ДФ "Земеделие" във връзка с кандидатстването и получаването на финансова помощ;

7. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не е установено с влязло в сила наказателно постановление или съдебно решение нарушение на чл. 61, ал. 1, чл. 62, ал. 1 или 3, чл. 63, ал. 1 или 2, чл. 118, чл. 128, чл. 228, ал. 3, чл. 245 и чл. 301 - 305 от Кодекса на труда или чл. 13, ал. 1 от Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност или аналогични задължения,

установени с акт на компетентен орган, съгласно законодателството на държавата, в която кандидатът или участникът е установен;

8. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) не е налице конфликт на интереси, който не може да бъде отстранен.

(2) Съответствието с обстоятелствата по ал. 1 се проверява от ДФ "Земеделие" преди одобрение и изменение на оперативната програма, както и преди изплащане на финансовата помощ, чрез извършване на административни проверки и проверки на място при необходимост.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай че не може да бъде извършена служебна проверка за обстоятелствата по ал. 1, т. 4, ДФ "Земеделие" с писмото по чл. 50, ал. 8, чл. 56, ал. 4, чл. 57, ал. 4 и чл. 72, ал. 3 уведомява кандидата, който в предвидения срок трябва да предостави свидетелство за съдимост или легализиран превод на свидетелство за съдимост, когато то подлежи на издаване от чуждестранен орган. Когато в съответната чужда държава свидетелство за съдимост или еквивалентен документ не се издава, горепосоченото лице следва да представи декларация съгласно законодателството на държавата, в която е установено.

Раздел III.
Финансови условия за подпомагане

Чл. 46. (1) Прием по интервенциите по чл. 41 се провежда всяка година в периода 1 - 15 октомври. Финансова помощ се предоставя до размера на предвидения и разполагаем бюджет за всяка финансова година, определен в Стратегическия план за интервенциите в сектор "Мляко и млечни продукти". Ежегодно в срок до 20 август изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" писмено уведомява министъра на земеделието и храните за ангажираните средства и разполагаемия бюджет по финансови години за периода на Стратегическия план.

(2) Въз основа на получената информация по ал. 1 министърът на земеделието и храните със заповед утвърждава разполагаемия бюджет за съответните финансови години. Заповедта се публикува на електронната страница на Министерството на земеделието и храните и на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения в ал. 1 период на прием. Издадената заповед може да бъде изменена по реда на нейното издаване.

(3) Максималният размер на финансовата помощ от Съюза по интервенциите по чл. 41 се определя като минимална стойност между следните две ограничения:

1. до 50% от реално извършените разходи, или

2. до 6% от стойността на предлаганата на пазара продукция от групата на производители или организацията на производители, или асоциацията на организации на производители на мляко и млечни продукти.

(4) За организация или асоциация на организации на производители на мляко и млечни продукти предвиденото в ал. 1, т. 1 ограничение на финансовата помощ от Съюза се увеличава на 60% от реално извършените разходи за първите пет години след годината на признаване.

(5) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Максималният размер на допустимите разходи за една оперативна програма не може да надвишава 500 000 евро.

Чл. 47. (1) Стойността на предлаганата на пазара продукция по чл. 46, ал. 3, т. 2 за дадена организация на производители или група на производители се изчислява въз основа на стойността на предлаганата на пазара през съответния референтен период продукция от групата или организацията на производители и се отнася само до стойността на реализираните продукти, за които е призната групата или организацията на производители. При изчисляването на стойността се вземат предвид само продукти, произведени от членовете на групата или организацията на производители и реализирани чрез тях.

(2) Стойността на предлаганата на пазара продукция по чл. 46, ал. 3, т. 2 за дадена асоциация на организации на производители се изчислява въз основа на предлаганата на пазара продукция от самата асоциация, като се включва само продукцията от продуктите, за които е призната асоциацията на организации на производители. Когато членуващите в асоциацията организации на производители имат одобрени оперативни програми, стойността на предлаганата на пазара продукция, отчетена за оперативните програми на членовете, не се взема предвид при изчисляването на стойността на предлаганата на пазара продукция на асоциацията.

(3) Стойността на предлаганата на пазара продукция по ал. 1 и 2 може да включва и стойността на продукцията, обхваната от договори, сключени от групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители от името на нейните членове.

(4) Стойността на предлаганата на пазара продукция по ал. 1 и 2 може да включва и продукцията на производители, членуващи в друга група на производители, организация на производители или асоциация на организации на производители, определена от тяхната собствена, която е дала съгласие конкретни продукти да бъдат предлагани на пазара чрез друга група на производители, организация на производители или асоциация на организации на производители.

(5) Стойността на реализираната на пазара продукция се изчислява на етап пресни продукти или на първия етап на преработка, на който продуктът обикновено се предлага на пазара, и се фактурира на етап "франко група на производители, организация на производители или асоциация на организации на производители" и не включва:

1. разходи за по-нататъшна преработка или допълнително сортиране и опаковане;

2. разходи за данък добавена стойност;

3. разходи за вътрешен транспорт в групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители;

4. стойността на крайните преработени продукти;

5. стойността на продукти, за които групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители не е призната;

6. стойността на продукти, които не са произведени от членовете на групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители;

7. стойността на продукция на членовете, предлагани на пазара от друга група на производители, организация или асоциация на организации на производители.

Чл. 48. (1) Стойността на предлаганата на пазара продукция се изчислява въз основа на 12-месечен референтен период, предложен от съответната група на производители, организация на производители или асоциация на организации на производители, който се одобрява от ДФ "Земеделие" в съответствие с чл. 32, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Референтният период по ал. 1 представлява отчетния период на групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители и не може да се променя в периода на одобрената оперативна програма.

(3) За новопризната група на производители, организация или асоциация на организации на производители, която още през първата година на признаване кандидатства за финансова помощ по интервенциите по чл. 41 и за която за определения в съответствие с ал. 1 референтен период липсват данни за стойността на предлаганата на пазара продукция, стойността на предлаганата на пазара продукция се определя в съответствие с чл. 30 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, като се взема предвид стойността, представена от групата на производители, организацията или асоциацията за целите на нейното признаване.

Чл. 49. (1) Група на производители, организация или асоциация на организации на производители на мляко и млечни продукти кандидатства за финансова помощ по чл. 46, като

създава оперативен фонд, от който се финансират интервенции по чл. 41, включени в оперативната програма.

(2) Финансирането на оперативния фонд по ал. 1 се извършва:

1. чрез влагане на собствени средства на групата или организацията на производители, и/или

2. чрез финансови вноски от членовете на групата, организацията или асоциацията, предвидени в устава на дружеството; размерът на вноските на членовете на групата, организацията на производители и на асоциацията на организации на производители се определя с решение на управителния орган;

3. от финансовата помощ от Съюза, която следва да получи групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители на мляко и млечни продукти след одобрение на оперативната им програма.

(3) Собственото участие в оперативната програма на асоциация на организации на производители се осигурява от приноса на организациите, членуващи в асоциацията, като средствата се вземат от оперативните фондове на организациите.

(4) Собственото участие по ал. 2, т. 1 и 2 в оперативния фонд не се осигурява чрез средства, които предстои да бъдат изплатени като финансова помощ от ДФ "Земеделие".

(5) Оперативният фонд по ал. 1 се използва единствено за финансиране и администриране на одобрената оперативна програма на групата, организацията или асоциацията на организации на производители, като произходът на средствата в него следва да бъде доказан със съответните счетоводни документи и отчети.

(6) Групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители води аналитично счетоводство съгласно Закона за счетоводството за създадения оперативен фонд, което позволява идентифициране на всички приходи и разходи.

(7) Годишните финансови отчети се заверяват от независим одитор в случаите, предвидени в Закона за счетоводството.

(8) Групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители, която е създала оперативен фонд, е длъжна ежегодно в срок до 15 юни да съобщава на ДФ "Земеделие" прогнозни суми за вноската на Съюза и вноската на самата група или организация на производители и на членовете ѝ в оперативния фонд за следващата година. Прогнозните суми се съобщават заедно с подаването на заявление за одобрение на оперативна програма или на заявление за нейното изменение.

(9) Изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява размера на оперативния фонд.

Раздел IV.
Условия и ред за кандидатстване. Условия за одобрение, изменение и изпълнение на оперативни програми

Чл. 50. (1) За прилагане на интервенциите по чл. 41 кандидатите за финансова помощ по чл. 44 изготвят оперативна програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", и я представят за одобрение в определения период на прием по чл. 46, ал. 1. Образецът на оперативна програма се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на приема.

(2) В периода на прием, определен в чл. 46, ал. 1, кандидатите за финансова помощ подават заявление за одобрение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ

"Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения период на прием.

(3) Заявлението за одобрение на оперативната програма се подава по електронен път през индивидуален профил на кандидата в СЕУ. В случай че документите не се подават лично от кандидата, същият чрез индивидуалния си профил в СЕУ определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с квалифициран електронен подпис (КЕП).

(4) Кандидатите за финансова помощ прилагат към заявлението по ал. 3 изготвената оперативна програма и документи съгласно приложение № 1. При наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи.

(5) Кандидатите удостоверяват подаването на заявлението за одобрение на оперативната програма в електронна форма чрез КЕП.

(6) Подадените оперативни програми се регистрират в системата за регистрация на кандидатите и на заявленията за подпомагане по чл. 30, ал. 2, т. 1 от Закона за подпомагане на земеделските производители. Всички заявления за одобрение получават уникален идентификационен номер с отбелязани дата, час и минута на регистрацията им.

(7) С цел преценяване допустимостта на оперативната програма след приемане на заявлението по ал. 3 служителите на ДФ "Земеделие" извършват административна проверка на документите и при необходимост проверка на място.

(8) В случай че в резултат на проверките по ал. 7 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо кандидата за финансова помощ.

(9) Писмото по ал. 8 се съобщава в СЕУ в индивидуалния профил на кандидата за финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(10) Кандидатът изпраща отговор на писмото по ал. 8, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(11) След изтичането на срока за отговор по ал. 10 кандидатът няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 10 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(12) Когато кандидатът не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неясностите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 10, заявлението за одобрение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(13) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Кандидатите могат да оттеглят изцяло или частично заявлението за одобрение на оперативната програма от крайната дата за подаване на заявления по чл. 46, ал. 1 до сключване на договора за предоставяне на финансова помощ. Не се допускат изменения или оттегляния, след като кандидатът е бил информиран за намерението на ДФ "Земеделие" да извърши проверка на място или ако кандидатът узнае за дадено неспазване в резултат на необявена проверка на място. Изменения или оттегляния се разрешават по отношение на частта, която не е засегната от неспазването, установено при проверката на място.

(14) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Заявления за одобрение на оперативната програма и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани след подаването им само в случаите на чл. 59, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/2116, признати от ДФ "Земеделие", въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че кандидатът за финансова помощ е действал добросъвестно. Искането за извършване на поправка се подава от кандидата или упълномощено от него лице чрез СЕУ.

(15) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато кандидатът е уведомен от ДФ "Земеделие" за случаи на съмнение за нередности в документите по ал. 4 или когато кандидатът е уведомен за намерението да му бъде извършена проверка на място и когато в резултат от

извършената проверка на място се установи съмнение за нередност, не се разрешава коригиране по отношение на частите на тези документи, засегнати от нередността. В тези случаи на кандидата се изпраща уведомление чрез СЕУ с решението по направеното искане за корекция.

Чл. 51. (1) Заедно с документите по чл. 50, ал. 4 групите на производители на мляко и млечни продукти към заявлението за одобрение на оперативната програма представят и план за признаване по образец съгласно приложение № 5.

(2) Планът за признаване по ал. 1 подробно описва планираните цели и дейности, които групата на производители трябва да реализира в рамките на преходния период по чл. 44, ал. 2, т. 2 с оглед изпълнение на изискванията за признаване по чл. 161 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на условията по Наредба № 1 от 2015 г. и съдържа най-малко следното:

1. описание на текущото състояние на групата на производители, като се предоставят подробни данни за членовете и техния брой, вида и стойността на предлаганата на пазара продукция през предходната календарна година от групата и членовете, маркетинга и инфраструктурата, която е на разположение на групата на производители;

2. периода на изпълнение на плана, който не може да бъде по-дълъг от 30 април 2027 г;

3. най-малко една от целите по чл. 161, параграф 1, буква "а" от Регламент (ЕС) № 1308/2013;

4. дейностите, които следва да се осъществят за постигане на заложените цели.

(3) Планът за признаване започва да се прилага от началото на одобрената оперативна програма от ДФ "Земеделие" и се изпълнява на годишни периоди, които започват на 1 януари и приключват на 31 декември. Първият годишен период започва на 1 януари на следващата календарна година след одобрението на оперативната програма и приключва на 31 декември.

(4) Планът за признаване получава одобрение, когато заложените в плана дейности и цели съответстват на изискванията на чл. 161 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и чл. 12 и 13 от Наредба № 1 от 2015 г.

(5) В рамките на проверките по чл. 50, ал. 7 ДФ "Земеделие" извършва проверка и на плана за признаване за установяване на съответствието с изискванията на ал. 4.

(6) Когато в резултат на проверката по ал. 5 се установи, че съдържанието на плана е непълно и/или не съответства на изискванията на чл. 161 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и на чл. 12 и 13 от Наредба № 1 от 2015 г., групата на производители се уведомява с писмото по чл. 50, ал. 8.

(7) Когато в срока по чл. 50, ал. 10 групата на производители не отстрани непълнотите и/или несъответствията, планът за признаване се разглежда според наличните документи.

Чл. 52. (1) Подадената оперативна програма получава одобрение, когато има продължителност най-малко три години и най-много пет години.

(2) Оперативната програма може да включва дейности и разходи, посочени в приложение III от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126 и приложение № 6, които са допустими за финансиране по интервенциите по чл. 41.

(3) По оперативната програма не са допустими за финансиране разходи:

1. за възстановим данък добавена стойност (ДДС) освен в случаите на невъзстановим ДДС, когато той действително и окончателно е поет от ползвателя на финансова помощ, различен от данъчно незадължени лица, посочени в чл. 3, ал. 6 от Закона за данък върху добавената стойност;

2. които не са платени от оперативния фонд;

3. за доставка, извършена от свързано лице с ползвателя на финансова помощ;

4. за дейности/активи, които са одобрени за финансиране по други интервенции от Стратегическия план, други инструменти на Европейския съюз и/или схеми за държавна помощ;

5. за дейности/активи, за които кандидатът е получил публична финансова помощ от

държавния бюджет или от бюджета на Европейския съюз;

6. по приложение II, част I от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126;

7. за инвестиции за обикновена подмяна;

8. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) за закупуване и/или инсталиране на активи втора употреба.

(4) Оперативната програма се изпълнява на годишни периоди от 1 януари до 31 декември, считано от годината, следваща нейното представяне за одобрение.

(5) Асоциация на организации на производители може да изготви оперативна програма, включваща интервенции, различни от тези, които са обхванати от оперативните програми на членуващите в тях организации на производители. Оперативните програми на асоциации на организации на производители се разглеждат заедно с оперативните програми на членуващите в тях организации.

Чл. 53. (1) Когато сумата на одобрената финансова помощ по допустимите за подпомагане заявления за одобрение на оперативна програма надхвърля определения в заповедта по чл. 46, ал. 2 бюджет, постъпилите заявления се класират съгласно критерии за оценка, посочени в приложение № 7. Съответствието с критериите за оценка се преценява въз основа на приложените към заявленията за одобрение на оперативна програма документи.

(2) Когато се прилага оценяване на заявленията съгласно ал. 1, заявленията за одобрение на оперативна програма се класират според получените при оценката точки и се одобряват в низходящ ред до размера на определения в заповедта по чл. 46, ал. 2 бюджет.

(3) В случаите на повече от едно заявление с еднакъв брой точки, за които наличният бюджет, определен в заповедта по чл. 46, ал. 2, е недостатъчен, той се разпределя между тези заявления пропорционално спрямо одобрените разходи. В този случай кандидатите са длъжни да изпълнят всички допустими дейности, посочени в заявлението за одобрение на оперативната програма.

(4) В случай че изпълнението на критериите за оценка по ал. 1 е станало основание за класиране на заявление пред други заявления, кандидатът с класираното заявление се задължава да поддържа съответствие с критериите за оценка по приложение № 7 до края на периода по чл. 80, ал. 1 или 2.

(5) Държавен фонд "Земеделие" публикува на електронната си страница резултатите от класирането по ал. 1.

Чл. 54. (1) В срок до 15 декември и въз основа на класирането по чл. 53 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява подадения план за признаване в случаите на чл. 51, ал. 1;

2. одобрява подадената оперативна програма и размера на оперативния фонд;

3. отхвърля подадената оперативна програма или част от нея;

4. отхвърля подадения план за признаване в случаите на чл. 51, ал. 1.

(2) Заповедите по ал. 1 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Държавен фонд "Земеделие" изпраща на Министерството на земеделието и храните копие от заповедта по ал. 1, т. 1 в тридневен срок от нейното издаване.

(4) В срок до 10 дни от връчването на заповедта по ал. 1, т. 2 кандидатът за финансова помощ или негов изрично упълномощен представител сключва с ДФ "Земеделие" договор за предоставяне на финансова помощ, като го подписва през СЕУ с електронен подпис. С договора се уреждат правата, задълженията и отговорностите на страните, включително основанията за изискуемост на финансовата помощ.

(5) Когато кандидатът не подпише договора за предоставяне на финансова помощ в срока

по ал. 4, правото за сключване на договор се погасява.

Чл. 55. (1) В рамките на периода на изпълнение на плана за признаване групата на производители на мляко и млечни продукти може да поиска не повече от един път изменение на плана, като подава в ДФ "Земеделие" мотивирано искане за изменение на плана за признаване, придружено с попълнено приложение № 5, отразяващо промените.

(2) Документите по ал. 1 се подават по електронен път чрез индивидуалния профил на управителя на групата на производители в СЕУ.

(3) Когато след приемане на искането по ал. 1 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, групите на производители на мляко и млечни продукти се уведомяват с мотивирано писмо.

(4) Писмото по ал. 3 се съобщава в СЕУ в индивидуалния профил на групите на производители. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(5) Групата на производители изпраща отговор на писмото по ал. 3, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(6) Когато групите на производители не отстранят нередовностите на документите и/или непълнотите и неясностите на заявените данни и посочени факти до изтичане на срока по ал. 5, искането за изменение на плана за признаване се разглежда в съответствие с наличните документи.

(7) В двумесечен срок от датата на подаване на искането по ал. 1 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява цялостно или частично исканите промени или мотивирано отказва промените. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 56. (1) Ползвателите на финансова помощ могат да поискат изменение на одобрената оперативна програма по отношение на действията и разходите за следващата година или за целия период на изпълнение на оперативната програма, ако предложените изменения съответстват на одобрените цели и продължителността на програмата.

(2) Ползвателите на финансова помощ могат да поискат изменение на оперативната програма по ал. 1, включително удължаване на продължителността ѝ до 5 години, най-късно до 1 юни на годината, предшестваща тази, през която ще се изпълнява, като подават заявление за изменение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие".

(3) Заявлението по ал. 2 се подава по електронен път чрез индивидуалния профил на ползвателя в СЕУ. Към заявлението ползвателите на финансова помощ прилагат:

1. изменената оперативна програма;

2. документи за планираните интервенции за следващия годишен период съгласно приложение № 1; при наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи;

3. документи, които доказват необходимостта от исканата промяна; при наличие на документи, които не могат да се обработят по електронен път, се прилагат сканирани копия на тези документи.

(4) Когато след приемане на заявлението по ал. 2 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо ползвателите на финансова помощ.

(5) Писмото по ал. 4 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(6) Ползвателят изпраща отговор на писмото по ал. 4, както необходимите документи и

разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(7) След изтичането на срока за отговор по ал. 6 ползвателят няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 6 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(8) Когато ползвателят не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неяснотите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 6, заявлението за изменение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(9) В двумесечен срок от датата на подаване на заявлението по ал. 2, но не по-късно от 15 август на съответната финансова година, изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява цялостно или частично исканите промени или мотивирано отказва промените. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) В случаите на констатирани нередовности и/или непълноти, за отстраняването на които ползвателят е уведомен с писмото по ал. 4, срокът по ал. 9 се удължава със срока за получаване на отговор от ползвателя.

(11) В срок до 10 дни от връчването на заповедта по ал. 9 ползвателите на финансова помощ или техни изрично упълномощени представители подписват през СЕУ с електронен подпис допълнително споразумение към договора по чл. 54, ал. 4. Когато ползвателят на финансова помощ не подпише допълнително споразумение в посочения срок, одобрената оперативна програма остава без промяна.

(12) Не се допуска изменение и/или допълнение на оперативната програма, което:

1. води до несъответствие с одобрените цели на интервенциите, включени в програмата, и/или променя предназначението на дейностите по интервенциите;

2. води до несъответствие с условията за предоставяне на финансова помощ, определени в тази наредба и в договора за предоставяне на финансова помощ.

Чл. 57. (1) По време на изпълнението на оперативната програма ползвателите на финансова помощ могат да поискат не повече от веднъж годишно, в срок до 15 май, следните изменения през текущата година:

1. частично изпълнение на оперативната програма;

2. да променят съдържанието на оперативната програма при запазване на размера на оперативния фонд.

(2) Ползвателите на финансовата помощ може да поискат изменение на оперативната програма по ал. 1, като подават заявление за изменение на оперативната програма по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Образецът на заявление се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие".

(3) Заявлението по ал. 2 се подава по електронен път чрез индивидуалния профил на ползвателите на финансова помощ в СЕУ. Към заявлението се прилагат документи, посочващи причината, характера и последствията от промените.

(4) Когато след приемане на заявлението по ал. 2 бъдат установени нередовности в подадените документи или непълнота и неяснота на заявените данни, ползвателите на финансова помощ се уведомяват с мотивирано писмо.

(5) Писмото по ал. 4 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(6) Ползвателят изпраща отговор на писмото по ал. 4, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(7) След изтичането на срока за отговор по ал. 6 ползвателят няма право да предоставя

документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 6 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(8) Когато ползвателят не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неясностите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 6, заявлението за изменение на оперативната програма се разглежда в съответствие с наличните документи.

(9) В двумесечен срок от датата на подаване на заявлението по ал. 2 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява или мотивирано отказва измененията по ал. 1. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(10) В срок до 10 дни от връчването на заповедта по ал. 9 ползвателите на финансова помощ или техни изрично упълномощени представители подписват през СЕУ с електронен подпис допълнително споразумение към договора по чл. 54, ал. 4. Когато ползвателят на финансова помощ не подпише допълнително споразумение в посочения срок, одобрената оперативна програма остава без промяна.

(11) Когато се налагат изменения на одобрените оперативни програми през текущата година, които не се отнасят до размера, вида и периода на изпълнение на одобрените разходи и дейности по интервенциите или до размера на оперативния фонд, ползвателите на финансова помощ уведомяват с мотивирано писмо ДФ "Земеделие" чрез СЕУ.

(12) Посочените изменения по ал. 11 отговарят на условията за отпускане на помощ само ако ползвателите на финансова помощ са уведомили за тях ДФ "Земеделие" чрез СЕУ в срок до 5 работни дни от настъпване на обстоятелствата.

(13) В срок до 10 работни дни от получаване на писмото по ал. 12 ДФ "Земеделие" уведомява ползвателите на финансова помощ с писмо чрез СЕУ, с което мотивирано одобрява или не одобрява исканите промени.

(14) Не се допуска изменение и/или допълнение на оперативната програма, което:

1. води до несъответствие с одобрените цели на интервенциите, включени в програмата, и/или променя предназначението на дейностите по интервенциите;

2. води до несъответствие с условията за предоставяне на финансова помощ, определени в тази наредба и в договора за предоставяне на финансова помощ.

Раздел V.
Специфични условия за подпомагане на интервенциите в сектор "Мляко и млечни продукти"

Чл. 58. (1) Интервенциите по чл. 41 отговарят на условията за финансиране, когато са насочени към продукти от сектор "Мляко и млечни продукти", попадащи в част XVI на приложение I от Регламент (ЕС) № 1308/2013, за които е призната групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители, като стойността на тези продукти е над 50% от стойността на всички продукти, които се предлагат на пазара от тази група, организация или асоциация на организации на производители.

(2) Съответствието с изискванията по ал. 1 се проверява от ДФ "Земеделие" чрез извършване на административни проверки и при необходимост проверки на място преди одобрение/изменение на оперативната програма и сключване на договор за предоставяне на финансова помощ/допълнително споразумение към договора за предоставяне на финансова помощ, както и преди изплащане на финансовата помощ за съответната година.

Чл. 59. (1) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) С цел определяне на

основателността и допустимия размер на заявените разходи по интервенциите по чл. 41 кандидатът за финансова помощ представя най-малко три съпоставими независими оферти в оригинал. Не се изисква представяне на съпоставими оферти при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост, като допустимият размер на посочените разходи се определя на база представено от кандидата копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявление за изменение/одобрение.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато в случаите по ал. 1 има референтни цени, определени със заповед на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", същите се прилагат и по интервенциите по чл. 41, като се представя една независима оферта в оригинал с цел съпоставяне с референтните цени и определяне на основателността на предложените разходи. При съпоставяне на референтните цени с тези на оферента ДФ "Земеделие" одобрява по-ниската от двете стойности. Ползвателят на финансова помощ представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители. Списъкът с разходите, за които са определени референтни цени, се утвърждава от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" и е публикуван на електронната страница на ДФ "Земеделие" към началото на определения период на прием по чл. 46, ал. 1.

(3) Офертите по ал. 1 и 2 трябва да съдържат наименование на оферента, ЕИК, срок на валидност, дата на издаване, цена без ДДС, размер на ДДС, подпис и печат на оферента. В случаите на доставка на машини и/или земеделска техника офертите трябва да съдържат вид, марка, модел, капацитет, мощност и други специфични технически данни. В случаите на строително-монтажни работи офертите следва да съдържат разгъната застроена площ, номер на имот, в който ще се извършват дейностите, количествено-стойностни сметки и други специфични данни, съответстващи на работния/техническия проект. Ползвателят на финансова помощ представя и заверени копия на предварителни или окончателни договори с избраните изпълнители.

(4) Оферентите в случаите, когато са местни лица, трябва да са вписани в търговския регистър, а оферентите - чуждестранни лица, трябва да представят документ за правосубектност съгласно националната им нормативна уредба.

(5) Оферентите на строително-монтажни работи, местни и чуждестранни лица, трябва да бъдат вписани в Централния професионален регистър на строителя съгласно ЗКС и да могат да извършват строежи и/или отделни видове строителни и монтажни работи от съответната категория съгласно изискванията на чл. 3, ал. 2 от ЗКС.

(6) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Оферентите, включващи дейности по монтиране на оборудване и съоръжения за производство на биогаз, на инсталации на ВЕИ или слънчеви фотоволтаични инсталации, трябва да са юридически лица, ангажирали в екипа си лица, които притежават необходимата професионална квалификация и са вписани в списъка по чл. 21 на ЗЕВИ, поддържан на интернет страницата на АУЕР. Това обстоятелство следва да бъде посочено в офертите по ал. 1 и 2.

Чл. 60. (1) Интервенциите по чл. 41, т. 1 се изпълняват на имот, който е собствен, нает или арендован от групата на производители, организацията на производители или от неин член, или на имот, за който е учредено право на строеж на ползвателя на финансова помощ за извършване на строително-монтажни дейности. Когато интервенциите по чл. 41, т. 1 са свързани със строително-монтажни дейности, договорът за аренда или правото на строеж трябва да е със срок не по-кратък от 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма.

(2) Когато в оперативната програма са предвидени строително-монтажни работи, ползвателят на финансова помощ представя работен проект и/или архитектурно заснемане, и/или разрешение за строеж или еквивалентен документ в съответствие със Закона за устройство на територията (ЗУТ).

(3) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(4) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(5) (Отм. - ДВ, бр. 81 от 2026 г., в сила от 04.09.2026 г.)

Чл. 61. (1) Когато в оперативната програма са включени интервенции по чл. 41, насочени към постигане на цели в областта на агроекологията и климата в сектор "Мляко и млечни продукти", се извършва оценка дали планираните действия допринасят за постигането на една от целите по чл. 12, параграф 1 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Очакваната полза и допълнителното въздействие на интервенциите по чл. 41, свързани с цели в областта на агроекологията и климата, се доказва чрез представяне на предварителна оценка, изготвена от независим квалифициран орган или лице с придобита правоспособност, която ползвателите на финансова помощ представят при подаване на заявление за одобрение на оперативната програма или за изменение на програмата.

(3) За извършването на интервенциите по ал. 1 ползвателят на финансова помощ следва да:

1. разполага с достъп до съответните знания и информация, необходими за изпълнението на такива интервенции, и/или

2. има достъп до експертен опит с цел подпомагане на земеделските стопани, които се ангажират да променят производствените си системи, и/или

3. осигурява необходимото агроекологично обучение на лицата, които имат нужда от него, удостоверено с документ за преминато обучение и насочено към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчивото развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата.

(4) Изискванията по ал. 3, т. 1 и 2 се удостоверяват с наличието на персонал и/или членове, които ще изпълняват заложените действия по интервенциите и които имат една от следните придобити професионални умения и компетентности:

1. завършено средно професионално образование с придобита степен за професионална квалификация по една от специалностите от професионалните направления "Животновъдство" или "Ветеринарна медицина" и специалност "Земеделско стопанство" от професионално направление "Администрация и управление", и/или

2. завършено висше образование в областта на селското стопанство с образователно-квалификационна степен "бакалавър" или "магистър" по една от специалностите от професионалните направления "Животновъдство" или "Ветеринарна медицина" и специалности в областта на аграрната икономика, и/или

3. удостоверение за преминато агроекологично обучение, насочено към: смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него; устойчивото развитие и ефективно управление на природните ресурси, като вода, почва и въздух; защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта или други в областта на околната среда и климата, и/или

4. свидетелство за придобита степен за професионална квалификация по една от специалностите от професионалните направления "Животновъдство" или "Ветеринарна медицина".

(5) Удостоверението за преминато обучение по ал. 3, т. 3 и ал. 4, т. 3 следва да бъде издадено от:

1. обучаваща институция, акредитирана по Закона за висшето образование с актуални акредитации за обучение по минимум едно от професионалните направления "Животновъдство" и "Ветеринарна медицина", или

2. някоя от институциите по чл. 18, т. 1, 5 и 6 от Закона за професионалното образование и обучение, които следва да имат право да обучават по специалността, по която е издадено удостоверението, а за центровете за професионално обучение (ЦПО) се изисква и да бъдат вписани в регистъра на лицензираните ЦПО към Националната агенция за професионално образование и обучение.

(6) Съответствието с изискванията на ал. 3, т. 1 и 2 и проверката на професионалните умения и компетентности по ал. 4 се извършва преди одобрение/изменение на оперативната програма, като:

1. представени дипломи за средно образование, издадени след 1.01.2006 г., и дипломи за висше образование, издадени след 1.01.2007 г., се проверяват служебно чрез регистрите за електронни услуги на Министерството на образованието и науката;

2. свидетелствата за получена степен на професионална квалификация се проверяват служебно чрез регистъра на лицензите и свидетелствата на Националната агенция за професионално образование и обучение;

3. извън случаите по т. 1 и 2 ползвателят на финансова помощ прилага към заявлението за плащане документите за придобити професионални умения и компетентности.

(7) Ползвателите на финансова помощ поддържат съответствието с изискванията по ал. 4, т. 1 и 2 през целия период на изпълнение на интервенциите по чл. 41, свързани с цели в областта на агроекологията и климата. Условията по ал. 4, т. 3 трябва да са изпълнени преди извършване на дейностите по интервенциите, свързани с цели в областта на агроекологията и климата.

(8) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай че в периода на изпълнение на оперативната програма настъпят изменения в съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, свързани с изпълнение на целите в областта на агроекологията и климата, ползвателите на финансова помощ са длъжни по реда на чл. 56 да променят дейностите, които се изпълняват в рамките на интервенциите по чл. 41, насочени към постигане на цели в областта на агроекологията и климата, така че да бъдат адаптирани към новите изисквания.

(9) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Оперативни програми с инвестиции за производство на енергия от биомаса, включително производство на енергия от течни, газообразни и твърди горива от биомаса, се одобряват за подпомагане, при условие че съответстват на критериите за намаление на емисиите на парникови газове и/или критериите за устойчивост, определени в чл. 37 - 40 от ЗЕВИ. Съответствието с тези критерии се удостоверява с предварителната оценка по ал. 2 или чрез прилагане към оперативната програма на анализ, доказващ изпълнението на тези изисквания, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област.

Чл. 62. (1) Предвидените в рамките на интервенциите по чл. 41, т. 1 инвестиции за повишаване на икономиите на енергия се подпомагат, при условие че количеството произведена енергия не надвишава годишното количество енергия, което може да бъде използвано за обичайните дейности на групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители и/или техните членове. Инвестициите са допустими за подпомагане, при условие че водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%.

(2) Очакваното намаляване на консумацията на енергия по ал. 1 се удостоверява чрез доклад и резюме за отразяване на резултатите от енергийно обследване съгласно Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г., от които да е видно, че инвестициите водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%. Докладът и резюмето са изготвени от лице, вписано в публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност.

(3) В срок от четири месеца след изтичане на една година от изпълнението на

инвестициите за повишаване на икономиите на енергия ползвателят на финансова помощ представя в ДФ "Земеделие" чрез СЕУ оценка на постигнатите енергийни спестявания, изготвена по реда на чл. 23 - 26 от Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г.

(4) Оценката по ал. 3 следва да удостовери, че в резултат на изпълнението на инвестициите е постигнато повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%. В противен случай ползвателят на финансова помощ възстановява пълния размер на полученото подпомагане за инвестициите за повишаване на икономиите на енергия заедно със законната лихва върху него.

Чл. 62а. (Нов - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) (1) Предвидените в рамките на интервенциите по чл. 41, т. 2 дейности се подпомагат, при условие че са в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост срещу болести по животните и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

(2) По интервенциите по чл. 41, т. 2 са допустими за подпомагане разходи по договори за сътрудничество, сключени между ползвателя на финансова помощ със:

1. научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване;

2. висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Животновъдство", "Ветеринарна медицина", "Хранителни технологии", "Биотехнологии";

3. други специализирани структури и/или изследователски центрове, извършващи експериментални научни изследвания в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост срещу болести по животните и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

(3) Разходите по т. II.1, II.3 и II.4 от приложение № 6 могат да се извършват пряко от ползвателя на финансова помощ, при условие че не надвишават лимита съгласно чл. 23, параграф 2 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(4) Разходите по т. II.3 от приложение № 6 са допустими за подпомагане, в случай че не попадат в Приложение II, част 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

Чл. 63. (1) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 41, т. 3 са разходи за консултантски услуги и техническа помощ, предоставени от:

1. научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на устойчивите производствени методи, включително подобряване устойчивостта срещу болести по животните, намаляване на използването на ветеринарни лекарства и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение;

2. висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Животновъдство", "Ветеринарна медицина", "Хранителни технологии", "Биотехнологии";

3. еднолични търговци и юридически лица с предмет на консултантската дейност в областта на селското стопанство или храните, регистрирани по Търговския закон или по Закона за юридическите лица с нестопанска цел и НССЗ;

4. квалифицирани лица с професионална квалификация или доказан професионален опит в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-техническите дисциплини в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост.

(2) Организациите по ал. 1, предоставящи консултантски услуги и техническа помощ, отговарят на следните условия:

1. разполагат с квалифициран персонал с придобита квалификация в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-техническите дисциплини в

областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост;

2. имат опит в консултантските услуги в областта на селското стопанство, здравето на животните или опазване на околната среда и водите;

3. разполагат с най-малко двама консултанти, които притежават професионална квалификация или доказан професионален опит в областта на предоставяните услуги.

(3) Изискванията по ал. 2 към консултантската организация могат да бъдат изпълнени и чрез сключване на договор за партньорство с организации, притежаващи персонал, опит и познания, съгласно заложените изисквания и/или чрез наемане на служители, притежаващи необходимата квалификация, на граждански/трудови договори.

Чл. 64. (1) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 41, т. 4 са дейности за организиране или участие в обучения, курсове или информационни и демонстрационни дейности, насочени към техниките за подобряване устойчивостта срещу болести по животните, намаляване на използването на ветеринарни лекарства, към земеделски практики, възпрепятстващи развитието на антимикробна резистентност, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

(2) Доставчик на дейностите за обучение и обмен на най-добри практики са:

1. научни институти или научни центрове, които извършват научни изследвания и научно обслужване в областта на устойчивите производствени методи, включително подобряване устойчивостта срещу болести по животните, намаляване на използването на ветеринарни лекарства и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение;

2. висши училища, акредитирани по Закона за висшето образование с актуални акредитации по професионални направления "Животновъдство", "Ветеринарна медицина", "Хранителни технологии", "Биотехнологии", и професионални гимназии в областта на селското стопанство.

3. (отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(3) Организациите по ал. 2, предоставящи обучение и обмен на най-добри практики, отговарят на следните условия:

1. имат квалифициран персонал с квалификация в областта на аграрните науки, природните науки, аграрната икономика, инженерно-технически дисциплини в областта на земеделието и хранително-вкусовата промишленост; или

2. разполагат с персонал, който притежава професионална квалификация или доказан професионален опит в областта на селското стопанство, общественото здравеопазване, здравето на животните или опазване на околната среда и водите.

(4) Всеки курс е с минимална продължителност 30 часа и се предвижда провеждане на практическо обучение в най-малко 10% от общия брой на часовете. Курсовете включват най-малко:

1. четирима членове - производители на мляко и млечни продукти, членуващи в група на производители;

2. шестима членове - производители на мляко и млечни продукти, членуващи в организацията на производители или в организации - членове на асоциация на организации на производители.

(5) Информационните дейности са с продължителност от 6 до 18 часа и могат да бъдат семинари, информационни сесии или работни срещи. Информационните дейности могат да се допълват с изготвяне и разпространение на брошури и наръчници за добри практики за устойчив контрол на болести по животните, намаляване на използването на ветеринарни лекарства, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение. Те включват най-малко:

1. четирима членове - производители на мляко и млечни продукти, членуващи в група на производители;

2. шестима членове - производители на мляко и млечни продукти, членуващи в организацията на производители или в организации - членове на асоциация на организации на производители.

(6) За всеки курс или информационна дейност в оперативната програма се предвиждат тема и учебна програма, съдържаща времеви график на дейностите, обосновка за актуалност на темите/дейностите, резюме на информационните семинари или демонстрационните дейности, заложени цели и индикатори за резултат, подробна финансова обосновка с разбивка на разходите.

(7) Не са допустими курсове и информационни дейности, които:

1. са част от редовни програми или системи за обучение по земеделие;

2. не са свързани с техники за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение;

3. се подпомагат по други интервенции от Стратегическия план или други инструменти на Европейския съюз.

Чл. 65. (1) При одобрението на интервенциите по чл. 41, т. 5 се извършва оценка дали планираните действия допринасят за постигането на една от целите по чл. 14, букви "а" - "ж" от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126.

(2) Допустими за подпомагане по интервенциите по чл. 41, т. 5 са дейности в областта на популяризирането, комуникацията и маркетинга, които се извършват в страната, в други държави - членки на Европейския съюз, както и в трети страни.

(3) Административните разходи и разходите за персонал, извършени пряко от групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители по отношение на интервенцията по чл. 41, т. 5, не надвишават 50% от общите разходи за интервенцията.

(4) В случай че в рамките на интервенцията по чл. 41, т. 5 са предвидени разходи за рекламни материали за общо популяризиране и популяризиране на схемите за качество, върху тях следва да фигурират емблемата на Съюза и текстът: "Финансиран от Европейския съюз". Емблемата и текстът за финансиране се поставят в съответствие с техническите характеристики, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014.

Чл. 66. (1) В рамките на оперативната програма допустими за подпомагане са административни разходи и разходи за персонал, когато са свързани с подготовката, извършването или проследяването на интервенциите по чл. 41.

(2) Разходите за персонал се подпомагат при спазване на следните условия:

1. разходите са извършени пряко от ползвателя на финансовата помощ за нает персонал и/или постоянен персонал;

2. когато са извършени от постоянния персонал на ползвателя на финансовата помощ, размерът на разходите съответства на дела от работното време, през което са били заети за извършване на дейностите по съответната интервенция;

3. са удостоверени с разходооправдателни документи, съдържащи подробни данни за действително извършената работа във връзка с конкретната интервенция;

4. размерът на разходите може да бъде оценен и проверен;

5. размерът на разходите за персонал не надвишава максималния месечен размер на осигурителния доход в Република България;

6. размерът на почасовата ставка от постоянния персонал на ползвателя на финансовата помощ може да бъде изчислен, като съдържащите се в най-актуалната документация годишни брутни разходи за заетост на конкретните служители, работили по извършването на дейностите по съответната интервенция, се разделят на 1720 часа, или пропорционално, ако служителите са били заети на непълно работно време.

(3) Административните разходи, свързани с подготовката, извършването или проследяването на интервенциите по чл. 41, не надвишават 4% от общите допустими разходи за извършената интервенция.

(4) Разходите за персонал и административните разходи, свързани с управлението на оперативния фонд или с подготовката, изпълнението и проследяването на оперативната програма, не надвишават 2% от одобрения оперативен фонд, които включват както финансовата помощ от Съюза, така и вноската на ползвателя на финансовата помощ.

Раздел VI.
Изплащане на финансовата помощ

Чл. 67. (1) Финансовата помощ се предоставя под формата на възстановяване на изплатените от оперативния фонд действително извършени разходи, одобрени със заповедта по чл. 54, ал. 1, т. 2, чл. 56, ал. 9 и чл. 57, ал. 9, които са подкрепени с разходооправдателни документи, представени от ползвателя на финансовата помощ за извършването на интервенцията.

(2) Финансова помощ не се изплаща на ползватели на помощта, за които е установено изкуствено създаване на условия за подпомагане с оглед получаване на предимство за получаване на помощта.

(3) Финансовата помощ се изплаща, в случай че няма данни за наличие на двойно финансиране на дейностите, активите и разходите, предмет на подпомагане по интервенциите по чл. 41.

Чл. 68. (1) Финансовата помощ по чл. 46, ал. 1 се изплаща чрез авансови плащания, междинни плащания и окончателно плащане.

(2) Ползвателят на помощта има право на едно авансово или едно междинно плащане за всяка година от изпълнение на оперативната програма.

(3) Ползвателят на помощта може да подаде заявление за авансово или междинно плащане, при условие че:

1. е поискано със заявлението по чл. 50, ал. 2 и е включено в договора за предоставяне на финансова помощ по чл. 54, ал. 4;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) в заявлението по чл. 50, ал. 2 е посочен точен размер в евро на авансовото или междинното плащане, който не може да превишава 80% от стойността на първоначално одобрената сума на помощта за съответния годишен период от оперативната програма; същият размер се посочва и в заявлението за авансово или междинно плащане, в противен случай съответното заявление за плащане се отказва и договорът за предоставяне на финансова помощ се прекратява.

(4) Когато ползвателят на финансова помощ е посочил в заявлението по чл. 50, ал. 2, че ще ползва авансово или междинно плащане и не подаде заявление за авансово или междинно плащане в срок, договорът за предоставяне на финансова помощ се прекратява.

(5) Финансовата помощ по заявленията за авансово, междинно и окончателно плащане се изплаща в рамките на финансовата година, в която са подадени.

Чл. 69. (1) Заявление за авансово плащане се подава, при условие че изпълнението на поне една от дейностите за съответната година от оперативната програма е започнало.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на определения срок по ал. 3 и е достъпно за попълване в СЕУ. Към заявлението се прилагат документите съгласно приложение № 3, удостоверяващи, че изпълнението на поне една от дейностите за съответната година е започнало и плащанията за нея са извършени.

(3) Срокът за подаване на заявление за авансово плащане по сключения договор за предоставяне на финансова помощ е два месеца считано от началото на съответния годишен период от оперативната програма.

(4) Авансово плащане се извършва само след депозиране на оригинал на банкова гаранция (по образец) в размер най-малко равен на размера на заявеното авансово плащане.

(5) Полученото авансово плащане се отчита със заявлението за окончателно плащане за съответната година, с което се заявява освобождаване на банковата гаранция.

(6) Съгласно чл. 28 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/127 депозираната банкова гаранция се освобождава при установяване на окончателното право за придобиване на авансово отпуснатата сума. В случай че при заявяване на окончателно плащане не бъдат представени доказателства за реализиране на дейностите и разходите, платени авансово от оперативния фонд, банковата гаранция се усвоява.

(7) В срок до един месец от подаване на заявлението за авансово плащане изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на авансово заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на авансово заявената сума.

(8) Заповедите по ал. 7 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(9) В случай че е подадено заявление за авансово плащане, не се приема заявление за междинно плащане, а само заявление за окончателно плащане за останалата част от допустимата за подпомагане сума за съответния период от оперативната програма.

Чл. 70. (1) Заявление за междинно плащане се подава само за изпълнени и заплатени от оперативния фонд по чл. 49, ал. 1 разходи и дейности.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди началото на съответния годишен период от оперативната програма и е достъпно за попълване в СЕУ. Към заявлението се прилагат документите съгласно приложение № 8, удостоверяващи реализирането на разходите и извършване на плащанията.

(3) Крайният срок за подаване на заявление за междинно плащане е до 1 юни на съответната финансова година, през която са извършени разходите съгласно договора за предоставяне на финансова помощ. След този срок заявление за междинно плащане не се приема.

(4) Размерът на изплатената финансова помощ по заявлението за междинно плащане не превишава 80% от изразходваните суми от оперативния фонд за извършените разходи за съответната година от оперативната програма. Останалата част от финансовата помощ за допустимите за подпомагане разходи, заявени на междинно плащане за съответния период от оперативната програма, се изплаща на етап окончателно плащане.

(5) В срок до два месеца от подаване на заявлението за междинно плащане, но не по-късно от 15 август на съответната финансова година, изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на заявената сума.

(6) Заповедите по ал. 5 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 71. (1) Заявление за окончателно плащане се подава след приключване на всеки годишен период от изпълнението на оперативната програма за:

1. изплащане на остатъка от помощта в случаите, когато ползвателят на помощта е получил авансово или междинно плащане;

2. изплащане на допустимата финансова сума след изпълнение на дейностите в случаите, когато ползвателят на помощта не е получил авансово или междинно плащане.

(2) Заявлението по ал. 1 е по образец, утвърден от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие", което се публикува на електронната страница на ДФ "Земеделие" в срок най-малко 30 дни преди изтичането на съответния годишен период от оперативната програма и е достъпно за попълване в СЕУ.

(3) Заявлението по ал. 1 се подава в срок най-късно до 15 февруари на годината, следваща тази, за която се иска помощта.

(4) Към заявлението по ал. 1 се прилагат документите съгласно приложение № 8.

(5) В срок до четири месеца от подаване на заявлението за окончателно плащане изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед:

1. одобрява изплащането на заявената сума;

2. мотивирано отказва изплащането на заявената сума.

(6) Заповедите по ал. 5 се връчват чрез СЕУ и подлежат на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Раздел VII.
Административни проверки и проверки на място в сектор "Мляко и млечни продукти"

Чл. 72. (1) След приемане на заявленията за плащане ДФ "Земеделие" определя размера на допустимата финансова помощ след извършване на административни проверки и проверка на място.

(2) В рамките на срока по чл. 69, ал. 7, чл. 70, ал. 5 и чл. 71, ал. 5 ДФ "Земеделие" извършва административни проверки:

1. за контрол на точността и пълнотата на представените документи и заявените данни, както и други обстоятелства, свързани със заявленията за плащане;

2. за допустимост на заявленията за авансово плащане или за допустимост на извършените инвестиции, разходи и дейности по интервенциите по чл. 41 при междинно и окончателно плащане и съответствието им с условията за предоставяне на финансова помощ;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) за спазване на нормативни и договорни задължения от ползвателите на финансова помощ и техните членове, включително проверка за съответствие с критериите за признаване на група на производители, организация или асоциация на организации на производители; при установяване на нарушение на тези критерии се прилагат условията и реда по чл. 76.

(3) В случай че в резултат на проверките по ал. 2 бъде установена нередовност или липса на подадените документи, както и при необходимост от предоставяне на допълнителни документи, поради непълнота и неяснота на заявените данни и посочените факти, ДФ "Земеделие" уведомява с мотивирано писмо ползвателя на финансовата помощ.

(4) Писмото по ал. 3 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на ползвателя на финансовата помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщението в СЕУ.

(5) Ползвателят на помощта изпраща отговор на писмото по ал. 3, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(6) След изтичането на срока за отговор по ал. 5 ползвателят на финансова помощ няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 5 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(7) В случай че нередовностите и/или непълнотите не бъдат отстранени в срока по ал. 5, заявлението за плащане се отхвърля със заповед на изпълнителния директор на ДФ "Земеделие". Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(8) Когато на ползвателя на финансова помощ е изпратено писмо по ал. 3, срокът по чл. 69, ал. 7, чл. 70, ал. 5 и чл. 71, ал. 5 се удължава със срока за получаване на отговор.

(9) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на финансова помощ може по всяко време да оттегли изцяло или частично заявлението за авансово, междинно или окончателно плащане и приложените към него документи. Оттеглянето поставя ползвателя в положението, в което се е намирал преди подаването на заявлението за плащане, на приложените към него документи или на част от тях.

(10) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Не се разрешава оттегляне на документи по ал. 9 или частта от тях, засегната от неспазването, когато е налице някое от следните обстоятелства:

1. ползвателят на финансова помощ е уведомен от ДФ "Земеделие" за констатирано неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на ползвателя в приложените към заявлението за плащане документи или в допълнително представените такива;

2. ползвателят на финансова помощ е уведомен от ДФ "Земеделие" за намерението му да извърши проверка на място;

3. при проверката на място е установено неспазване на критерий за допустимост, ангажимент или друго задължение на ползвателя.

(11) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При оттегляне на заявление за плащане, което не попада в хипотезата на ал. 10, ползвателят на финансова помощ има право да подаде ново заявление за плащане до изтичане на крайния срок за това по чл. 69, ал. 3, чл. 70, ал. 3 и чл. 71, ал. 3.

(12) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Заявленията за авансово, междинно или окончателно плащане и приложените към тях документи могат да бъдат коригирани по всяко време след подаването им в случаите на чл. 59, параграф 6 от Регламент (ЕС) 2021/2116, признати от ДФ "Земеделие", въз основа на цялостна преценка на конкретния случай и при условие че ползвателят на финансова помощ е действал добросъвестно.

(13) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Не се допуска коригиране на заявление за плащане и приложените към него документи извън случаите по ал. 12.

Чл. 73. (1) В рамките на срока по чл. 71, ал. 5 ДФ "Земеделие" извършва проверка на място на заявленията за окончателно плащане за установяване изпълнението на одобрените дейности и разходи по договора за предоставяне на финансова помощ и установяване на фактическото съответствие с представените документи. В рамките на срока по чл. 70, ал. 5 ДФ "Земеделие" може да извърши проверка на място и на заявленията за междинно плащане при необходимост.

(2) Проверките на място се извършват от длъжностни лица от ДФ "Земеделие" в присъствието на ползвателя на финансовата помощ, упълномощен негов представител или негов служител.

(3) Ползвателите на финансова помощ оказват съдействие за достъп до помещенията, счетоводната, търговската и техническата документация и до стопанствата на техните членове на ДФ "Земеделие", Министерството на земеделието и храните и контролните органи по чл. 28а от Закона за подпомагане на земеделските производители.

(4) Проверките на място се обявяват в СЕУ, като обявяването се извършва в срок от 2 до 14 дни преди извършването на проверката.

(5) Проверките на място могат да се извършат без предварително обявяване по преценка на компетентния орган с оглед на тяхната цел и ефективност.

(6) За всяка проверка на място се изготвя доклад, в който се посочват констатациите от извършената проверка относно съответствието на представените документи и фактическите обстоятелства.

(7) Докладът по ал. 6 съдържа информация за:

1. проверените дейности/активи по интервенциите по чл. 3, заявени за подпомагане;

2. ползвателя на финансовата помощ или представителя на ползвателя и проверяващите експерти;

3. датата на уведомяване на ползвателя за проверката на място;

4. констатираните факти и обстоятелства по време на проверката;

5. стопанствата на членовете на ползвателя на финансовата помощ, налична в ИСАК, които са от значение за проверката;

6. критериите за съответствие, които са обект на проверката.

(8) Докладът по ал. 6 се предоставя на ползвателя чрез съобщение в индивидуалния му профил в СЕУ в срок до един месец след проверката на място.

(9) В случай че ползвателят на финансовата помощ не е съгласен с констатациите в доклада от извършената проверка на място, същият може да изпрати възражения до ДФ "Земеделие" чрез СЕУ в 14-дневен срок от датата на изпращане на доклада.

(10) Възраженията по ал. 9 се разглеждат в едномесечен срок, след което ползвателите на финансовата помощ се уведомяват за резултатите в срок до 5 работни дни чрез СЕУ.

Раздел VIII.
Контрол на изпълнението. Намаления на плащанията, откази и ред за налагане на административни санкции по интервенциите в сектор "Мляко и млечни продукти"

Чл. 74. (1) Държавен фонд "Земеделие" отказва част или цялото плащане, когато:

1. установи несъответствие на извършените дейности с целите, дейностите и изискванията на оперативната програма;

2. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ползвателят на финансова помощ не отстрани нередовностите, непълнотите и неяснотите в срока по чл. 72, ал. 5, освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

3. установи изкуствено създадени условия за получаване на финансова помощ с оглед извличането на предимства в противоречие с целите на подпомаганите интервенции и чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) установи, че ползвателят на финансова помощ не съответства на критериите за допустимост по чл. 45, ал. 1 и/или не изпълнява ангажиментите или други задължения, произтичащи от предоставеното подпомагане или договора за предоставяне на финансова помощ;

5. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ползвателят на финансовата помощ не допуска представители на ДФ "Земеделие" или на други, определени с нормативен акт, органи, включително на институции на Европейския съюз, за осъществяването на контрола по т. 4 и/или за извършване на проверка на място, или не оказва друго необходимо съдействие, освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(2) Когато група или организация на производители в изпълнение на оперативна програма направи инвестиция в стопанството на свой член и той напусне групата/организацията преди изтичане на периода по чл. 79, ал. 1 или 2 и инвестицията не може да бъде върната на

групата/организацията, групата или организацията на производители възстановява инвестицията или остатъчната ѝ стойност се внася в оперативния фонд.

(3) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случай на замяна на инвестиции, за които е получена финансова помощ, остатъчната стойност на заменените инвестиции се възстановява в оперативния фонд на организацията или се приспада от разходите за замяната.

(4) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на финансова помощ не отговаря за неспазване на критерий за допустимост или неизпълнение на ангажимент или други задължения, когато това се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(5) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) За настъпването на което и да е обстоятелство по ал. 4 ползвателят или упълномощено от него лице е длъжен/но да уведоми ДФ "Земеделие" чрез СЕУ, а при невъзможност - писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представи доказателства за настъпване на обстоятелството, включително когато е приложимо - издадени от компетентен орган.

(6) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 5 ползвателят на финансова помощ не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Чл. 75. (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Когато в резултат на проверките по чл. 72 и 73 се установи, че заявената за подпомагане сума надвишава допустимата финансова помощ с повече от 10%, на ползвателя се налага административна санкция, която е равна на разликата между двете суми, но не може да надвишава пълния размер на заявената помощ. Административна санкция не се налага в случаите по чл. 59, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

Чл. 76. (1) Когато при проверките по чл. 72 и 73 се установи, че ползвател на финансова помощ не спазва критериите за признаване съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Наредба № 1 от 2015 г. или Наредба № 12 от 2015 г., ДФ "Земеделие" уведомява компетентното звено в Министерството на земеделието и храните, което изпраща уведомително писмо до ползвателя на финансовата помощ за констатираните нарушения и за предприемане в срок до 4 месеца на съответните корективни мерки.

(2) Когато след изтичане на четиримесечния срок по ал. 1 установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, компетентното звено на Министерството на земеделието и храните уведомява изпълнителния директор на ДФ "Земеделие".

(3) В случай че установените несъответствия не са отстранени в срока по ал. 1, министърът на земеделието и храните издава заповед за временно спиране на признаването за срок до 12 месеца от датата на получаване от организацията на производители или асоциацията на организации на производители на заповедта. Компетентното звено изпраща на ДФ "Земеделие" копие от заповедта в едноседмичен срок от нейното издаване.

(4) След получаване на заповедта по ал. 3 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед преустановява изплащането на финансова помощ до отстраняване на несъответствията.

(5) От момента, в който се потвърди, че установените несъответствия с критериите за признаване са отстранени, спирането на признаването се отменя със заповед на министъра на земеделието и храните. Компетентното звено изпраща на ДФ "Земеделие" копие от заповедта в едноседмичен срок от нейното издаване.

(6) След получаване на заповедта по ал. 5 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед възобновява плащанията.

(7) Когато в рамките на срока на временно спиране на признаването съответствието с критериите за признаване все още не бъде постигнато, министърът на земеделието и храните издава

заповед за оттегляне на признаването, като за периода, през който е било установено неспазването, финансова помощ не се изплаща, а неправомерно изплатените помощи се възстановяват заедно със законната лихва върху тях.

Чл. 77. (1) В случаите на чл. 53, ал. 1 ДФ "Земеделие" при проверките по чл. 72 и 73 контролира спазването на изискванията на чл. 53, ал. 4.

(2) Държавен фонд "Земеделие" налага административни санкции, когато в резултат на проверките по ал. 1 се установи несъответствие със следните критерии за оценка по приложение № 7, както следва:

1. (изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) в случай че ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 1 от приложение № 7, за всяка година от изпълнението на оперативната програма, в която броят на членовете на ползвателя е по-малък или равен на 20, ДФ "Земеделие" налага санкция 20 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за съответната година; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за съответната година;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) в случай че ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 2 от приложение № 7 и до последната година на оперативната програма не е увеличил двойно броя на членовете си, ДФ "Земеделие" налага санкция 10 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за всички години; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за всички години;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) в случай че ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 5 от приложение № 7 и до последната година на оперативната програма не е създадено най-малко едно ново работно място, ДФ "Земеделие" налага санкция 5 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за всички години; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху размера на одобрената финансова помощ за всички години.

Чл. 78. (1) Когато ползвател на финансова помощ прекрати предсрочно изпълнението на оперативната си програма, включително при доброволно прекъсване на признаването, отнемане на признаването или разпускане на групата на производители, организацията или асоциацията на организации на производители, се преустановяват плащанията към нея за дейности и разходи, извършени след датата на прекратяването и/или отнемане на признаването. В срок до 5 работни дни от предсрочно прекратяване на изпълнението на оперативната програма ползвателят на финансова помощ или негов изрично упълномощен представител уведомява ДФ "Земеделие" чрез СЕУ, като посочва дата на прекратяването на оперативната програма.

(2) Финансовата помощ, получена за допустими действия, изпълнени преди прекратяването на оперативната програма, се връща заедно със законната лихва върху нея, с изключение на случаите, когато:

1. към датата на прекратяването ползвателят на финансова помощ е отговарял на критериите за признаване и целите на оперативната програма са изпълнени;

2. инвестициите, финансирани с помощ от оперативния фонд, остават в притежание на ползвателя на финансовата помощ или на неговите членове поне до края на периода по чл. 80, ал. 1 или 2 и се използват от тях.

(3) Финансовата помощ за многогодишни ангажименти, чиито дългосрочни цели и очаквани ползи не могат да бъдат постигнати поради прекъсване на изпълнението на оперативната

програма, се възстановява заедно със законната лихва върху нея.

Чл. 79. (1) След изпълнение на целите и дейностите в плана за признаване по чл. 51 групите на производители на мляко и млечни продукти подават в ДФ "Земеделие" отчет по образец съгласно приложение № 9 заедно с документи, удостоверяващи изпълнението им.

(2) Групите на производители могат да подадат отчета по ал. 1 и в случай, че планът за признаване бъде изпълнен преди одобрения от ДФ "Земеделие" период на изпълнение, но не по-късно от 15 май 2027 г.

(3) Отчетът по ал. 1 се подава по електронен път чрез индивидуалния профил на управителя на групата на производители в СЕУ.

(4) С цел преценяване изпълнението на плана за признаване след приемане на отчета по ал. 1 служителите от ДФ "Земеделие" извършват административни проверки и проверка на място.

(5) В случай че в резултат на проверките по ал. 4 бъдат установени липси или нередовности в подадените документи, както и при необходимост от представяне на допълнителни документи поради непълнота и неяснота на заявените данни, ДФ "Земеделие" уведомява с писмо групата на производители.

(6) Писмото по ал. 5 се съобщава чрез СЕУ в индивидуалния профил на кандидата за финансова помощ. Писмото се счита за връчено с изпращане на съобщение в СЕУ.

(7) Групата на производители изпраща отговор на писмото по ал. 5, както необходимите документи и разяснения, чрез СЕУ в срок до 15 дни от деня, следващ връчването на писмото.

(8) След изтичането на срока за отговор по ал. 7 групата на производители няма право да предоставя документи и информация. Предоставените документи и информация след изтичането на срока по ал. 7 или на такива, които не са изрично изискани, не се обработват и не подлежат на разглеждане от ДФ "Земеделие". Не се обработват и разглеждат документи, които не са изпратени чрез СЕУ.

(9) Когато групата на производители не отстрани нередовностите на документите и/или непълнотите и неяснотите на заявените данни и посочените факти до изтичане на срока по ал. 7, отчетът на плана за признаване се разглежда в съответствие с наличните документи.

(10) В двумесечен срок от датата на подаване на отчета по ал. 1 изпълнителният директор на ДФ "Земеделие" със заповед одобрява или отхвърля изпълнението на плана за признаване. Заповедта се връчва чрез СЕУ и подлежи на оспорване пред съответния компетентен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(11) Държавен фонд "Земеделие" изпраща на компетентното звено в Министерството на земеделието и храните копие от заповедта по ал. 10 в седемдневен срок от нейното издаване.

(12) След получаване на заповедта по ал. 10, но не по-късно от 1 август 2027 г., групата на производители подава в Министерството на земеделието и храните или през Единния портал за достъп до електронни административни услуги (ЕПДЕАУ) заявление за признаване като организация на производители в сектор "Мляко и млечни продукти" по реда на чл. 16 от Наредба № 1 от 2015 г.

(13) След получаване на копие от заповедта по ал. 10 и в четиримесечен срок от подаване на заявлението по ал. 12, но не по-късно от 31 декември 2027 г., министърът на земеделието и храните със заповед признава или отказва да признае организацията на производители на мляко и млечни продукти.

(14) Компетентното звено в Министерството на земеделието и храните изпраща на ДФ "Земеделие" копие от заповедта по ал. 13 в седемдневен срок от нейното издаване.

(15) Финансовата помощ, отпусната на група на производители на мляко и млечни продукти, която до 31 декември 2027 г. не е призната за организация на производители, подлежи на възстановяване в пълен размер заедно със законната лихва върху нея.

Раздел IX.
Мониторинг

Чл. 80. (1) Придобитите материални и нематериални активи остават собственост на ползвателя на финансова помощ за по-дългия от следните два периода:

1. пет години от датата на придобиване на актива, за който е предоставена финансова помощ, или

2. до получаване на окончателното плащане за последната година на оперативната програма.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) За ползватели на финансова помощ, които по смисъла на ЗМСП представляват микро- , малки и средни предприятия, минималният период на собственост по ал. 1 е по-дългият от двата периода:

1. три години от датата на придобиване на актива, за който е предоставена финансова помощ, или

2. до получаване на окончателното плащане за последната година на оперативната програма.

(3) До края на периода на собственост на подпомаганите материални и нематериални активи по ал. 1 или 2 ползвателят на финансова помощ и неговите членове са длъжни:

1. да използват подобрените, реконструираните, изградените или придобитите активи, предмет на подпомагане, по предназначение в съответствие с естеството, целите и условията за прилагане на интервенциите, включени в одобрената оперативна програма;

2. да не прехвърлят правото на собственост и/или да не преотстъпват правото на ползване върху активите, предмет на подпомагане, на физически и юридически лица, които не са членове на ползвателя на финансова помощ, или на членове, които не са земеделски стопани и производители на продуктите на признаване, под каквато и да е форма, с изключение на случаите, когато това се изисква по закон;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) да не извършват промени, които засягат естеството, целите или условията за изпълнение на съответната интервенция и които биха довели до несъответствие с нейните първоначални цели.

(4) Ползвателите на финансова помощ в периода по ал. 1 или 2 са длъжни да сключат и поддържат без прекъсване валидна застраховка на подпомаганите активи в полза на ДФ "Земеделие" срещу рисковете, посочени в договора за предоставяне на финансова помощ. Срокът на застрахователната полица е от подаване на заявление за плащане до края на минималния период на собственост на имуществото, определен съгласно ал. 1 или 2.

(5) Ползвателите на финансова помощ в периода по ал. 1 или 2 са длъжни да спазват критериите за признаване съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013, Наредба № 1 от 2007 г. и Наредба № 12 от 2015 г.

(6) В срок от влизане в сила на договора за предоставяне на финансова помощ до края на периода на собственост на подпомаганите активи по ал. 1 или 2 с цел установяване на целевото изпълнение ДФ "Земеделие":

1. извършва административни проверки и проверки на място;

2. проверява материалните ценности, счетоводната отчетност, документите и техническите носители на информация, както и техническото оборудване за нейното набиране и програмно осигуряване във връзка с одобрената инвестиция;

3. изисква от ползвателя или упълномощените от него лица документи, сведения и справки.

(7) Обект на проверките по ал. 6 е спазването на договорните задължения, както и

изпълнението на изискванията на ал. 3 - 5 и чл. 53, ал. 4, в случаите на чл. 53, ал. 1.

(8) Когато при проверките по ал. 6 се установи, че ползвателят на финансова помощ не изпълнява договорни задължения и не спазва изискванията на ал. 3 и 4, ДФ "Земеделие" изпраща уведомление за констатираното неизпълнение и за последствията от това чрез СЕУ. Уведомлението се счита за връчено с изпращането му в СЕУ.

(9) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ползвателят на помощта не се санкционира, когато отстрани или преустанови неспазването на задълженията, посочени в ал. 8, в едномесечен срок, но не извън рамките на минималния период на собственост на подпомаганите активи по ал. 1 или 2.

(10) Когато при проверките по ал. 6 се установи, че ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 5, се прилагат разпоредбите на чл. 76, ал. 1 - 3, 5 и 7.

(11) Когато ползвателят на помощта не отстрани или не преустанови нарушенията по ал. 8 в едномесечен срок и по ал. 10 в четиримесечен срок, дължи връщане на получената финансова помощ заедно със законната лихва върху нея, както следва:

1. когато ползвателят на финансова помощ не е в съответствие с критериите за признаване, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер 100 на сто върху общата сума на получената финансова помощ;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 3, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответната интервенция за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответната интервенция за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 1, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) когато ползвателят на финансова помощ не спазва изискванията на ал. 3, т. 2, ДФ "Земеделие" налага санкция в размер:

а) 20 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за всяка година от установяване на несъответствието - в случаите по ал. 1;

б) 34 на сто от получената финансова помощ за съответния актив за първата година от установяване на несъответствието и в размер 33 на сто за всяка следваща година - в случаите по ал. 2;

5. когато ползвателят на финансова помощ не подновява застрахователната си полица текущо за даден актив, за всеки започнат месец без валидна застрахователна полица ДФ "Земеделие" налага по 1 на сто санкция върху размера на получената финансова помощ за този актив;

6. когато ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 1 от приложение № 7, не е попаднал в обхвата на чл. 77, ал. 2, т. 1 и се установи, че броят на членовете на ползвателя е по-малък или равен на 20, ДФ "Земеделие" налага санкция 20 на сто върху общия размер на получената финансова помощ; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху общия размер на получената финансова помощ;

7. когато ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 2 от приложение № 7, не е попаднал в обхвата на чл. 77, ал. 2, т. 2 и се установи, че броят на членовете е

по-малък от двойно увеличения в края на програмата, ДФ "Земеделие" налага санкция 10 на сто върху общия размер на получената финансова помощ; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху общия размер на получената финансова помощ;

8. в случай че ползвателят на финансова помощ е получил приоритет по критерий 5 от приложение № 7, не е попаднал в обхвата на чл. 77, ал. 2, т. 3 и се установи, че броят на новосъздадените работни места не се поддържа, ДФ "Земеделие" налага санкция 5 на сто върху общия размер на получената финансова помощ; в случай на сключен договор за предоставяне на финансова помощ въз основа на класиране с точки, получени единствено по този критерий, санкцията за неизпълнение е 100 на сто върху общия размер на получената финансова помощ.

(12) Фиксираните ставки на санкциите по ал. 11 не се натрупват, като се прилагат по следния ред:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) първо се извършва проверка за наличие на санкции по ал. 11, т. 1;

2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) в случай че няма санкции по т. 1, се извършва проверка за наличие на санкции по ал. 11, т. 2 - 4 и т. 6 - 8 като стойността на наложените санкции се изважда от общия размер на получената финансова помощ;

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) върху общия размер на финансовата помощ след приспадане на стойността на санкциите по т. 2 се извършва проверка за наличие на санкции по ал. 11, т. 5;

4. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) общият размер на санкцията се изчислява, като се вземе стойността по т. 1 или т. 2, в случаите на санкция в размер от 100 на сто, или се сумира стойността на наложените санкции по т. 2 и 3.

(13) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Санкциите по ал. 11, т. 2 - 8 не се налагат, когато неизпълнението се дължи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства по смисъла на чл. 3 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

(14) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) В случаите по ал. 13 ползвателят на финансова помощ или упълномощено от него лице е длъжен/но да уведоми ДФ "Земеделие" чрез СЕУ, а при невъзможност - писмено в срок до 15 работни дни от датата, на която е в състояние да направи това, като представи доказателства за настъпване на обстоятелството, включително когато е приложимо - издадени от компетентен орган.

(15) (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При неизпълнение на задължението в срока по ал. 14 ползвателят на финансова помощ не може да се позовава на непреодолима сила или извънредно обстоятелство.

Глава четвърта.
ИЗПРАЩАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ ДО ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ОТНОСНО ИНТЕРВЕНЦИИТЕ В СЕКТОРИТЕ "ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ" И "МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ"

Чл. 81. (1) Съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475 на Комисията от 6 септември 2022 г. за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2021/2115 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на оценката на стратегическите планове по ОСП и представянето на информация за мониторинга и оценката (ОВ, L 232/8 от 7 септември 2022 г.), наричан по-нататък "Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475", компетентното звено, определено съгласно Устройствения правилник на Министерството на земеделието, храните и горите, и

Държавен фонд "Земеделие" подават на Комисията информация, необходима ѝ за извършването на мониторинга и оценката на ОСП.

(2) Уведомяването по ал. 1 се извършва чрез информационнотехнологичната система, предоставена от Комисията, до която компетентните лица по ал. 1 си осигуряват достъп.

(3) (Доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Компетентното звено на Министерството на земеделието и храните подава на Комисията ежегодно до 15 юни информация за предходната календарна година по т. 1, т. 2, буква "а" и т. 7 от приложение V на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Държавен фонд "Земеделие" подава на Комисията ежегодно:

1. в срок до 15 юни данни за предходната календарна година по т. 2, буква "в", т. 3 и 8 от Приложение V на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475;

2. в срок до 31 януари данни за текущата календарна година по т. 2, буква "б" от Приложение V на Регламент за изпълнение (ЕС) 2022/1475;

3. в срок до 31 януари информация за текущата календарна година по чл. 34, параграф 4 от Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, отнасяща се до списъка с регионите, отговарящи на критериите по чл. 53, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115, и размера на националната финансова помощ, одобрена на организациите на производители в тези региони; компетентното звено по ал. 3 в срок до 15 януари уведомява ДФ "Земеделие" за списъка на регионите, отговарящи на критериите по чл. 53, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) 2021/2115.

(5) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

(6) (Отм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Допълнителни разпоредби

§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. "Изкуствено създаване на условия" е всяко създадено условие по смисъла на чл. 62 от Регламент (ЕС) 2021/2116.

2. "Независими оферти" са оферти, подадени от лица, които не се намират в следната свързаност с кандидата и помежду си или спрямо кандидата, включително за и чрез физическите лица, които представляват съответното ЮЛ или участват в органите му на управление: едното участва в управлението на дружеството на другото; съдружници; съвместно контролират пряко или косвено трето лице; участват пряко или косвено в управлението или капитала на друго лице или лица, поради което между тях могат да се уговарят условия, различни от обичайните; едното лице притежава повече от половината от броя на гласовете в общото събрание на другото лице; лицата, чиято дейност се контролира пряко или косвено от трето лице - физическо или юридическо; лицата, едното от които е търговски представител на другото.

3. "Обикновена подмяна" е обновяване на съществуващо оборудване без подобряване на съществуващата технология.

4. "Окончателно плащане" е предоставянето на финансова помощ след отчитане на изпълнението на всеки годишен период от оперативната програма.

5. "Ползвател/и на финансова помощ" в сектор "Мляко и млечни продукти" е призната група на производители, организация на производители или асоциация на организации на производители, за която е одобрена или на която е изплатена финансова помощ по интервенциите по чл. 41.

6. "Ползвател/и на финансова помощ" в сектор "Плодове и зеленчуци" е призната организация на производители или асоциация на организации на производители, за която е одобрена или на която е изплатена финансова помощ по интервенциите по чл. 2.

7. "Референтни цени" са цени, които представляват максималния размер на конкретен вид разход, използвани за сравнение от ДФ "Земеделие" при определяне основателността на съответния разход/актив по различни интервенции и за изчисляване на финансовата помощ.

8. "Свързани лица" са:

а) съпрузите или лицата, които се намират във фактическо съжителство на съпружески начала;

б) родините по права линия без ограничения;

в) родините по съребрена линия до трета степен включително;

г) работодател и работник;

д) лицата, едното от които участва в управлението на дружеството на другото;

е) тези, при които едното от тях притежава, пряко или чрез контролирано от него лице, 20 или повече от 20 на сто от гласовете в общото събрание или от капитала на другото лице.

9. "Съпоставими оферти" са оферти, които отговарят на запитването за оферта на кандидата и съдържат:

а) еднотипни основни технически характеристики - в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на машини и земеделска техника;

б) общ съпоставим капацитет на оборудването - в случаите, когато се кандидатства за разходи за закупуване на оборудване;

в) количествено-стойностни сметки - в случаите, когато се кандидатства за разходи за извършване на строително-монтажни работи.

10. "Финансова година" е годината, започваща на 16 октомври в предходната календарна година и завършваща на 15 октомври в текущата календарна година.

11. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) "Иновация" е разработване и внедряване от организацията на производители, асоциацията на организации или групата на производители на нов или значително подобрен продукт в стопанствата на членовете, нов процес, нов маркетингов метод, или нов организационен метод, което води до повишаване на икономическата или екологичната им ефективност; за иновация се приема и прилагането на традиционна практика в нови за членовете географски или екологични области.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. За календарната 2023 година периодът за подаване на оперативни програми по чл. 11, ал. 1 е 2 - 13 октомври 2023 г.

§ 3. За календарната 2023 г. периодът за прием по чл. 46, ал. 1 е 2 - 13 октомври 2023 г.

§ 4. За календарната 2023 година срокът по чл. 11, ал. 1 и 2, чл. 30, ал. 2, чл. 31, ал. 2, чл. 46, ал. 2, чл. 50, ал. 1 и 2, чл. 69, ал. 2 и чл. 70, ал. 2 е 10 дни.

§ 5. Наредбата се издава на основание чл. 66 във връзка с чл. 65, т. 1 и 4 от Закона за подпомагане на земеделските производители.

§ 6. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 13 ОТ 2023 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕРВЕНЦИИ ОТ СТРАТЕГИЧЕСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И СЕЛСКИТЕ

РАЙОНИ ЗА ПЕРИОДА 2023 - 2027 Г. В СЕКТОРИТЕ "ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ" И "МЛЯКО И МЛЕЧНИ ПРОДУКТИ"

(ОБН. - ДВ, БР. 55 ОТ 2025 Г., В СИЛА ОТ 08.07.2025 Г.)

§ 43. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник" с изключение на § 2, т. 2, § 12, т. 2, § 20, § 28, § 36, т. 2, изречение второ, § 38, т. 1, § 39, § 41, т. 1 и § 42, които влизат в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Преходни и заключителни разпоредби
КЪМ НАРЕДБА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА НАРЕДБА № 12 ОТ 2015 Г. ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ НА ЗЕМЕДЕЛСКИ ПРОДУКТИ, АСОЦИАЦИИ НА ОРГАНИЗАЦИИ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ И МЕЖДУБРАНШОВИ ОРГАНИЗАЦИИ И НА ГРУПИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ

(ОБН. - ДВ, БР. 81 ОТ 2026 Г., В СИЛА ОТ 04.09.2026 Г.)

. . . . . .

§ 32. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в "Държавен вестник".

Приложение № 1 към чл. 11, ал. 4 и чл. 50, ал. 4

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Документи, които се подават при първоначално одобрение на оперативната програма и преди стартирането на всеки годишен период от оперативната програма

1. Заявление за одобрение/изменение съгласно чл. 11, ал. 2, чл. 14, ал. 2, чл. 15, ал. 3, чл. 50, ал. 2, чл. 56, ал. 2 и чл. 57, ал. 2.

2. Подробна справка в електронен формат за реализираната на пазара продукция от организацията, произведена от нейните членове за продукти, за които организацията е призната, приложима за референтния период.

3. Подробна справка в електронен формат за продажби на продуктите на признаване, реализирани от членовете извън организацията, приложима за референтния период.

4. Счетоводен баланс за предходната година (когато има завършена предходна година).

5. Отчет за приходите и разходите за предходната година заедно със справка за нетните приходи от продажби по видове икономически дейности (когато има завършена предходна година).

6. Справка за дълготрайните активи - приложение към годишния финансов отчет за предходната година (когато има завършена предходна година).

7. Справка за дълготрайните материални активи (ДМА) към датата на подаване на оперативната програма с разбивка по активи, дата на придобиване и покупна цена.

8. Справка на нетекущите ДМА към датата на подаване на оперативната програма.

9. Копие от документ на групата на производители, организацията на производители,

асоциацията на организации на производители или на неин член за собственост на земя и/или земеделска земя или договор за аренда със срок не по-кратък от 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма - при инвестиции, свързани с трайни насаждения, както и при закупуване и монтаж на съоръжения, трайно прикрепени към земята, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно Закона за устройство на територията (ЗУТ).

10. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Копие от документ на групата на производители, организацията на производители и асоциацията на организации на производители или на техен член за собственост или договор за наем на сградите/помещенията, които ще се ремонтират или реконструират и/или в които ще се монтират машините, съоръженията, оборудването - за инвестиции за закупуване и/или инсталиране на нови машини, оборудване и съоръжения и/или при основен ремонт или реконструкция на сгради и друга недвижима собственост. В случай на договор за наем той трябва да бъде в сила най-малко 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма. При инвестиции за създаване на нови трайни насаждения е необходимо да бъде предоставена подробна обосновка за бъдещата пазарна реализация на продукцията от тях.

11. В случай че се кандидатства за финансиране на покупка на земя и/или сгради, и/или друга недвижима собственост, групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители представя копие от удостоверение за данъчна оценка, издадено в рамките на месеца, предхождащ датата на подаване на заявление за изменение/одобрение.

12. Копие от влязъл в сила административен акт, издаден по реда на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или Закона за биологичното разнообразие, или писмо, издадено по реда на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (ДВ, бр. 73 от 2007 г.), с който/което се одобрява осъществяването на инвестиционно предложение/предложения, част от оперативната програмата и/или нейното изменение.

13. Копие от одобрен проект с количествени сметки на проектантите към всяка от неговите части на електронен носител и копие от разрешение за строеж или разрешение за поставяне, придружени от архитектурно заснемане, издадено от съответната община, заедно с документ за собственост или договор за наем или аренда на организацията на производители или на неин член за земята/сградите, където ще се извършват строително-монтажните работи, или учредено право на строеж за срок не по-малък от 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма. Когато разрешението за строеж се издава на собственика на нает или арендован имот, договорът за аренда трябва да е със срок не по-кратък от 10 години от началото на изпълнението на оперативната програма и да е вписан в районната служба по вписванията и регистриран в съответната общинска служба на Министерството на земеделието и храните (при извършване на строително-монтажни работи, за които се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ).

14. Становище от общината, че обектът не се нуждае от разрешение за строеж, придружено от копие от архитектурно заснемане (при извършване на строително-монтажни работи, за които не се изисква разрешение за строеж съгласно ЗУТ).

15. Заверени копия на договори, споразумения и/или протоколи за възлагане на дейности на външни изпълнители и докладите им до организацията на производители, в случай че организацията е възложила дейности на външни изпълнители.

16. Заверено копие от предварителни или окончателни договори за услуги, работи, доставки (в т.ч. закупуване на оборудване) - обект на инвестицията, с определени марка, модел, количество и единична цена в левове или евро, срок и начин на доставка. В случай че е приложимо, договорите съдържат и количествено-стойностни сметки. В договорите се описва размерът на ДДС.

17. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г. [*]) Най-малко три съпоставими независими оферти в

оригинал или една оферта в оригинал (в случай на разходи, за които са определени референтни цени) с цел определяне на основателността на предложените разходи за всяка доставка/услуга. Цената следва да бъде определена в евро с описан размер на ДДС. Офертите се издават не по-късно от датата на сключване на договора с избрания оферент. Офертите следва да отговарят на разпоредбите на чл. 17, ал. 3 или чл. 59, ал. 3.

Конкурентни оферти не се изискват при закупуване на земя, сгради и друга недвижима собственост.

18. Копие от технологичен проект, заверен от правоспособно лице, когато се кандидатства за дейности, включени в технологичен процес, със схема и описание на процеса.

19. Заверени копия от договори за предоставяне на услуги, свързани с инвестицията, в т.ч. за предпроектни проучвания, енергийно обследване, оценка на въздействието върху околната среда, хонорари за архитекти и инженери, извършени както в процеса на подготовка на оперативната програма, така и по време на нейното изпълнение (при искане за включване на финансиране на такива услуги).

20. Становище за допустимост по чл. 155, ал. 1, т. 23 от Закона за водите, издадено от директора на съответната басейнова дирекция за управление на водите към Министерството на околната среда и водите за съответствие на инвестиционното предложение с действащите План за управление на речните басейни и План за управление на риска от наводнения.

21. Действащи разрешителни за водовземане и/или ползване на воден обект, издадени по реда на Закона за водите, свързани с осъществяването на интервенциите, част от оперативната програма и/или нейното изменение, издадени от директора на съответната басейнова дирекция за управление на водите или министъра на околната среда и водите. При ползване на води от "Напоителни системи" - ЕООД, се прилага и действащ договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване".

22. Документи за разходите по т. II от приложение № 2 се предоставят, както следва:

а) в случай на одобрен разход, свързан с икономия на вода, следва да се предоставят документите по чл. 20, ал. 6;

б) подобряване на енергийната ефективност - доклад и резюме за отразяване на резултатите от енергийно обследване съгласно Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г., от които да е видно, че инвестициите водят до повишаване на енергийната ефективност с минимум 10%; докладът и резюмето са изготвени от лице, вписано в публичния регистър по чл. 60, ал. 1 от Закона за енергийната ефективност;

в) експертен доклад, техническата документация или друг документ, издаден от независим квалифициран орган, доказващи намалението на използване на производствени ресурси, изчислено на годишна база върху периода на данъчна амортизация на инвестицията в сравнение с предходната ситуация, в случай на инвестиции за агроекология и климат.

23. Документ от банката за банковата сметка на оперативния фонд за банков превод на безвъзмездната финансова помощ.

24. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

25. При инвестиции в машини за обработка на земята и съответното оборудване за доказване размера на земята:

а) копие от документ за собственост на земя и/или на земеделска земя на организацията на производители/асоциацията на организации на производители и/или на неин член, и/или

б) договори за аренда на земя, сключени с организацията на производители/асоциацията на организации на производители или неин член, със срок не по-малък от 5 години от началото на изпълнението на оперативната програма, и/или

в) договори за наем на земя, сключени с организацията на производители или неин член.

26. При прилагане на изтегляне от пазара през референтния период - приемно-предавателни протоколи, стокови разписки, кантарни бележки и други, които удостоверяват, че изтеглените продукти са били доставени безвъзмездно на организации по чл. 25, ал. 4, и сертификати за съответствие с обявеното качество на изтеглените от пазара продукти, издадени от Българска агенция по безопасност на храните (БАБХ).

27. При прилагане на субсидиране на процент от застрахователните премии през референтния период - копия на застрахователните документи (застрахователни договори, застрахователни полици, застрахователни сертификати).

28. Копие от решение на управителния орган на дружеството, с което се определя размерът на вноските на членовете на организацията на производители и/или на асоциацията на организации на производители в оперативния фонд.

29. В случай че документите не се подават лично от представляващия юридическото лице, същият чрез индивидуалния си профил в СЕУ определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП.

30. При приема на заявленията по чл. 11, ал. 3, чл. 14, ал. 2 и чл. 15, ал. 2, чл. 50, ал. 2, чл. 56, ал. 2 и чл. 57, ал. 2, при условие че липсата или нередовността се отнася за документи, издавани от други държавни и/или общински органи или институции, кандидатът представя писмено доказателство, с което е заявено искане към държавен и/или общински орган или институция за издаване на липсващия или нередовния документ. Документът не може да бъде предоставен по-късно от срока по чл. 11, ал. 10, чл. 14, ал. 6, чл. 15, ал. 6, чл. 50, ал. 10, чл. 56, ал. 6 и чл. 57, ал. 6.

31. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и индустрията) за календарната година, предхождаща датата на подаване на заявление за изменение/одобрение на оперативната програма, ведно с приложенията към нея.

Приложение № 2 към чл. 12, ал. 2

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Неизчерпателен списък на допустимите за финансиране дейности и разходи по видове интервенции по чл. 2

I. Инвестиции в материални и нематериални активи

1. Инвестиции в материални и нематериални активи за планиране и организация на производството, адаптиране на производството към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството, оптимизиране на производствените разходи и на възвръщаемостта на инвестициите, стабилизиране на цените на производителите - разходи за:

1.1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) закупуване, ново строителство, основен ремонт или реконструкция на сгради и друга недвижима собственост, използвана за съхранение, подготовка за предлагане на пазара и/или за преработка на произведената от членовете на организацията на производители продукция и/или за контрол на нейното качество, включително хладилни съоръжения, щандове, лаборатории и преработвателни цехове;

1.2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) закупуване, ново строителство, основен ремонт или реконструкция на сгради и друга недвижима собственост, използвана за производство, включително такава, използвана за опазване на компонентите на околната среда, за съхранение на машини, техника и материали и за ремонтни работилници;

1.3. изграждане на система за капково напояване, оборудване за наторяване, за подготовка на почвата, за прибиране на реколтата, за засаждане на култури, за почистване на

почвата;

1.4. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес, като специализирани машини за производство/прибиране/опаковане и други дейности с цел повишаване на ефективността на труда (например - платформи за засаждане и събиране на реколтата, оборудване за претегляне и опаковане);

1.5. изграждане, реконструкция и оборудване на оранжерии, парници и тунели - полиетиленови оранжерии; поликарбонатни оранжерии, вкл. варианти с покритие от фибростъкло и акрил (плексиглас); стъклени оранжерии;

1.6. създаване и/или презасаждане на конвенционални и биологични трайни насаждения;

1.7. закупуване или адаптиране на хардуер и софтуер, закупуване и пускане в експлоатация на модерни информационни системи за прилагане на торове, включително на софтуер за хранене на растенията и дозиране на хранителните вещества;

1.8. закупуване на земя, необходима за изпълнение на инвестициите във връзка с изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствените дейности и/или за реализация, и/или за преработка на продукцията, и/или за създаване, и/или презасаждане на трайни насаждения - до 10% от всички допустими разходи за съответната инвестиция;

1.9. инвестиции за защита на качеството по време на производството - изграждане на съоръжения и защитна система за предпазване от щети, нанасяни от насекоми, диви животни и птици;

1.10. инвестиции в иновативни системи и оборудване (включващи софтуер и хардуер) за събиране, обработка и анализ на данни и информация от различните фази по отглеждане, производство, съхранение и продажба на плодове и зеленчуци - системи и оборудване за събиране, обработка и анализ на данни за поливни норми, торови норми, състояние на почвата и културите, добиви, продуктивност и други пряко свързани с произвеждания селскостопански продукт - система за идентификация на растенията, навигационни системи, GPS устройства, контролери, датчици и уреди за контрол, дронове, метеорологични станции и датчици и други със сходно предназначение;

1.11. инвестиции в цифрови устройства и оборудване за внедряване в различни видове земеделска техника, които подобряват процеса по отглеждане на плодове и зеленчуци и намаляват обема на използваните торове, препарати и други ресурси, използвани в производството - GPS устройства, автоматични управления, контролери, датчици и уреди за контрол на пръскането, торенето, обработките, торове и продукти за растителна защита (ПРЗ) в почвите, за контрол и управление на обработките на почвата и други със сходно предназначение.

2. Инвестиции в материални и нематериални активи за концентрация на предлагането и пускането на пазара на съответните продукти, включително чрез директен маркетинг - разходи за:

2.1. инвестиции за въвеждане на системи за контрол на качеството на непреработената и преработената продукция;

2.2. компютърни и телематични инвестиции, разработване или адаптиране на софтуер;

2.3. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на машини, съоръжения и оборудване, необходими за контрол на качеството, съхранение, подготовка за предлагане на пазара и преработка на земеделската продукция, произведена от членовете на организацията на производители, включително техника за складиране и транспортиране;

2.4. закупуване, включително чрез финансов лизинг, и/или инсталиране на машини, съоръжения и оборудване на машини за обработка, етикетиране и опаковане - машини за почистване, белене и нарязване, машини за селекция и сортиране, машини за опаковане, машини за преобразуване или възстановяване на странични продукти от преработката, опаковъчни машини, етикетиращи машини;

2.5. инвестиции за изграждане и подобряване на площадки и рампи, свързани с експедиране на продукцията;

2.6. закупуване, включително чрез финансов лизинг, на неземеделски транспортни средства за вътрешен транспорт на територията на организацията на производители;

2.7. оборудване на транспортни средства за превоз на продукцията с апаратура за регулиране на температурата или на атмосферата в тях;

2.8. инвестиции в бокс палети за съхранение и транспортни бокс палети, които се използват повече от една година;

2.9. изграждане на логистични и маркетингови центрове;

2.10. закупуване или изграждане на магазини за търговия на дребно, както и необходими съоръжения и оборудване за магазин за търговия на дребно или съоръжения и разходи;

2.11. инвестиции в собствени лабораторни съоръжения и оборудване.

3. Инвестиции в материални и нематериални активи за допринасяне за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране към него - разходи за:

3.1. закупуване и монтаж на материали и/или оборудване за оптимизиране на съществуващи съоръжения с цел да се постигне по-ниска консумация на енергия и намаляване на емисиите на парникови газове:

а) разходи за подобряване на изолацията на сгради и помещения;

б) изолация на топлопроводи и резервоари;

в) подмяна на отоплителните съоръжения;

г) закупуване и монтиране на енергоспестяващи екрани в оранжерийните блокове;

д) внедряване на автоматизирани системи за контрол на микроклиматичните фактори;

е) реконструкция на вентилационната система в оранжерийните блокове;

ж) закупуване и внедряване на термопомпени системи;

з) подмяна на отоплителните тръби в оранжерийните блокове;

и) преобразуване на съществуващи отоплителни инсталации да функционират на възобновяеми източници на енергия - използване на слънчеви панели, геотермална енергия;

3.2. изграждане и внедряване на системи за съхранение на енергия и буферни системи, системи за оползотворяване на остатъчната топлина, контейнери за насипни товари, преобразуване на хладилни клетки в по-ефективни и екологосъобразни системи, променливо фолио, преработвателни инсталации за отпадъци с оползотворяване на енергия;

3.3. закупуване на оборудване и съоръжения против замръзване и градушка, изграждане на ветрозащитни пояси и стени, вятърни турбини.

II. Интервенции, свързани с целите в областта на агроекологията и климата

1. Инвестиции за опазване на почвата, по-специално подобряването на съдържанието на въглерод в почвата и намаляване на замърсителите, свързани със:

1.1. закупуване, включително чрез финансов лизинг и/или наемане на специализирано оборудване, допринасящи за предотвратяване на почвената ерозия и подпомагащи опазването на почвите (създаване и поддръжка на "ветрови пояси", мулчиране, терасиране и др.);

1.2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) използване на пара и въздух в отопляеми оранжерии и/или пропарване на почвата, като се излива вряща вода в почвата и се покрива с полиетиленово фолио или други задържащи топлината материали (рогозки, слама и др.);

1.3. неприлагане на химични препарати за обеззаразяване на почвата в регистрирани парцели/площи, използване на зелено торене;

1.4. закупуване на специализирана техника за торене с цел повишаване ефективността на процеса и намаляване на необходимите количества торове;

1.5. изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на минерални торове, необходими за производствената дейност на стопанството;

1.6. инвестиции в сменяема прикачна техника, които се използват за селскостопанско производство с цел подобряване на почвеното здраве и допринасящи за задържането на въглерода в почвата;

1.7. изграждане на тераси, ниски стени, жив плет, мрежа против ерозия.

2. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Инвестиции за подобряване на използването и доброто управление на водите, опазване на водните ресурси и дренаж, свързани с/със:

2.1. закупуване и монтаж на нови системи, които дават възможност за третиране на отпадъчни води и повторно използване на пречистената вода в подготовката на плодове и/или зеленчуци за пускане на пазара;

2.2. инвестиции за рехабилитация и/или подобряване на съществуваща мрежа в стопанството, включително нови тръбопроводи, системи, инсталации за дъждуване, технически средства и съоръжения за съхраняване и/или опазване на водата (напр. разходи за закупуване на уплътнителна техника, по-мощни помпи, честотни преобразуватели, използвани за намаляване на потреблението вода);

2.3. закупуване и инсталиране на система за събиране, пречистване и повторно използване на дренажните води в оранжерийното производство на зеленчуци, насочена към намаляване на консумацията на вода, както и на опасността от дифузното замърсяване на водите и почвите чрез изтичане на хранителни разтвори;

2.4. изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадъчни води, отделяни при заготовка, съхранение и преработка на плодове и зеленчуци, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в производството;

2.5. изграждане на система за събиране на дъждовна вода и отток, включително изграждане на резервоари за събиране на тези води, системи за микродъждуване - при подкоренно напояване и защита от слани на овощни градини, за напояване на зеленчукови култури в оранжерии и на открито;

2.6. закупуване на оборудване за полагане на повърхностноактивни вещества за задържане на вода в почвата, допринасящи за намаляване на загубите на вода от изпаряване.

3. Инвестиции за повишаване на икономиите на енергия, енергийната ефективност и използването на енергия от възобновяеми източници:

3.1. инвестиции в инсталации за ВЕИ за производство на енергия за собствено потребление, включително такива, използващи биомаса;

3.2. слънчева фотоволтаична инсталация за насърчаване на собственото потребление в складове или съоръжения за хранително-вкусовата промишленост;

3.3. инвестиции в производствени съоръжения, транспорт и потребление на зелен водород (произведен чрез електролиза на вода от електричество от възобновяеми източници, без производство на въглероден диоксид);

3.4. инвестиции в енергоефективни машини и съоръжения за производство, подготовка за експедиция или пускане на пазара на плодове и зеленчуци - електрически инструменти, електрически трактори, машини и оборудване.

4. Инвестиции, свързани с намаляване на емисиите и отпадъците, подобряване на използването на вторични продукти, включително повторната им употреба и оползотворяване, както и управление на отпадъците:

4.1. закупуване и монтаж на оборудване и съоръжения, необходими за съхранение и преработка на растителни остатъци и други органични отпадъци от производството на плодове и зеленчуци, за производството на компост, който ще се използва за нуждите на членовете на организацията на производители или с търговска цел - площадки и/или съоръжения за оползотворяване и преработка на растителен отпадък/биомаса, в т.ч. компостиране и палетизиране;

4.2. закупуване и монтаж на оборудване и съоръжения за предварително компостиране на органични торове с цел бързо увеличаване на хумусното състояние на почвата при намален риск от заразяване на почвата с патогени и внасяне на плевелни семена;

4.3. закупуване и монтаж на оборудване и съоръжения за получаване на биогаз от остатъци, получени при производството, обработката и преработката на плодове и зеленчуци;

4.4. закупуване на по-ефективни и подобрени филтри и/или подобно оборудване за намаляване на емисиите на прах и други прахови частици;

4.5. закупуване на машини за отстраняване на тревата под трайните насаждения и за избягване на третиране с хербициди.

5. Инвестиции за подобряване на устойчивостта срещу вредители, както и намаляване на рисковете и въздействието, свързани с употребата на пестициди, включително прилагане на техники за интегрирано управление на вредителите:

5.1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) закупуване на сортове плодове и зеленчуци, използването на които цели намаляване употребата на продукти за растителна защита или дезинфектанти за почвата;

5.2. закупуване на подходяща селскостопанска техника (например техника на предварително подготвените разсадни лехи, време и гъстота на сеитба, подсяване, оптимално разстояние между културите, консервационна оран, хигиенни мерки и подрязване на дървета).

6. Инвестиции, позволяващи използването на средства за биологичен контрол, алтернативни на използването на продукти за растителна защита:

6.1. закупуване на хартия, велпапета или слама за подготовка за зимуване;

6.2. закупуване на съоръжения за прилагане на механични методи за борба с плевелите - окопаване, култивиране, обработка с вар и др.;

6.3. закупуване на мрежи за опазване на културите от птици и слънчеви пригори;

6.4. закупуване на биоагенти за борба с болестите и вредителите - например трихограма срещу оранжерийна белокрилка, златоочици срещу листни въшки;

6.5. допълнителни разходи и пропуснати ползи в резултат на намаляване на употребата на продукти за растителна защита, включително намаляване на употребата на фунгициди, спрейове за късна реколта и агенти за потапяне чрез използване на процеси за съхранение и зреещи регулатори.

7. Инвестиции за създаване и поддържане на местообитания, благоприятстващи биологичното разнообразие:

7.1. закупуване/наемане и поставяне на пчелни кошери с пчели (Apis mellifera L.) и/или бомбуси (Bombus terrestris L.) с цел да се гарантира биологичното опрашване на овощни и/или зеленчукови култури;

7.2. закупуване на съоръжения за поддържане на необработваеми полеви полета и необработваеми площи за насърчаване на пчелите или бръмбарите;

7.3. закупуване на съоръжения за преобразуване на обработваемите земи в постоянни пасища;

7.4. закупуване на биоцидни фуражи за растителна покривка като алтернатива на химическите инструменти за дезинфекция на почвата;

7.5. закупуване на трайни култури за образуване на живи плетове или диви вегетационни площи на парцела с цел насърчаване на биологичното разнообразие.

III. (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Интервенции, свързани с научноизследователска и развойна дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване на изменението на климата и адаптиране, иновативни практики и производствени техники:

1. Разходи за услуги - проучвания, анализи (включително свързани със софтуер), изследвания, проучвания за осъществимост, тестове, както и други дейности, свързани с планирането

на научноизследователската и развойната дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

2. Разходи по договори за сътрудничество за извършване на дейности, като:

2.1. изготвяне на технически справки и обработка на данни като част от научноизследователска програма или експериментиране;

2.2. изпитване на проби и извършване на лабораторни анализи;

2.3. въвеждане на нови производствени процеси, които спестяват енергия и водни ресурси;

2.4. изследвания за генетично подобрение на отглежданите плодове и зеленчуци и изследвания за устойчивост на болести;

2.5. извършване на експериментално производство на нови видове и сортове плодове и зеленчуци, по-специално устойчиви на изменението на климата;

2.6. разработване на подобрени методи за съхранение и подготовка за продажба на плодове и зеленчуци;

2.7. други научноизследователски и развойни дейности в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на вредители и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение, произтичащи от предмета на договора за сътрудничество.

3. Разходи за закупуване на консумативи, необходими за изпълнение на предвидените дейности по договорите за сътрудничество, в случай че не попадат в Приложение II, част 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, като тези разходи могат да бъдат извършвани и за сметка на ОП/АОП.

4. Разходи за командировки на ОП/АОП -пътни, дневни и нощувки, съгласно Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г., във връзка с изпълнение на научноизследователската и развойната дейност; броят и продължителността на командировките следва да са пряко свързани с предвидената дейност.

IV. Интервенции, свързани с консултантски услуги и техническа помощ, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

Разходите за предоставяне на консултантски услуги и техническа помощ включват възнаграждения на консултантите, пътни разходи и други разходи, които са обосновани и са пряко свързани с областта на предоставяните консултантски услуги и техническа помощ.

1. Предоставяне на консултантски услуги и техническа помощ по отношение на техники за устойчив контрол на вредителите и болестите.

2. Предоставяне на консултантски услуги и техническа помощ по отношение на устойчива употреба на ПРЗ.

3. Предоставяне на консултантски услуги по отношение на смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него, както и за устойчивата енергия.

4. Предоставяне на консултантски услуги за повишаване на знанията за устойчиво управление на природните ресурси (води, почви, въздух) и добри практики в земеделието по отношение на природните ресурси.

5. Предоставяне на консултантски услуги с цел защита на биологичното разнообразие, подобряване на екосистемните услуги и опазване на местообитанията и ландшафта.

6. Предоставяне на консултантски услуги относно общите принципи на интегрираното управление на вредителите и на добрата растителнозащитна практика.

7. Предоставяне на консултантски услуги относно стандартите за безопасност на труда и/или стандарти за безопасност на стопанствата.

V. Обучение и обмен на най-добри практики, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

1. Разходи за организиране на семинари, информационни сесии или работни срещи.

2. Разходи за командировки - пътни, дневни и нощувки, съгласно Наредбата за командировките в страната; броят и продължителността на командировките следва да са пряко свързани с предвидените действия за обучение.

3. Разходи за наем на зала и необходимото оборудване за провеждане на обучението.

4. Такси за образователни курсове, насочени към техниките за устойчив контрол на вредителите и болестите, устойчива употреба на продукти за растителна защита, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

5. Хонорари за лектори.

6. Разходи за практическо обучение.

7. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Други разходи, които са обосновани и са пряко свързани с предоставеното обучение.

VI. Интервенции за популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите за схемите на Съюза за качество и за значението на здравословното хранене, както и към диверсифициране и консолидиране на пазарите с действия за популяризиране, комуникация и маркетинг.

1. Промоционални и комуникационни кампании за насърчаване и повишаване на осведомеността на потребителите за качеството на продуктите, за които организацията или асоциацията на организации на производители е призната - разходи за реклама, рекламно видео, промоционални и рекламни материали, промоционални събития, рекламни брошури и др.

2. Промоционални и комуникационни кампании за популяризиране на производството, преработката, предлагането на пазара на продукти, за които организацията или асоциацията на организации на производители е призната, със защитено наименование за произход или защитено географско указание или на продукти, обхванати от схеми за качество на Съюза или национални схеми за качество, произведени от членовете на организацията или асоциацията.

3. Прилагането на действия за информиране, насърчаване и предлагане на пазара на продукти, за които организацията или асоциацията на организации на производители е призната, и търговски марки на организации на производители или асоциации на организации на производители на плодове и зеленчуци:

3.1. разходи за създаване и внедряване на маркетингови концепции B2B и B2C, включително необходимите разходи за стартиране на продуктова реклама, използване на рекламни материали, рекламни печатни материали (брошури, листовки, флаери), медийни кампании, реклама в електронни сайтове и социални мрежи;

3.2. разходи за популяризиране и информиране в точките за продажба - в супермаркети, включително промоции и дегустации в магазини;

3.3. разходи за създаване на интернет сайтове, както и тяхната поддръжка и актуализация;

3.4. разходи за реклама в крайната опаковка, която достига до потребителя, или опаковка, която достига точката на директна продажба на потребителя: стикери или допълнителни разходи за отпечатване върху опаковката;

3.5. разходи за реклама на билбордове, постери, сенници.

4. Участие в търговски панаири, изложения, включително международни:

4.1. разходи за изграждане и проектиране на щандове, разходи за външен персонал;

4.2. разходи за такса за участие, такса за обслужване, наем на пространство;

4.3. разходи за наем на техника и оборудване за щанд, оборудване за дегустация, складиране и транспорт на мостри;

4.4. разходи за персонал на щанд - собствен или външен, както и разходи за самолетни билети, хотелско настаняване и дневни на представители на организацията или асоциацията съгласно Наредбата за командировките в страната и Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина (ДВ, бр. 50 от 2004 г.);

5. (предишна т. 4.5 - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) разходи за установяване на междусекторно сътрудничество чрез създаване на информационна мрежа и съвместно популяризиране с една или повече организации на производители;

6. (предишна т. 4.6 - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) проектиране, развитие и популяризиране на онлайн продажби.

VII. (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Интервенции за допринасяне на смекчаването на изменението на климата и действия за адаптиране към това изменение.

1. Действия, насочени към инсталиране и/или подобряване на всяка система, позволяваща по-добро управление на водните ресурси на равнище стопанство и станция.

2. Действия за насърчаване на развитието на енергията от възобновяеми източници.

VIII. (Нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Индивидуално обучение за други организации на производители и асоциации на организации на производители, признати съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013 или за отделни производители.

1. Разходи за организиране на семинари, презентации или работни срещи.

2. Разходи за командировки - пътни, дневни и нощувки съгласно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина, приета с ПМС № 115 от 2004 г. (ДВ, бр. 50 от 2004 г.), и Наредбата за командировките в страната; броят и продължителността на командировките следва да са пряко свързани с предвидените действия за обучение.

3. Разходи за наем на зала и необходимото оборудване за провеждане на обучението.

4. Разходи за практическо обучение.

5. Други разходи, които са обосновани и са пряко свързани с предоставеното обучение.

Приложение № 3 към чл. 30, ал. 2 и чл. 69, ал. 2

Документи, които се прилагат при подаване на заявления за авансово плащане

1. Заявление за авансово плащане съгласно чл. 30, ал. 2 и чл. 69, ал. 2.

2. Оригинал на банкова гаранция (по образец), учредена в полза на ДФ "Земеделие", в размер най-малко на 100% от исканата за авансово плащане сума, със срок на валидност не по-малко от седем месеца след изтичане на отчетната година.

3. Копия от разходооправдателни документи (фактури, платежни нареждания и банкови извлечения), доказващи, че изпълнението на дейностите за съответната година е започнало и плащанията за тях са извършени.

4. Банково извлечение за движението на паричните средства по сметката на оперативния фонд към датата на подаване на заявлението за авансово плащане.

5. В случай че документите не се подават лично от представляващия юридическото лице, същият чрез индивидуалния си профил в СЕУ определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП.

Приложение № 4 към чл. 31, ал. 2 и чл. 32, ал. 4

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г., изм. - ДВ, бр. 81 от 2026 г., в сила от 04.09.2026 г.)

Документи, които се прилагат при подаване на заявления за междинно или окончателно плащане

А. Общи документи:

1. Заявление за плащане съгласно чл. 31, ал. 2 или чл. 32, ал. 4.

2. В случай че документите не се подават лично от представляващия юридическото лице, същият чрез индивидуалния си профил в СЕУ определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП.

3. Отчет за набиране и разходване на средства от оперативния фонд, заверен от независим одитор, когато годишните финансови отчети се заверяват от независим одитор в случаите, предвидени в Закона за счетоводството, или отчет за набиране и разходване на средствата, заверен от счетоводителя на организацията, когато не се изисква заверка от независим одитор.

4. При подаване на заявление за окончателно плащане - счетоводен баланс за отчетната година, съгласно Закона за счетоводството.

5. При подаване на заявление за окончателно плащане - отчет за приходите и разходите за отчетната година, съгласно Закона за счетоводството.

6. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс за отчетния период съгласно Закона за счетоводството.

7. Копие на извлечение от инвентарната книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприходяването на финансирания/те актив/и.

8. Заверени копия на договори, споразумения и/или протоколи за възлагане на дейности на външни изпълнители и докладите им до организацията на производители, в случай че има възложени дейности на външни изпълнители.

9. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Договор за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията с детайлно описание на техническите характеристики, цена в евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка (на електронен носител - формат excel). В договорите се описва размерът на ДДС.

10. Приемно-предавателен протокол между доставчика/изпълнителя и ползвателя на финансова помощ за всеки обект на инвестицията, съдържащ детайлно описание на техническите характеристики.

11. Копие от лиценз и/или разрешително за упражняване на дейността в зависимост от вида подпомагана дейност в случаите, когато е приложимо.

12. Първични счетоводни документи, доказващи извършените разходи.

13. Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура, което да доказва плащане от страна на ползвателя на помощта.

14. Пълно банково извлечение за движението на паричните средства по сметката на оперативния фонд за отчетния период на заявката за плащане, от което да са видни направените разходи и постъпилите приходи за изпълнение на оперативната програма - следва да се приложи за доказване на декларираните данни за оперативния фонд: начално салдо, постъпления, плащания, крайно салдо.

15. Квитанция/платежно нареждане и банково извлечение за изцяло платена застрахователна премия за всички инвестиции от оперативната програма за срока на застраховката.

16. Копие от документ, удостоверяващ постигането на съответствие с международно признати стандарти (при кандидатстване за такива).

17. Декларация от всеки доставчик, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба (не се изисква при инвестиции за трайни насаждения).

18. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

19. Свидетелства за съдимост на лица, за които не може да бъде извършена служебна проверка в Министерството на правосъдието, и свидетелства за съдимост на чужденци, издадени от чуждестранен орган, на физическото лице, представляващо организацията на производители - юридическо лице, и на членовете на управителния му орган, а в случай че членове на организацията на производители или асоциацията на организации на производители са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелствата за съдимост се представят в легализиран превод - оригинал или копие, заверено от организацията на производители.

20. Застрахователна/и полица/и за всички активи на предмета на инвестиция в полза на Разплащателната агенция, валидна за срок минимум 12 пълни месеца от датата на подаване на заявлението за плащане, покриващи изискуемите застрахователни рискове по сключения с ДФ "Земеделие" договор.

Б. Специфични документи по видове разходи:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ново строителство, основен ремонт или реконструкция на сгради и друга недвижима собственост, използвани за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) разрешително за ползване на строеж, образец № 16, съгласно Наредба № 3 от 2003 г. за съставяне на актове и протоколи по време на строителството (ДВ, бр. 72 от 2003 г.), издадена от министъра на регионалното развитие и благоустройството, наричана по-нататък за краткост "Наредба № 3 от 2003 г." - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията), в случаите, когато е приложимо;

б) разрешително за въвеждане в експлоатация, образец № 15, съгласно Наредба № 3 от 2003 г. - при кандидатстване за окончателно плащане;

в) приемно-предавателен протокол между строителя и ползвателя на помощта за всички извършени строително-монтажни работи (включващ подробна количествено-стойностна сметка), предоставени на електронен носител (формат "xls");

г) акт за установяване на всички видове СМР, подлежащи на закриване, образец № 12, съгласно Наредба № 3 от 2003 г.;

д) удостоверение за въвеждане в експлоатация на строежи от IV и V категория съгласно чл. 177, ал. 3 от ЗУТ.

2. Закупуване/придобиване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) документ, удостоверяващ правото на собственост на организацията на производители или асоциацията на организации на производители или на техен член, представен в предвидената от националното законодателство форма;

б) копие от удостоверение за данъчна оценка на сградите и/или друга недвижима собственост към датата на закупуването им (изисква се в случай на закупуване на сградите след датата на подаване на заявление по чл. 11, ал. 3, чл. 14, ал. 2 и чл. 15, ал. 3).

3. При закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на земеделския производствен процес - протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия (образец № 17 - приложение № 17 към чл. 7, ал. 3, т. 17 от Наредба № 3 от 2003 г.), в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

4. Създаване и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) сертификат за качество на посадъчния материал от териториалното звено на Изпълнителната агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол или от производителя на посадъчния материал - когато се отнася за сертифициран посадъчен материал, или Сертификат за качество на посадъчния материал, издаден от производителя, когато се отнася за стандартен

посадъчен материал;

б) (изм. - ДВ, бр. 81 от 2026 г., в сила от 04.09.2026 г.) документ за посадъчния материал, издаден от БАБХ или друг компетентен орган, който удостоверява качеството и произхода (сорта) на посадъчния материал.

5. Рехабилитация на съществуващи и изграждане на нови дренажни съоръжения и свързана с тях малка инфраструктура, както и закупуване на техническо оборудване за тяхната експлоатация:

а) протокол на приемателна комисия към басейнова дирекция (при инвестиция за напоителни съоръжения и оборудване);

б) договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване" или разрешително за водовземане или ползване на воден обект за изграждане, издадено от съответната басейнова дирекция за управление на водите.

6. Инвестиции за напоителни съоръжения и оборудване за рехабилитация и/или подобряване на съществуваща мрежа в стопанството:

а) протокол на приемателна комисия към басейнова дирекция (при инвестиция за напоителни съоръжения и оборудване);

б) договор за извършване на услуга "водоподаване за напояване" или разрешително за водовземане или ползване на воден обект за изграждане, издадено от съответната басейнова дирекция за управление на водите.

7. Закупуване на земя, необходима за изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за земеделските производствени дейности и/или за създаване, и/или презасаждане на трайни насаждения:

а) документ, удостоверяващ правото на собственост на организацията или асоциацията на организации на производители или на техен член, представен в предвидената от българското законодателство форма;

б) актуална скица на земята, издадена не повече от 6 месеца преди датата на подаване на заявката за плащане;

в) копие от удостоверение за данъчна оценка на земята към датата на закупуване (изисква се в случай на закупуване на земята след датата на подаване на заявлението по чл. 11, ал. 3, чл. 14, ал. 2 и чл. 15, ал. 3).

8. Закупуване на специализирани земеделски и неземеделски транспортни средства - копие на свидетелство за регистрация на МПС.

9. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Инвестиции, предвидени в т. II от приложение № 2, свързани с целите в областта на агроекологията и климата:

а) в случай на инвестиции за повишаване на енергийната ефективност - оценка на постигнатите енергийни спестявания, изготвена по реда на чл. 23 - 26 от Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г.;

б) в случай на инвестиции за намаляване на използването на производствени ресурси - анализ, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област, който въз основа на параметрите на изпълнената инвестиция удостоверява намалението на използване на производствени ресурси, изчислено на годишна база върху периода на данъчна амортизация на инвестицията в сравнение с предходната ситуация; анализът се извършва от лице, различно от лицата, изготвили документите по т. 22, буква "в" от приложение № 1

10. Документи, доказващи извършените разходи за насърчаване и улесняване на административната дейност на организации на производители (заверени копия на фактури, пълно банково извлечение от деня на извършване на плащането, платежно нареждане, договори с изпълнители, трудови договори за наетия персонал, включен в оперативната програма, отчети за дела на работното време, което е използвано за подготовката, извършването и проследяването на

конкретна подпомагана интервенция, и др.).

11. Документи, доказващи извършените разходи за предотвратяване и управление на кризи, в т.ч. при изтегляне от пазара с предназначение безплатно разпространение - приемно-предавателни протоколи, стокови разписки, кантарни бележки и други документи, които удостоверяват, че изтеглените от пазара количества са били доставени безвъзмездно на организации по чл. 25, ал. 4, както и сертификати за съответствие с обявеното качество на изтеглените от пазара продукти, издадени от БАБХ, декларация от получателя/получателите по чл. 25, ал. 4, че количествата плодове и/или зеленчуци, предоставени за безплатно разпространение, са в добавка към обичайно закупуваните количества.

12. Документи, доказващи извършените разходи за изтегляне от пазара за предназначения, различни от безплатно разпространение - приемно-предавателни протоколи, стокови разписки, кантарни бележки и други документи, които удостоверяват, че изтеглените от пазара количества са били доставени и използвани в съответствие със заявеното предназначение, различно от безплатно разпространение, документи, удостоверяващи, че продуктите не са върнати на пазара за хранителни цели, документ, удостоверяващ, че плодовете и зеленчуците няма да окажат негативно въздействие върху околната среда в случай на компостиране.

13. В случай на застраховане на реколтата - копия на застрахователни документи (договори, полици, в които е предвидено задължение бенефициерите да предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете, за които е сключен договорът/полицата, сертификати и др.), ведно със заверени платежно/и нареждане/ия и банково/и извлечение/я, доказващи изцяло платена застрахователна премия от предативния фонд.

14. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) При прилагане на интервенция за изтегляне от пазара за свободно разпространение и "мерки за обучение и обмен на най-добри практики" - документи, удостоверяващи изискванията по чл. 25 и 27.

15. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и индустрията) за календарната година, предхождаща датата на подаване на заявление за окончателно плащане, ведно с приложенията към нея.

Приложение № 5 към чл. 51, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.)

ПЛАН ЗА ПРИЗНАВАНЕ

за дейността на група на производители на мляко и млечни продукти за преходен период съгласно чл. 67, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 2021/2115

от

……

(трите имена по лична карта)

Управител на група на производители:

……

(наименование на дружеството или кооперацията)

със седалище в гр. (с.)

……

(населено място)

адрес на управление:

……..

(ж.к., улица №, бл., вх., ап. №)

район на дейност

……

(област)

адрес за кореспонденция:

……

(населено място, ж.к., улица №, бл., вх., ап. №)

телефон за връзка:

……..

e-mail адрес:

……

I. Текущо състояние на групата производители:

1. Брой членове към датата на подаване на плана за признаване -

…….бр.;

Списък на членовете:

1. ..... производител на

……..…;

(име) (продукти, произвеждани от члена)

2. ..... производител на

……..…;

3. ..... производител на

……..…;

4. ..... производител на

……..…;

2. Групата разполага с .....бр. персонал на пълен работен ден към дата на подаване на плана за признаване;

3. Предоставяни на групата външни услуги, удостоверени с договор:

1. ..... - по договор

……

(посочва се видът на услугата) (дата и номер на договора за обслужване)

2. ..... - по договор

……

3. ..... - по договор

……

4. Стойност на предлаганата на пазара продукция от групата - ..... евро за предходната календарна година:

1. ..... реализира чрез групата продукция на стойност

…….евро;

(име на члена) (посочва се с цифри)

2. ..... реализира чрез групата продукция на стойност ……. евро;

3. ..... реализира чрез групата продукция на стойност

…….евро;

4. ..... реализира чрез групата продукция на стойност

…….евро;

5. Стойност на предлаганата на пазара продукция от членовете на групата - ..... евро за предходната календарна година:

1. ..... - предлага на пазара продукция на стойност -

…….евро;
(име на члена) (посочва се с цифри)
2. ..... - предлага на пазара продукция на стойност -
…….евро;
3. ..... - предлага на пазара продукция на стойност -
…….евро;
4. ..... - предлага на пазара продукция на стойност -
…….евро;

6. Групата на производители извършва маркетингови дейности:

1. ..... по договор/счетоводен документ
……
(посочва се видът на дейността) (посочва се видът на документа)
2.
……
3. .
……

7. Групата разполага със собствена или наета инфраструктура:

1. ..... по документ за собственост/наем .....
(вид на обекта, оборудването) (посочва се видът на документа)
2.
……
3.
……

II. Групата на производители планира да изпълни най-късно до 30.04.2027 г. план за признаване с продължителност:

1. Една година ☐
2. Две години ☐
3. Три години ☐
4. До 30.04.2027 г. ☐

III. Групата на производители планира да постигне една или повече от следните цели, считано от датата на одобрение на плана за признаване от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" *(отбелязват се избраните цели)***:**

1. Осигуряване на планиране и адаптиране на производството към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството ☐
2. Концентриране на предлагането и пускане на пазара на продуктите на членовете ☐
3. Оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите ☐
4. Друго..... ☐

.....

.....

Кратко описание на действията от страна на групата, свързани с постигане на посочената цел/цели. За всяка избрана цел се посочва отделно описание

……

IV. Групата на производители планира да изпълни една или повече от следните дейности, считано от датата на одобрение на плана за признаване от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" *(отбелязват се дейностите):*

1. Подобряване ефективността на своята дейност както по отношение на сроковете, така и концентрацията на доставките □

2. Съвместна преработка □

3. Съвместно разпространение, включително чрез съвместни платформи за продажба или съвместно транспортиране □

4. Съвместно пакетиране, етикетиране или реклама □

5. Съвместна организация на контрола на качеството □

6. Съвместно използване на оборудване или съоръжения за съхранение □

7. Съвместно снабдяване със суровини □

8. Увеличаване на броя на членовете в съответствие с нормативно определените минимални изисквания □

9. Нарастване на стойността на реализираната на пазара продукция от групата на производители □

10. Подобряване на качеството и количеството на произвежданото сурово мляко, както и подобряване на хигиенните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство с цел осигуряване на планиране и адаптиране на производството към търсенето □

11. Подобряване на сътрудничеството между производители и преработватели на сурово мляко с оглед концентриране на предлагането и пускане на пазара на продукцията на членовете □

12. Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и подобряване на наличните производствени материални и/или нематериални активи с цел оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите □

13. Друго ..... □

…….

…….

** Планираните дейности следва да създават предпоставка за изпълнение на заложените цели в т. III. Предложените дейности са примерни и може да бъдат заменени с предложени дейности от групата на производители.*

Декларирам, че при всяка промяна на обстоятелствата, свързани с изпълнението на плана за признаване, групата на производители писмено ще уведоми ДФ "Земеделие" в 14-дневен срок от настъпване на промяната. □

Дата: ..... Заявител: .....

(подпис на управителя на ГП)

Приложение № 6 към чл. 52, ал. 2

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Неизчерпателен списък на допустимите за финансиране дейности и разходи по видове интервенции по чл. 41

I. Инвестиции в материални и нематериални активи

1. Инвестиции в материални и нематериални активи за планиране и организация на производството, адаптиране на производството към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството, оптимизиране на производствените разходи и на възвръщаемостта на инвестициите, стабилизиране на цените на производителите:

1.1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ново строителство, основен

ремонт или реконструкция на обект, включващ в обема си помещения с достатъчно свободно пространство за отглеждане на животни, за подобряване благосъстоянието и жизнеността на животните, което ще спомогне за повишаване на качеството на произведената продукция;

1.2. изграждане на трупосъбирателен пункт - включва всички дейности по изграждането;

1.3. закупуване на съоръжения за изкуствено захранване/хранене на животни с мляко;

1.4. закупуване на земеделска техника за обработка на земеделски площи, предназначени за производство на селскостопански култури за изхранване на животните и/или за извършване на дейности в животновъдния обект, свързани с отглеждане на животните и подобряване на селскостопанския производствен процес.

2. Инвестиции в материални и нематериални активи за модернизация и иновативни производствени методи:

2.1. инвестиции, свързани с изграждане/модернизиране/оборудване в земеделското стопанство на автоматизирани системи, използвани в отделните фази по отглеждане на животни, хранене, доене и други, включително прилежащ към тях софтуер; автоматизирани и/или роботизирани системи, използвани в отделните фази по отглеждане на животни при отглеждане, хранене и доене - системи за автоматизирано/роботизирано хранене, системи за автоматизирано/роботизирано доене, доилни зали, доилни съоръжения, системи за идентификация, системи за управление и наблюдение на стадото, електропастири, дронове, софтуер за управление на доенето и други със сходно предназначение системи; оборудване за събиране, обработка и анализ на данни за здравословно състояние на животните, норми на хранене, продуктивност; система за идентификация на животни;

2.2. инвестиции, свързани с разработване или адаптиране на софтуер и с прилагане на иновативни практики, използвани за оптимизиране дейността на отделните членове и респективно на организацията на производители, асоциацията на организации на производители или групата на производители.

3. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Инвестиции в материални и нематериални активи за концентрация на предлагането и пускането на пазара на съответните продукти, включително чрез директен маркетинг:

3.1. изграждане на обект за преработка и/или обработка на сурово мляко за производство на млечни продукти;

3.2. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) основен ремонт или реконструкция на съществуваща сграда с цел приспособяването ѝ за нуждите на обект за преработка и/или обработка на сурово мляко и производство на млечни продукти;

3.3. оборудване за преработка на мляко и/или обработка на сурово мляко и производство на млечни продукти;

3.4. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) закупуване, включително чрез финансов лизинг, на земеделска техника и специализирани земеделски транспортни средства, като например: цистерни за събиране на мляко, хладилно оборудване за транспортиране на продукция, оборудване за транспортиране на живи животни и др.; допустими за подпомагане са само инвестиции в транспортни средства, когато се използват за вътрешен транспорт в обекта на организацията на производители, асоциацията на организации или групата на производители;

3.5. изграждане на обект за търговия на дребно (магазин или търговско помещение) или разходи за приспособяване на съществуваща сграда/помещение за нуждите на обект за търговия на дребно;

3.6. закупуване на търговско оборудване - разходи за хладилни витрини и фризери, стелажи, везни, касови модули, кошници и колички за пазаруване, мърчандайзинг продукти и аксесоари;

3.7. закупуване на мобилни хладилни витрини;

3.8. закупуване на млекомати за сурово мляко от съответния вид животни (краве, овче, козе, биволско);

3.9. закупуване на затворени, некорозивни съдове за транспорт на суровото мляко до млекомата, които гарантират температура до 6 °C.

4. Инвестиции в материални и нематериални активи за подобряване на енергийната ефективност на съществуващи складове и помещения за съхранение на продуктите:

4.1. изграждане на специални места за натоварване и разтоварване, отделени от основния склад, за да не се нарушава температурата в него;

4.2. разходи за автоматично и бързо затварящи се врати;

4.3. разходи за енергийно ефективни осветителни тела, които генерират по-малко топлина, или използването на повече естествена светлина, където е възможно;

4.4. разходи за автоматично изключване на осветление или други системи, когато не се използват или не са необходими;

4.5. разходи за закупуване, монтаж и реконструкция на съоръжения и оборудване за естествена вентилация;

4.6. разходи за изграждане на инсталация за ВЕИ за производство на енергия в хладилни помещения;

4.7. разходи за инвестиции в хладилни системи, преобразуване на въглеродсъдържащите хладилни клетки в естествен и екологичен хладилен агент, разходи за охлаждане, системи за контрол на температурата в помещенията.

5. Инвестиции в материални и нематериални активи за оптимизиране на логистиката и транспорта от стопанствата на членовете до обекта за съхранение и преработка:

5.1. закупуване на електрически или превозни средства, които използват възобновяема енергия;

5.2. закупуване на съоръжения и оборудване за зареждане на електрически превозни средства;

5.3. закупуване на превозни средства с хладилна или контролирана атмосфера, вкл. оборудване за контролирана атмосфера, контрол на температурата.

6. Инвестиции за развиване и прилагане на методи и техники за производство, които зачитат околната среда:

6.1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) ново строителство, основен ремонт или реконструкция на сгради и съоръжения, използвани за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници торохранилище/площадки за съхранение и компостиране на оборски тор (твърда фракция), торова яма, лагуна, пластичен балон (течна фракция), торов канал, помпа за гъсти течности, сепаратор за отделяне на твърда от течна фракция, платформа за сепаратор, тръбни линии за отвеждане на течна фракция, хомогенизатор за течен оборски тор, силажна яма;

6.2. изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на отпадъчни води от процеса на силажиране, включително инсталации за пречистване на отпадъчни води в производството;

6.3. изграждане на инсталации за ВЕИ за производство на енергия за собствено потребление, включително такива, използващи биомаса;

6.4. закупуване и инсталиране на оборудване за преобразуване на електроенергия, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници, покриващи всички или част от енергийните нужди на групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители или техните членове;

6.5. разходи за закупуване на оборудване за мониторинг на потреблението на енергия, като интелигентно измервателно оборудване и системи за управление на енергията (хардуер и софтуер);

6.6. инвестиции в производствени съоръжения, транспорт и потребление на зелен водород (произведен чрез електролиза на вода от електричество от възобновяеми източници, без производство на въглероден диоксид);

6.7. разходи за закупуване и инсталиране на системи за пряко преобразуване на местни енергийни ресурси за отопление, охлаждане и производство на електроенергия.

7. Инвестиции за намаляване на отпадъците и екологосъобразно използване и управление на странични продукти, включително повторното им използване и оползотворяване:

7.1. изграждане/модернизиране/оборудване на съоръжения за съхраняване на животински торов отпадък - площадки и/или съоръжения за оползотворяване и преработка на животински отпадък/биомаса, в т.ч. компостиране и пелетизиране; изграждане на съоръжение за пречистване на течната фракция;

7.2. инвестиции в съоръжения и оборудване, позволяващи преработката на отпадъчни суровини от селскостопански продукти, използвани за собствено потребление.

II. (Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Интервенции, свързани с научноизследователска и развойна дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост на болести по животните и смекчаване изменението на климата и адаптиране, иновативни практики и производствени техники.

1. Разходи за услуги - проучвания, анализи (включително свързани със софтуер), изследвания, проучвания за осъществимост, тестове, както и други дейности, свързани с планирането на научноизследователската и развойната дейност в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост срещу болести по животните и смекчаване на изменението на климата и адаптиране към това изменение.

2. Разходи по договори за сътрудничество за извършване на дейности, като:

2.1. изготвяне на технически справки и обработка на данни като част от научноизследователска програма или експериментиране;

2.2. разработване на подобрени методи за съхранение на произвежданото мляко;

2.3. въвеждане на нови производствени процеси, които спестяват енергия и водни ресурси;

2.4. изследвания за подобряване на устойчивостта срещу болести по животните и намаляване на използването на ветеринарни лекарства;

2.5. извършване на експериментални изследвания за развитие на нови породи, по-специално устойчиви на изменението на климата;

2.6. други научноизследователски и развойни дейности в областта на устойчивите производствени методи, включително устойчивост срещу болести по животните и смекчаване изменението на климата и адаптиране към това изменение, произтичащи от предмета на договора за сътрудничество.

3. Разходи за закупуване на консумативи, необходими за изпълнение на предвидените дейности по договорите за сътрудничество, в случай че не попадат в Приложение II, част 1 на Делегиран регламент (ЕС) 2022/126, като тези разходи могат да бъдат извършвани и за сметка на ОП/АОП/ГП.

4. Разходи за командировки на ОП/АОП/Г - пътни, дневни и нощувки, съгласно Наредбата за командировките в страната във връзка с изпълнение на научноизследователската и развойната дейност; броят и продължителността на командировките следва да са пряко свързани с предвидената дейност.

III. Консултантски услуги и техническа помощ, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на болести по животните, устойчива употреба на продукти за здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на условията на заетост, задълженията на работодателите и здравословните и безопасни

условия на труд

1. Предоставяне на консултантски услуги и техническа помощ по отношение на техники за устойчив контрол на болести по животните.

2. Предоставяне на консултантски услуги и техническа помощ по отношение на действия за подобряване на хуманното отношение към животните или за борба с антимикробната резистентност.

3. Предоставяне на консултантски услуги по отношение на смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптация към него, както и за устойчивата енергия.

4. Предоставяне на консултантски услуги за повишаване на устойчивостта на системите за производство на храни и подобряване на животинското разнообразие с цел по-голяма устойчивост по отношение на болестите и изменението на климата.

5. Предоставяне на консултантски услуги за подобряване на условията на заетост, задълженията на работодателите и здравословните и безопасни условия на труд.

IV. Обучение, включително индивидуално обучение и обмен на най-добри практики, по-специално по отношение на техниките за устойчив контрол на болести по животните, устойчива употреба на продукти за здраве на животните, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение, както и по отношение на използването на организирани платформи за търговия и стокови борси на спот и фючърсни пазари

1. Разходи за организиране на семинари, информационни сесии или работни срещи.

2. Разходи за командировки - пътни, дневни и нощувки, съгласно Наредбата за командировките в страната; броят и продължителността на командировките следва да са пряко свързани с предвидените действия за обучение.

3. Разходи за наем на зала и необходимото оборудване за провеждане на обучението.

4. Такси за образователни курсове, насочени към техниките за подобряване устойчивостта срещу болести по животните и намаляване на използването на ветеринарни лекарства, към земеделски практики, възпрепятстващи развитието на антимикробна резистентност, адаптиране към изменението на климата и смекчаване на това изменение.

5. Хонорари за лектори.

6. Разходи за практическо обучение.

V. Популяризиране, комуникация и маркетинг, включително действия и дейности, насочени по-специално към повишаване на осведомеността на потребителите за схемите на Съюза за качество и за значението на здравословното хранене, както и към диверсифициране и консолидиране на пазарите

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Промоционални и комуникационни кампании за насърчаване и повишаване на осведомеността на потребителите за качеството на продуктите, за които групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители е призната - разходи за реклама, рекламно видео, промоционално-рекламни материали, промоционални събития, рекламна брошура и др.

2. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Промоционални и комуникационни кампании за популяризиране на производството и предлагането на пазара на продукти, за които групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители е призната със защитено наименование за произход или защитено географско указание, или на продукти, обхванати от схеми за качество на Съюза или национални схеми за качество, произведени от членовете на групата на производители, организацията или асоциацията.

3. Прилагането на мерки за информиране, насърчаване и предлагане на пазара на продукти, за които групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители е призната, и търговски марки на групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители на мляко и

млечни продукти:

3.1. създаване и внедряване на маркетингови концепции B2B и B2C, включително необходимите разходи за стартиране на продуктова реклама, използване на рекламни материали, рекламни печатни материали (брошури, листовки, флаери), медийни кампании, реклама в електронни сайтове и социални мрежи;

3.2. популяризиране и информиране в точките за продажба - в супермаркети, включително промоции и дегустации в магазини;

3.3. създаване на интернет сайтове, както и тяхната поддръжка и актуализация;

3.4. реклама в крайната опаковка, която достига до потребителя, или опаковка, която достига точката на директна продажба на потребителя: стикери или допълнителни разходи за отпечатване върху опаковката;

3.5. реклама на билбордове, постери, сенници; рекламните материали за общо популяризиране и популяризиране на етикети за качество следва да носят емблемата на Съюза и включват следното изявление: "Финансиран от Европейския съюз"; емблемата и декларацията за финансиране се поставят в съответствие с техническите характеристики, определени в Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014.

4. Участие в търговски панаири, изложения, включително международни:

4.1. разходи за изграждане и проектиране на щандове, разходи за външен персонал;

4.2. разходи за такса за участие, такса за обслужване, наем на пространство;

4.3. разходи за наем на техника и оборудване за щанд, оборудване за дегустация, складиране и транспорт на мостри;

4.4. (доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) разходи за персонал на щанд - собствен или външен, както и разходи за самолетни билети, хотелско настаняване и дневни на представители на групата на производители, организацията или асоциацията съгласно Наредбата за служебните командировки и специализации в чужбина (ДВ, бр. 50 от 2004 г.) и Наредбата за командировките в страната.

5. Административни разходи и разходи за персонал, извършени пряко от групата на производители, организацията на производители или асоциацията на организации на производители, ненадвишаващи 50% от общите разходи за интервенцията.

6. Разходи за разработване на пазарни анализи (пазарни проучвания)/маркетингови стратегии за въвеждане на нови продукти/нови канали за продажба.

7. Проектиране, развитие и популяризиране на онлайн продажби.

Приложение № 7 към чл. 53, ал. 1

Критерии за оценка на заявления за одобрение на оперативни програми по чл. 50, ал. 1

№	Критерий	Описание	Методология	Точки
1.	Оперативни програми, подадени от кандидати - групи и организации на производители с членове над нормативно определения минимум, към датата на кандидатстване.	Точки се присъждат, в случай че кандидатът има над 20 членове към датата на кандидатстване.	Актуална информация за броя на членовете на групи и организации на производители е публична и е достъпна в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.	20

Критерии за оценка на заявления за одобрение на оперативни програми по чл. 50, ал. 1

№	Критерий	Описание	Методология	Точки
2.	Оперативни програми, подадени от кандидати - групи и организации на производители с членове съгласно нормативно определения минимум или над него към датата на кандидатстване.	Точки се присъждат, в случай че кандидатът е увеличил членовете си двойно в края на оперативната програма.	В оперативната програма е заложено двойно увеличение на членовете до края на изпълнението ѝ. При изчислението се взема предвид броят на членовете към датата на кандидатстване и датата на подаване на последната заявка за плащане на оперативната програма. Актуална информация за броя на членовете на групи и организации на производители е публична и е достъпна в Търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел.	10
3.	Проектни предложения, подадени от кандидати, които са признати от министъра на земеделието и храните най-малко 24 месеца преди датата на кандидатстване.	Точки се присъждат на кандидати, които притежават заповед за признаване от най-малко 24 месеца преди датата на кандидатстване.	Актуална информация за датата на признаване на групи и организации на производители е публична и е достъпна на електронната страница на Министерството на земеделието и храните.	10
4.	Оперативни програми, подадени от кандидати - групи и организации на производители, при които е заложена цел концентрация на предлагането и пускане на пазара.	Точки се присъждат на кандидати, които са заложили в оперативната програма цел концентрация на предлагането и пускане на пазара.	В оперативната програма са заложени интервенции, свързани с постигане на цел концентрация на предлагането и пускане на пазара.	15
5.	Оперативни програми, посредством изпълнението на които се създават работни места.	С изпълнение на дейностите и разходите по оперативната програма ще бъде създадено най-малко 1 ново работно място.	В оперативната програма е заложено създаване на най-малко едно ново работно място, като се взема предвид по-високият средносписъчен брой на персонала на организацията/групата от текущата година и от годината, предхождаща годината на кандидатстване. Данните от представените счетоводни документи се сравняват с посочените данни за персонала от съответните таблици на оперативната	5

Критерии за оценка на заявления за одобрение на оперативни програми по чл. 50, ал. 1

№	Критерий	Описание	Методология	Точки
			програма.	
6.	Оперативни програми, подадени от кандидати - асоциации на организации на производители, признати от министъра на земеделието и храните.	Точки се присъждат на кандидати, които са подадени от кандидати - асоциации на организации на производители.	Актуална информация за признатите асоциации на организации на производители е достъпна на електронната страница на Министерството на земеделието и храните.	10
Максимален брой точки				**70**

Приложение № 8 към чл. 70, ал. 2 и чл. 71, ал. 4

(Изм. и доп. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.)

Документи, които се прилагат при подаване на заявления за междинно или окончателно плащане

А. Общи документи:

1. Заявление за плащане съгласно чл. 70, ал. 2 и чл. 71, ал. 2.

2. В случай че документите не се подават лично от представляващия юридическото лице, същият чрез индивидуалния си профил в СЕУ определя пълномощника и обхвата на правата му, което се потвърждава с КЕП.

3. Отчет за набиране и разходване на средства от оперативния фонд, заверен от независим одитор, когато годишните финансови отчети се заверяват от независим одитор в случаите, предвидени в Закона за счетоводството, или отчет за набиране и разходване на средствата, заверен от счетоводителя на организацията, когато не се изисква заверка от независим одитор.

4. При подаване на заявление за окончателно плащане - счетоводен баланс за отчетната година, съгласно Закона за счетоводството.

5. При подаване на заявление за окончателно плащане - отчет за приходите и разходите за отчетната година, съгласно Закона за счетоводството.

6. Справка за дълготрайните активи към счетоводния баланс за отчетния период съгласно Закона за счетоводството.

7. Копие на извлечение от инвентарната книга или разпечатка от счетоводната система на ползвателя на помощта, доказващо заприходяването на финансирания/те актив/и.

8. Заверени копия на договори, споразумения и/или протоколи за възлагане на дейности на външни изпълнители и докладите им до организацията на производители, в случай че има възложени дейности на външни изпълнители.

9. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.) Договор за услуги/работи/доставки за всеки обект на инвестицията с детайлно описание на техническите характеристики, цена в евро, срок, количество и начин на доставка ведно с подробна количествено-стойностна сметка (на електронен носител - формат excel). В договорите се описва размерът на ДДС.

10. Приемно-предавателен протокол между доставчика/изпълнителя и ползвателя на финансова помощ за всеки обект на инвестицията, съдържащ детайлно описание на техническите

характеристики.

11. Копие от лиценз и/или разрешително за упражняване на дейността в зависимост от вида подпомагана дейност в случаите, когато е приложимо.

12. Първични счетоводни документи, доказващи извършените разходи.

13. Платежно нареждане, прикрепено към всяка фактура, което да доказва плащане от страна на ползвателя на помощта.

14. Пълно банково извлечение за движението на паричните средства по сметката на оперативния фонд за отчетния период на заявката за плащане, от което да са видни направените разходи и постъпилите приходи за изпълнение на оперативната програма - следва да се приложи за доказване на декларираните данни за оперативния фонд: начално салдо, постъпления, плащания, крайно салдо.

15. Квитанция/платежно нареждане за изцяло платена застрахователна премия за всички инвестиции от оперативната програма за срока на застраховката.

16. Копие от документ, удостоверяващ постигането на съответствие с международно признати стандарти (при кандидатстване за такива).

17. Декларация от всеки доставчик, че активите, обект на инвестиция, не са втора употреба.

18. Договор за финансов лизинг с приложен към него погасителен план за изплащане на лизинговите вноски (в случаите на закупуване на активи чрез финансов лизинг).

19. Свидетелства за съдимост на лица, за които не може да бъде извършена служебна проверка в Министерството на правосъдието, и свидетелства за съдимост на чужденци, издадени от чуждестранен орган, на физическото лице, представляващо организацията на производители - юридическо лице, и на членовете на управителния му орган, а в случай че членове на групата на производители, организацията на производители и асоциацията на организации на производители са юридически лица - от техните представители в съответния управителен орган. Свидетелствата за съдимост се представят в легализиран превод - оригинал или копие, заверено от организацията на производители.

20. Застрахователна/и полица/и за всички активи на предмета на инвестиция в полза на Разплащателната агенция, валидна за срок минимум 12 пълни месеца от датата на подаване на заявлението за плащане, покриващи изискуемите застрахователни рискове по сключения с ДФ "Земеделие" договор.

Б. Специфични документи по видове разходи:

1. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Ново строителство, основен ремонт или реконструкция на сгради и друга недвижима собственост, използвани за земеделското производство на ниво стопанство, включително такава, използвана за опазване компонентите на околната среда:

а) разрешително за ползване на строеж, образец № 16, съгласно Наредба № 3 от 2003 г. - при кандидатстване за окончателно плащане (в зависимост от характера на инвестицията), в случаите, когато е приложимо;

б) разрешително за въвеждане в експлоатация, образец № 15, съгласно Наредба № 3 от 2003 г. - при кандидатстване за окончателно плащане;

в) приемно-предавателен протокол между строителя и ползвателя на помощта за всички извършени строително-монтажни работи (включващ подробна количествено-стойностна сметка), предоставени на електронен носител (формат "xls");

г) акт за установяване на всички видове СМР, подлежащи на закриване, образец № 12, съгласно Наредба № 3 от 2003 г.;

д) удостоверение за въвеждане в експлоатация на строежи от IV и V категория съгласно чл. 177, ал. 3 от ЗУТ.

2. Закупуване/придобиване на сгради и друга недвижима собственост, използвана за производство на ниво стопанство:

а) документ, удостоверяващ правото на собственост на групата на производители, организацията на производители и асоциацията на организации на производители или на техен член, представен в предвидената от националната нормативна уредба форма;

б) копие от удостоверение за данъчна оценка на сградите и/или друга недвижима собственост към датата на закупуването им - изисква се в случай на закупуване на сградите след датата на подаване на заявление по чл. 50, ал. 2, чл. 56, ал. 2 и чл. 57, ал. 2.

3. При закупуване и/или инсталиране на нови машини, съоръжения и оборудване, необходими за подобряване на производствения процес - протокол за проведена 72-часова проба при експлоатационни условия (образец № 17 - приложение № 17 към чл. 7, ал. 3, т. 17 от Наредба № 3 от 2003 г.), в случаите, когато се изисква съгласно действащата нормативна уредба.

4. Закупуване на земя, необходима за изграждане и/или модернизиране на сгради, помещения и други недвижими материални активи, предназначени за производствени дейности:

а) документ, удостоверяващ правото на собственост на групата на производители, организацията на производители и асоциацията на организации на производители или на техен член, представен в предвидената от националната нормативна уредба форма;

б) актуална скица на земята, издадена не повече от 6 месеца преди датата на подаване на заявката за плащане;

в) копие от удостоверение за данъчна оценка на земята към датата на закупуване (изисква се в случай на закупуване на земята след датата на подаване на заявлението по чл. 50, ал. 2, чл. 56, ал. 2 и чл. 57, ал. 2).

5. Закупуване на специализирани земеделски и неземеделски транспортни средства - копие на свидетелство за регистрация на МПС.

6. (изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Инвестиции, предвидени в т. I от приложение № 6, свързани с целите в областта на агроекологията и климата:

а) в случай на инвестиции за повишаване на енергийната ефективност - оценка на постигнатите енергийни спестявания, изготвена по реда на чл. 23 - 26 от Наредба № Е-РД-04-05 от 2016 г.;

б) в случай на инвестиции за намаляване на използването на производствени ресурси - анализ, изготвен и съгласуван от правоспособно лице с компетентност в съответната област, който въз основа на параметрите на изпълнената инвестиция удостоверява намалението на използване на производствени ресурси, изчислено на годишна база върху периода на данъчна амортизация на инвестицията в сравнение с предходната ситуация; анализът се извършва от лице, различно от лицата, изготвили документите по т. 22, буква "в" от приложение № 1.

7. Документи, доказващи извършените разходи за насърчаване и улесняване на административната дейност на организации на производители (заверени копия на фактури, пълно банково извлечение от деня на извършване на плащането, платежно нареждане, договори с изпълнители, трудови договори за наетия персонал, включен в оперативната програма, отчети за дела на работното време, което е използвано за подготовката, извършването и проследяването на конкретна подпомагана интервенция, и др.).

8. (нова - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 08.07.2025 г.) Декларация по чл. 4а, ал. 1 от ЗМСП (по образец, утвърден от министъра на икономиката и индустрията) за календарната година, предхождаща датата на подаване на заявление за окончателно плащане, ведно с приложенията към нея.

Приложение № 9 към чл. 79, ал. 1

(Изм. - ДВ, бр. 55 от 2025 г., в сила от 01.01.2026 г.)

ОТЧЕТ НА ПЛАНА ЗА ПРИЗНАВАНЕ

за дейността на група на производители на мляко и млечни продукти за преходен период съгласно чл. 67, параграф 1, буква "б" от Регламент (ЕС) № 2021/2115

от

.....

(трите имена по лична карта)

Управител на група на производители:

.....

(наименование на дружеството или кооперацията)

със седалище в гр. (с.)

.....

(населено място)

адрес на управление:

.....

(ж.к., улица №, бл., вх., ап. №)

район на дейност

.....

(област)

адрес за кореспонденция:

.....

(населено място, ж.к., улица №, бл., вх., ап. №)

телефон за връзка:

.....

e-mail адрес:

.....

I. Текущо състояние на групата производители към отчета на плана за признаване:

1. Брой членове към датата на подаване на отчета - ..... бр.

Списък на членовете:

1. ..... производител на .....

(име) (продукти, произвеждани от члена)

2. ..... производител на .....

3. ..... производител на .....

4. ..... производител на .....

2. Групата разполага с ..... бр. персонал на пълен работен ден към датата на отчета

3. Предоставяни на групата външни услуги, удостоверени с договор, в рамките на периода на изпълнение на плана за признаване:

1. ..... - по договор .....

(посочва се видът на услугата) (дата и номер на договора за обслужване)

2. ..... - по договор .....

3. ..... - по договор .....

4. Стойност на предлаганата на пазара продукция от групата - ..... евро за предходната календарна година:

1. ..... реализира чрез групата продукция на стойност ..... евро

(име на члена) (посочва се с цифри)
2. ..... реализира чрез групата продукция на стойност
3. ..... реализира чрез групата продукция на стойност ..... евро
4. ..... реализира чрез групата продукция на стойност ..... евро

5. Стойност на предлаганата на пазара продукция от членовете на групата - ..... евро за предходната календарна година:

1. ..... - предлага на пазара продукция на стойност - ..... евро
(име на члена) (посочва се с цифри)
2. ..... - предлага на пазара продукция на стойност - ..... евро
3. ..... - предлага на пазара продукция на стойност - ..... евро
4. ..... - предлага на пазара продукция на стойност - ..... евро

6. Групата на производители извършва маркетингови дейности в рамките на периода на изпълнение на плана за признаване:

1. ..... - договор/счетоводни документи
.....
(посочва се видът на дейността) (посочва се видът на документа)
2.
.....
3.
.....

7. Групата разполага със собствена или наета инфраструктура към датата на отчета на плана за признаване:

1. ..... документ за собственост или наем
.....
(вид на обекта, оборудването) (посочва се видът на документа)
2.
.....
3.
.....

II. Групата на производители е постигнала една или повече от следните цели в рамките на одобрения от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" план за признаване *(отбелязват се избраните цели):*

1. Осигуряване на планиране и адаптиране на производството към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството ☐
2. Концентриране на предлагането и пускане на пазара на продуктите на членовете ☐
3. Оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите ☐
4. Друго ..... ☐

Кратко описание на действията от страна на групата, свързани с постигнатите цел/цели. За всяка постигната цел се посочва отделно описание: .....

III. Групата на производители е изпълнила една или повече от следните дейности в рамките на одобрения от изпълнителния директор на ДФ "Земеделие" план за признаване *(отбелязват се дейностите):*

1. Подобряване ефективността на своята дейност както по отношение на сроковете, така и концентрацията на доставките ☐
2. Съвместна преработка ☐
3. Съвместно разпространение, включително чрез съвместни платформи за продажба или съвместно транспортиране ☐
4. Съвместно пакетиране, етикетиране или реклама ☐

5. Съвместна организация на контрола на качеството ☐

6. Съвместно използване на оборудване или съоръжения за съхранение ☐

7. Съвместно снабдяване със суровини ☐

8. Увеличаване на броя на членовете в съответствие с нормативно определените минимални изисквания ☐

9. Нарастване на стойността на реализираната на пазара продукция от групата на производители ☐

10. Подобряване на качеството и количеството на произвежданото сурово мляко, както и подобряване на хигиенните, фитосанитарните, екологичните и други условия на производство с цел осигуряване на планиране и адаптиране на производството към търсенето ☐

11. Подобряване на сътрудничеството между производители и преработватели на сурово мляко с оглед концентриране на предлагането и пускане на пазара на продукцията на членовете ☐

12. Внедряване на нови продукти, процеси и технологии и подобряване на наличните производствени материални и/или нематериални активи с цел оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите ☐

13. Друго ..... ☐

.....

.....

Кратко описание на изпълнените дейност/дейности. За всяка изпълнена дейност се посочва отделно описание: .....

** Изпълнените дейности следва да удостоверяват постигане на заложените цели в т. II.*

Дата: ..... Заявител: .....

(*подпис на управителя на ГП*)